

○ ○
○ ○ **OPTION**
○ ○

Jaarverslag 2013

INHOUD

1. AAN ONZE AANDEELHOUDERS.....	3
2. GECONSOLIDEERD EN STATUTAIR JAARVERSLAG 2013 VAN DE RAAD VAN BESTUUR VAN OPTION NV	4
3. FINANCIËEL OVERZICHT	35
4. FINANCIËEL VERSLAG - IFRS	39
5. VERKLARING VAN DE COMMISSARIS.....	90
6. ENKELVOUDIGE JAARREKENING OPTION NV EN TOELICHTING (VERKORTE VERSIE).....	94
7. INVESTOR RELATIONS EN FINANCIËLE KALENDER.....	100
8. VERKLARING VERANTWOORDELIJKE PERSONEN	102
9. BEDRIJFSWIJZER, STAND PER EINDE 2013	103
10. VERKLARENDE WOORDENLIJST.....	104
11. SOCIALE VERANTWOORDELIJKHEID	105

1. AAN ONZE AANDEELHOUDERS

Beste aandeelhouders van Option

In de voorbije jaren onderging Option een transformatie tot een bedrijf dat een nieuw businessmodel in de praktijk brengt en mikt op de grote marktopportunititeit van het "Internet of Things". Option maakte zo een nieuwe start, maar heeft er wel voor gezorgd dat de kerncompetenties die de voorbije jaren werden opgebouwd ook aan boord bleven en zelfs werden versterkt. Option heeft de ambitie om opnieuw een wereldspeler te worden, nu in de bedrijfsgerichte markt van de "Intelligente Gateway"-oplossingen. Als gevolg daarvan evolueerde Option verder van een B2C naar een B2B model met een focus op de Machine to Machine (M2M) markt.

In 2013 lag de verkoopfocus op het verhogen van Option's geografisch bereik in de M2M-markt. In de geografische markten van Europa, Noord-Amerika, Latijns-Amerika en Azië lag de focus van de verkoop op de volgende 5 kernsegmenten:

- **Nutsbedrijven:** applicaties gaande van asset management (bijvoorbeeld het monitoren van grote transformatoren) over programma's voor het online aansturen van de energieconsumptie bij de eindgebruiker, tot algemeen het participeren in "smart grids".
- **Industriële Telematica: applicaties bedoeld voor het opvolgen en traceren van voertuigen, vaak gaat het om een oplossing die een intrinsiek deel uitmaakt van het controlesysteem van het voertuig.**
- **Omgevingsmonitoring:** applicaties waar CloudGate verbonden is of instaat voor het management van een groot aantal sensoren die gebruikmaken van diverse draadloze protocols, en daarnaast deel uitmaakt van de interpretatie en businessbeslissingen op basis van de verzamelde 'big data' buiten het netwerk.
- **Beveiligde financiële transacties:** applicaties zoals het transport van ATM-data, verkoopautomaten ...
- **Algemene connectiviteit:** opzetten van mobiele toegangspunten, digitale ondertekeningen ...

Bij de ontwikkeling van CloudGate lag de focus op twee aspecten.

De eerste focus was om zowel het productaanbod te verrijken door uitbreidingskaarten te ontwikkelen als om de toepassingsgebieden van het softwareplatform verder te verfijnen voor belangrijke marktsegmenten. Dit resulteerde in het lanceren van verschillende bijkomende uitbreidingskaarten; de ontwikkeling van CloudGate Universe, het cloudgebaseerde platform van Option; en extra ondersteuning voor de belangrijkste industriële protocols.

De tweede focus lag op de uitbreiding van het ecosysteem door de ondersteunde toesteltypen (sensoren, industriële activa ...) uit te breiden en op het ondersteunen van de belangrijkste applicaties van derden in de M2M-wereld, om zo de klanten van Option de mogelijkheid te bieden om optimaal de veelzijdigheid van het CloudGateplatform te kunnen benutten.

In de M2M-markt is het typerend dat verkoopscycli veel tijd in beslag nemen, met lange piloottrajecten alvorens over te gaan tot de finale acceptatie. Dit toont het belang aan dat klanten hechten aan de betrouwbaarheid en kwaliteit van het product wanneer ze een M2M-gateway selecteren, en dat speelt in de kaart van de sterktes van Option als bedrijf. Maar eens die acceptatie er is, zijn bestaande klanten goed voor herhaalde verkopen met gezonde marges in de volgende jaren.

Om de druk op de financiële middelen van de onderneming zo veel mogelijk te beperken, werd de kostenstructuur van de organisatie verder gereduceerd, maar dit met behoud van de kerncompetenties van de onderneming. De nieuwe zakelijke omgeving wordt gekenmerkt door lagere volumes en minder kanalen. Daarom werd de logistieke organisatie vereenvoudigd door het overbrengen van de activiteiten van Cork, Ierland, naar Leuven, België.

In augustus 2013 vervoegde Christine Pollie als CFO de onderneming en in oktober 2013 werd Frank Deschuytere aangesteld als CEO, terwijl ik werd benoemd tot Uitvoerend Voorzitter. Dit nieuwe team zal instaan voor de uitvoering van de bedrijfsstrategie die erop gericht is uit te groeien tot een toonaangevende speler in de wereldwijd groeiende M2M-markt.

Jan Callewaert
Uitvoerend Voorzitter van de Raad van Bestuur

2. GECONSOLIDEERD EN STATUTAIR JAARVERSLAG 2013 VAN DE RAAD VAN BESTUUR VAN OPTION NV

Dames en Heren,
Geachte Aandeelhouders,

Wij stellen u hierbij ons verslag voor inzake de statutaire en geconsolideerde resultaten van Option NV (verder ook de "**Vennootschap**" genoemd) betreffende het boekjaar dat op 31 december 2013 eindigde.

De geconsolideerde resultaten bevatten de financiële rekeningen van de moedervernootschap Option NV en al haar dochtervennootschappen gehouden tot het einde van de financiële periode: Option Wireless Ltd. (Cork, Ierland), Option Germany GmbH (Augsburg, Duitsland), Option Inc. (Alpharetta, Verenigde Staten van Amerika), Option France SAS (Parijs, Frankrijk), Option Wireless Japan KK (Tokyo, Japan), Option Wireless Hong Kong Limited (Hong Kong, China), Option Wireless Technology Co. Ltd. (Suzhou, China), Option Wireless Hong Kong Limited Taiwan Branch (Taipei, Taiwan) (gezamenlijk "**Option**" of de "**Groep**"). Intragroep verrichtingen werden geëlimineerd bij de consolidatie van de Vennootschappen.

Overzicht van de resultaten en de resultatenverdeling van de Vennootschap

Geconsolideerde resultaten

Voor een gedetailleerd overzicht betreffende de geconsolideerde resultatenrekening en de balans, inclusief de toelichtingen conform IFRS (International Financial Reporting Standards) verwijzen we naar het financieel verslag.

De meest opvallende elementen van het geconsolideerd resultaat kunnen als volgt worden samengevat in k€ (duizend EUR):

o Opbrengsten:	9 393
o Brutowinst:	3 371
o Bedrijfskosten:	14 425
o Bedrijfsresultaat (EBIT):	(11 054)
o Resultaat voor belastingen:	(11 679)
o Nettoresultaat:	(11 703)

De totale opbrengsten voor 2013 daalden met 77,0 % tot k€ 9 393, vergeleken met k€ 40 844 in 2012. De opbrengsten in verband met producten daalden van k€ 13 140 in 2012 naar k€ 9 199 in 2013, terwijl de opbrengsten in verband met software en licenties daalden van k€ 27 704 in 2012 naar k€ 194 in 2013. Deze licentie-inkomsten voor 2012 waren vooral het gevolg van een samenwerkingsovereenkomst tussen de Groep en Huawei Technologies in oktober 2010, die afliep in het vierde kwartaal van 2012. De Groep heeft voor het financiële jaar 2012 € 27 miljoen als opbrengst erkend voor deze overeenkomst.

De brutowinst voor 2013 daalde met 87,0% in vergelijking met 2012 tot een bedrag van k€ 3 371. Dit resulteerde in een brutomarge voor 2013 van 35,9 % ten opzichte van de totale opbrengsten in vergelijking met een brutomarge van 63,4 % in 2012. De brutowinst van 2012 werd nog steeds positief beïnvloed door belangrijke licentie-opbrengsten van Huawei welke hogere marges leveren in vergelijking tot de opbrengsten gegenereerd uit de verkoop van producten. De licentie liep eind 2012 af, wat resulteerde in een lagere brutomarge voor 2013.

In 2013 bedroegen de bedrijfskosten, inclusief afschrijvingen en afwaarderingen, k€ 14 425 in vergelijking met k€ 22 299 in 2012. Dit komt neer op een daling met 35,3 %. Deze daling van de bedrijfskosten is het resultaat van verdere inkrimping van de Groep, gecombineerd een doeltreffende kostcontrole binnen de Groep. De bedrijfskosten kregen een positieve impact door het verlagen van de IPR-voorziening voor een bedrag van € 3,2 miljoen (2012: €6,7 miljoen) en door de provisie voor voorraden te verlagen

voor een bedrag van € 1,2 miljoen (2012: € (3,7) miljoen). Verder was er een eenmalige positieve impact als gevolg van het recupereren van bedrijfsvoorheffing voor een bedrag van € 0,5 miljoen. De bedrijfskosten kregen verder een negatieve impact door de waardevermindering op gekapitaliseerde R&D voor een bedrag van € 0,1 miljoen (2012: € 3,7 miljoen) en herstructurerings- en ontslagkosten voor € 1,2 miljoen.

Tijdens het boekjaar 2013 bedroeg de EBIT k€ (11 054), of (117,7)% van de opbrengsten. In 2012 bedroeg de EBIT k€ 3 605 miljoen of 8,8 % van de opbrengsten.

De Groep realiseerde een negatief financieel resultaat van k€ 624 in 2013 (2012: positief resultaat van k€ 39). Het netto wisselkoersresultaat in 2013 bedroeg k€ (139), voornamelijk te wijten aan de US dollar. De financiële kosten van k€ 892 vloeiden voornamelijk voort uit interesten voor de converteerbare obligatielening en interesten op huurovereenkomsten, bankkosten en nalatighedsinteresten (2012: k€ 170).

Het nettoresultaat voor het volledige jaar 2013 bedroeg k€ (11 703) of € (0,14) per uitstaand aandeel en per aandeel na verwatering. Ter vergelijking, in 2012 bedroeg het nettoresultaat k€ 3 651 of € 0,04 per uitstaand aandeel en per aandeel na verwatering.

Het balanstotaal bedroeg k€ 12 228 op het einde van 2013, tegenover k€ 17 466 het jaar voordien.

De liquide middelen daalden van k€ 3 147 in 2012 naar k€ 1 623 op het einde van 2013.

De handels- en overige vorderingen daalden van k€ 3 167 tot k€ 1 350 op het einde van 2013. Deze daling is voornamelijk toe te schrijven aan de handelsvorderingen die gedaald zijn ten gevolge van de lagere verkopen over het volledige jaar 2013 en een efficiëntere opvolging van de klanten en het invoeren van vooruitbetalingen.

De voorraden daalden van k€ 4 036 tot k€ 3 410 op het einde van 2013. Deze daling is toe te schrijven aan een daling van de voorraadposities van goederen in bewerkingen en grondstoffen. Op het einde van 2013 bedroeg de afwaardering van de voorraad k€ 3 189 ten opzichte van k€ 5 534 in 2012.

De nettoboekwaarde van immateriële vaste activa kwam eind 2013 uit op k€ 4 005, vergeleken met k€ 4 882 per 31 december 2012. Naast de afschrijvingen werden de bestaande geactiveerde R&D projecten geëvalueerd, wat leidde tot een waardevermindering van k€ 103. Deze waardevermindering vond haar oorzaak in wijzigende technologieën en snel wijzigende marktomstandigheden. De restwaarde wordt bepaald op basis van een raming van de verwachte contributie van deze projecten in de volgende kwartalen.

In 2013 bedroegen de investeringen in materiële vaste activa, voornamelijk computerapparatuur k€ 20 (2012: k€ 1 750). De Groep investeerde ook k€ 2 795 (2012: k€ 3 925) in immateriële vaste activa, waarvan k€ 2 788 (2012: 3 925) in geactiveerde ontwikkelingsprojecten.

De uitgestelde belastingvordering, in hoofdzaak gevormd door de verliezen gerealiseerd in Option NV werd einde boekjaar 2010, op basis van IFRS richtlijnen inzake uitgestelde belastingvorderingen, in haar totaliteit teruggenomen. De Groep heeft hiervoor het voorzichtigheidsprincipe gehanteerd. In de boekjaren 2012 en 2013 werden geen bijkomende uitgestelde belastingvorderingen opgenomen.

Tijdens het boekjaar daalden de schulden op ten hoogste één jaar tot k€ 10 016 in 2013, in vergelijking met k€ 12 612 in 2012. Deze daling is in hoofdzaak een combinatie van een daling van de handels- en andere schulden met (k€ 2 934), te wijten aan het verlagen van de IPR-voorziening met k€ (3 229) en een afname van de provisies met k€ (185).

Het totaal aantal schulden op ten hoogste een jaar steeg tot k€ 8 060 omwille van de uitgifte van een converteerbare obligatie voor €9 miljoen, die is geboekt tegen de huidige nettowaarde.

Op een balanstotaal van k€ 12 228 bedroeg het totale eigen vermogen k€ (5 848). Hierdoor was eind 2013 de solvabiliteitsratio van de Groep negatief.

Op 31 december 2013 stelde de Groep 107 voltijdse equivalenten te werk in vergelijking met 155 voltijdse equivalenten op het einde van 2012.

Statutaire jaarrekening van de Vennootschap

De bedrijfsopbrengsten voor het volledige jaar bedroegen € 7,6 miljoen, samengesteld uit een omzet van € 1,2 miljoen, geactiveerde ontwikkelingskosten van € 2,8 miljoen en overige intra-groeps opbrengsten en gerecupereerde kosten van € 3,5 miljoen). Deze bedrijfsopbrengsten daalden in vergelijking met 2012, toen de opbrengsten € 36,1 miljoen bedroegen (samengesteld uit een omzet van € 28,4 miljoen, geactiveerde ontwikkelingskosten van € 3,9 miljoen en overige intra-groeps opbrengsten van € 3,6 miljoen). De omzet in 2013 daalde met € 27,2 miljoen, in hoofdzaak het gevolg van een daling van de opbrengsten uit de software en licentie overeenkomst met Huawei.

De operationele kosten daalden van € 34,2 miljoen naar € 19,8 miljoen, resulterend in een negatief operationeel resultaat of EBIT van € 12,1 miljoen in vergelijking met een positieve EBIT van € 1,8 miljoen in 2012, of een daling van € 13,9 miljoen.

De financiële opbrengsten daalden van € 0,2 miljoen in 2012 naar € 0,1 miljoen in 2013. De financiële kosten stegen van € 0,2 miljoen in 2012 naar € 0,6 miljoen in 2013, vooral te wijten aan de interesten op de converteerbare obligatie die werd uitgegeven aan het einde van het eerste kwartaal van 2013.

Tijdens het boekjaar 2013 heeft de Vennootschap de bestaande geactiveerde onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten herzien, wat resulteerde in een bijzondere waardevermindering van € 0,1 miljoen (2012: € 3,7 miljoen bijzondere waardevermindering).

Ten gevolge van het bovenvermelde, wijzigde het nettoresultaat van een verlies van € 4,3 miljoen in 2012 naar een verlies van € 12,6 miljoen in 2013.

De immateriële vaste activa daalden van € 4,8 miljoen naar € 4,0 miljoen.

De materiële vaste activa daalden van € 0,8 miljoen naar € 0,4 miljoen voornamelijk wegens de geboekte afschrijvingen.

De financiële vaste activa bleven op hetzelfde niveau als in 2012, met name € 1,4 miljoen.

De voorraden daalden van € 0,3 miljoen naar € 0,2 miljoen in 2012. Deze daling is voornamelijk toe te schrijven aan de waardevermindering van niet-gebruikte componenten.

De handels- en overige vorderingen daalden van € 2,7 miljoen in 2012 naar € 2,6 miljoen in 2013.

De liquide middelen daalden tijdens het boekjaar van € 1,5 miljoen in 2012 naar € 1,0 miljoen op het einde van 2013, ondanks het feit dat de Groep een converteerbare obligatielening ontving van € 9,0 miljoen aan het einde van het eerste kwartaal van 2013 en een kortetermijnlening van € 0,5 miljoen aan het jaareinde.

De schulden op ten hoogste één jaar stegen van € 6,7 miljoen in 2012 naar € 8,0 miljoen aan het einde van 2013, te wijten aan een kortetermijnlening van € 0,5 miljoen en het onderhandelen van nieuwe betalingstermijnen met onze belangrijke leveranciers.

Op een balanstotaal van € 9,6 miljoen bedroeg het totaal eigen vermogen € (8,1) miljoen op 31 december 2013.

Bestemming van het resultaat

De enkelvoudige statutaire jaarrekening van de Vennootschap (volgens Belgische boekhoudregels) toont voor het boekjaar 2013 een nettoverlies van € 12,6 miljoen, ten opzichte van een nettoverlies van € 4,3 miljoen gerealiseerd in 2012.

De Raad van Bestuur stelt voor om het niet-geconsolideerde nettoverlies van € 12,6 miljoen over 2013 toe te voegen aan het overgedragen verlies van de vorige boekjaren.

Resultaatverwerking - verkort schema (conform de Belgische boekhoudnormen)		
31 december - in k€ (duizend EUR)	2013	2012
Overgedragen winst / (overgedragen verlies) van het vorige boekjaar	(67 295)	(62 952)
Te bestemmen winst / (te verwerken verlies) van het boekjaar	(12 631)	(4 343)
Kapitaalsvermindering door incorporatie van de reserves	67 051	
Te bestemmen winstsaldo / (te verwerken verliessaldo)	(12 875)	(67 295)

ACTIVITEITEN OP HET GEBIED VAN ONDERZOEK EN ONTWIKKELING EN DE POSITIE VAN HET BEDRIJF EN DE GROEP

Marktoverzicht

In 2013 bleven ondernemingen en onderzoekers inspanningen leveren om de grootte en de aard van de kansen op de markten te definiëren. Deze werden verschillend omschreven als het Internet of Things ('Internet der dingen'), Internet of Everything ('Internet van alles') of Industrial Internet ('Industrieel Internet'). Cisco publiceerde een belangrijk rapport dat de grootte van hun definitie van het Internet of Everything uitdrukte in cijfers: dit combineerde mensen, processen, gegevens en dingen, via een analyse van de totale waarde die gegenereerd wordt op het vlak van in ondernemingen veranderende of gecreëerde inkomsten, met een verklaring per segment en kostenbesparingen voor de klanten. Met deze definitie van de markt en de waardeanalyse methode concludeerden zij dat \$ 14,4 miljard 'op het spel' staat bij de overgang naar het Internet of Everything. McKinsey Global Institute maakte bekend dat het Internet of Things tegen 2025 jaarlijks een mogelijke economische impact kan hebben van \$ 2,7 miljard tot \$ 6,2 miljard. Ook al gebruiken deze ondernemingen verschillende definities voor de markt en de manier van kwantificeren, toch blijft de interesse hierin groeien.

De definities van het Internet of Things zijn nog altijd heel ruim, maar er beginnen enkele categorieën naar voren te komen.

- Voornamelijk business-to-consumer kansen voor sensoren/toestellen die verbonden zijn met persoonlijke smartphones zoals de Nest-thermostaat en rooksensoren, fitnessmonitorbanden zoals UP van Jawbone en 'speelgoed' zoals de drones van Parrot;
- Nieuwe business-to-business-to-consumer kansen op de markt voor sensoren/toestellen die verbonden zijn met clouddiensten in telegeneeskunde, diensten voor in de auto, domotica/energiegebruik en permanente monitoring van consumententoestellen voor leasemodellen met 'pay for use';
- Business-to-business kansen in de toeleveringsketen en activaoptimalisatie bij industriële telematica, nutsvoorzieningen, financiële diensten en milieumonitoring.

Elk van deze segmenten heeft verschillende connectiviteitsbehoeften en de ondernemingen hebben verschillende troeven om de markt op een aparte manier vorm te geven.

De B2C-kansen worden aangepakt door ondernemingen die hoogwaardige consumentenproducten leveren. Hieruit blijkt dat het er op de markt vooral om draait om te tonen wie u bent door het product te gebruiken, eerder dan om de uiteindelijk geleverde eindwaarde. Het is nog altijd onduidelijk hoe het optimisme dat blijkt uit de activiteit in dit segment (zoals de overname van Nest door Google voor \$ 3,2 miljard) zal worden omgezet in hoge verzendingsvolumes van specifieke producten. Het is wel duidelijk dat de hoge graad van activiteit zal doorgaan.

De vooruitgang in B2B2C-kansen die complexere combinaties van ondernemingen en diensten vereisen, lijkt te vertragen. Er heerst een grotere interesse in het verminderen van de kosten en het verbeteren van de resultaten in de gezondheidssector door een voortdurende monitoring van patiënten en verzorging op afstand. Door de onzekerheid van de opname door de consumenten van diensten die voor nieuwe inkomsten zorgen, gaat veel aandacht naar kostenbesparingen.

In traditionele B2B-segmenten die al vertrouwd zijn met M2M-toepassingen zorgt de voortdurende overgang naar snellere 3G met minder latentie en een draadloze 4G-verbinding voor interesse in gecombineerde diensten, zoals het aanbieden van klassiek verkoopbeheer op afstand in combinatie met gesponsorde internettoegang. De continue monitoring van het rendement van fabrieksmateriaal gebruikt gefundeerde prijsmodellen die met meer precisie de eigenlijke kosten opvolgen die worden gemaakt voor specifieke klanten.

In al deze subsegmenten is er een constante terugkeer van de combinatie van grote volumes van sensorgegevens met geavanceerde gegevensanalysetechnieken die komen uit de wereld van internetzoekopdrachten/advertenties. Hiermee zijn nieuwe businessmodellen mogelijk voor het leveren van producten en diensten aan klanten. Niet de connectiviteit op zich vormt in veel toepassingen de uitdaging, maar wel het beheer van de toepassing als systeem, met inbegrip van afstandsbedieningen, connectiviteit, gegevensverzameling, gegevensanalyse en integratie in bestaande systemen. Ook al hebben de verschillende toepassingen in elk segment veel elementen gemeen, toch zijn er specifieke elementen die knowhow op een bepaald gebied vergen.

In 2013 bleven er overnames komen van verkopers van het Application Enablement Platform. Telit nam ILS Technology LLC over in september 2013 en PTC nam eind 2013 ThingWorx over. We verwachten dat er in 2014 overnames zullen blijven komen: nieuwe experts in middleware voor specifieke segmenten blijven meteen na de overnames verschijnen.

De uitstap van 2G blijft doorgaan: dit blijkt uit duidelijke data voor deze uitstap van MNO's die wel nog niet zo duidelijk gecommuniceerd zijn. De 2G-frequenties worden voorts omgevormd naar 3G en LTE, wat op zijn beurt leidt tot problemen met de dekking. Er is een groeiende vraag naar LTE omdat er meer modemoplossingen komen die het verschil in prijs met 3G verkleinen. De LTE-dekking van Verizon in de VS bedraagt nu 97 % van de Amerikaanse bevolking. Dit is gelijk met zijn CDMA-netwerk en dus betekent dit dat het niet meer nodig is om CDMA-reserve te voorzien in de LTE-modems voor Verizon. Dit zal wellicht de verkoop aanzwengelen van kostenefficiëntere, wereldwijd compatibele LTE/WCDMA-modems in de VS. Dit versnelt zo de overgang naar LTE.

De veiligheidskwestie bij M2M/Internet of Things-toepassingen blijft een druk besproken onderwerp in de pers, al lijkt de industrie er niet zoveel focus op te leggen als verwacht kan worden. Proofpoint, een provider van 'security as a service', ontdekte dat botnets nu de embedded systemen aanpakken (meestal op Linux-basis) in home gateways, mediaspelers en zelfs met het internet verbonden koelkasten. Omdat verrijnde, met het internet verbonden besturingssystemen migreren van traditionele computers naar 'dingen', kunnen we steeds meer verhalen van dit type verwachten. Het belang van een bewijsbare stevigheid van embedded software stijgt daarmee ook.

Positie van Option

In 2013 bleef de focus van Option op de M2M-gatewayruimte groeien. Option zette de ontwikkeling voort van CloudGate, zijn sterproduct in dit segment.

In de loop van het jaar lanceerde Option 18 nieuwe versies van firmware, met nieuwe functies voor het product. De vennootschap reageerde zo op de verzoeken van de klanten en vormde een basis voor toekomstige producten en diensten.

Option lanceerde ook CloudGate Universe, het cloudgebaseerde mechanisme waarmee de specifieke softwareconfiguraties van partners automatisch kunnen worden geleverd aan klanten.

De combinatie van de CloudGate SDK en CloudGate Universe levert een aanbod op dat uniek is in de industrie en dat de reële behoeften van klanten aanpakt. Het mechanisme is:

- Onafhankelijk van programmeertaal, waardoor de bestaande agentsoftware in bijna elke programmeertaal snel kan worden geport naar de CloudGate. We zijn ons bewust van klanten die C, C++, Java, Python en Lua gebruiken. Dankzij deze flexibiliteit kunnen klanten hun bestaande code aanwenden en de kosten van het porten van hun oplossing aan CloudGate beperken;
- Geleverd als onderdeel van de productkosten. Dit betekent dat we geen concurrenten zijn voor de inkomsten van onze softwarepartners en moedigt een breder gebruik van CloudGate aan;
- Het maakt het voor Option mogelijk om een beperkt aantal standaardproducten te leveren die aangepast zijn aan het terrein. Dit beperkt de complexiteit bij de fabricage en optimaliseert de productkosten.

Option heeft ook zijn belofte ingelost voor de flexibiliteit van de hardware dankzij de lancering van meerdere 'accessory cards' voor de CloudGate:

- Seriële en industriële seriële kaarten voor verbindingen met seriële toestellen op afstand;
- De Ethernet Switch card die een 4 port Ethernet switch biedt, ook beschikbaar in een unieke 'Power over Ethernet'-configuratie;
- Wireless LAN Card, die zowel Wireless LAN Access Point als Clientfuncties biedt, waardoor Wireless LAN kan worden gebruikt als een primaire of reservecommunicatielink voor de CloudGate;
- Telematicakaart met seriële, USB-, algemene I/O- en accelerometerondersteuning die nodig is voor industriële telematicatoepassingen;
- Developer en Breadboard Cards voor snelle prototyping van toepassingen door onze klanten.

Naast de interne ontwikkeling van 'accessory cards' zagen we ook een verhoogde activiteit bij externe partners die begonnen met de ontwikkeling van kaarten. We hebben nu verscheidene partners met hardware designs in de prototypefase. We verwachten in 2014 onze eerste lanceringen van kaarten van derden.

Onze klanten en partners blijven enthousiast reageren. CloudGate wordt nu live toegepast in uiteenlopende gebieden zoals:

- Algemene energiemonitoring;
- Telematicatoepassingen met gecombineerde positie- en sensorcontrole;
- Monitoring van installaties van zonnepanelen;
- Wireless LAN access point en gps-tracering van schoolbussen;
- Veiligheidssystemen voor luxejachten

Option blijft zich richten op de verkoop van CloudGate via klassieke wederverkopers en in samenwerking met onze partners van mobiele netwokeratoren. Option ontwikkelt tegelijk relaties met partners van het Application Enablement Platform om specifieke verticale segmenten aan te spreken.

Dit leidde tot de aankondiging op het Broadband World Forum 2013 dat Option werd gekozen als M2M-toestel voor de 'm2m-factory' van Belgacom die Belgacom, ILS en Option samen ontwikkelen. Dankzij de 'm2m factory' van Belgacom kunnen ondernemingen de nodige bouwstenen van hardware, toepassingsmiddleware en connectiviteit via de mobiele en vaste netwerken van Belgacom combineren om hun eigen volledige M2M-toepassing te bouwen, te ontwikkelen en te beheren. Option ziet in dat klanten een 'one stop shop' nodig hebben voor hun M2M-toepassingen. Zo blijft Option zijn vermogen versterken om een voorname rol op te nemen als contractant in transacties waarbij CloudGate betrokken is: we leveren advies- en ontwikkelingsdiensten voor klantentoeepassingen en coördineren de levering van partnerproducten.

Eind 2013 kende ILS aan Option de prijs als Device Partner of the Year toe, als erkenning van de nauwe en succesvolle samenwerking van de twee ondernemingen.

Option blijft tegenover bepaalde uitdagingen staan: de meeste transacties met CloudGate hebben immers een bijzonder lange verkoopcyclus, in het bijzonder in het licht van het huidige economische klimaat. In de loop van 2013 hebben wij echter heel veel verkoopkansen kunnen toevoegen. We verwachten dat deze kansen in de loop van 2014 van de piloot- en testfase kunnen uitgroeien tot de fase van volle ontplooiing.

We blijven eveneens onze pijplijn uitbouwen in onze doelgebieden van Industriële telematica, nutsvoorzieningen, financiële diensten, milieumonitoring en algemene connectiviteit.

De moduleverkoop in 2013 vertegenwoordigde ongeveer 38 % van het verkoopvolume en 36,8 % van de inkomsten (vergeleken met 49,6 % van het verkoopvolume in 2012 en 15 % van de inkomsten). Voor inbouwmodules mikte het bedrijf op specifieke marktsegmenten met zijn portefeuille van gespecialiseerde en unieke modules waarvan het ontwerp aan hoogstaande standaarden is onderworpen. Ondanks de erkende kwaliteit van de modules van Option nam het verkoopvolume niet toe zoals verwacht, mee ingegeven door de focus van het bedrijf op CloudGate en daarom had beslist om voor de meeste van de inbouwmodules een end-of-life scenario te voorzien. Alleen een beperkte portefeuille van inbouwmodules zal nog beschikbaar zijn in 2014.

In 2013 was Option niet langer actief op de markt van consumptiegoederen nu die markt volledig wordt gedomineerd door twee grote spelers binnen deze markt. Virtueel alle 3G-inbouwmodules werden geïntegreerd in gespecialiseerde professionele terminals en industriële of telematica routers en gateways. Voor deze markt doorstond Option zeer lange ontwikkelingscycli voor de producten waarin de modules werden geïntegreerd maar ondanks al deze inspanningen, was de verkoop van sommige van deze producten teleurstellend, wat leidde tot een totaal verkoopvolume voor modules dat onder de verwachtingen viel.

Verder in de automobiemarkt integreerde het bedrijf een van zijn modules in het infotainmentplatform voor auto's van Autonet Mobile, maar de lancering van het product door een grote Amerikaanse OEM voor de automobielsector gebeurde nog niet.

Engineering

In 2013 bleef de Vennootschap werken aan CloudGate: we ontwikkelden nieuwe softwarefuncties, verruimden het gamma van uitbreidingskaarten en maakten het product klaar voor verschillende geografische regio's buiten de oorspronkelijk beoogde Amerikaanse markt.

De engineeringorganisatie werd verder aangepast aan de veranderde reeks van vaardigheden die vereist is voor de ontwikkeling van CloudGate, in vergelijking met de toestellen met 3G-modem die de Vennootschap in het verleden ontwikkelde. Bekeken vanuit het oogpunt van de software werd de aandacht verlegd naar middleware, networking, serveroplossingen en gebruikersinterface. Op het vlak van hardware wordt vooral gewerkt aan de selectie en integratie van modules en systeemopbouw.

De werkzaamheden aan de LTE LGA-module gingen een andere richting uit, in de lijn van de nieuwe richting die Option is ingeslagen. Daarnaast werd een nieuwe aanpak gehanteerd voor de invoering van LTE in de Cloudgate-portefeuille. Het doel hiervan is de time-to-market te verminderen. De Vennootschap werkt nu ook met een strategische partner voor de levering van LTE-modules die naar verwachting op het eind van het tweede kwartaal van 2014 zullen worden vrijgegeven.

In de loop van 2013 waren er periodes waarin de engineeringsteams voor hardware niet volledig werden benut omdat voor de overgang van modems naar CloudGate naar verhouding meer softwarewerk was vereist.

Om de hardwareteams aan het werk te houden en nieuwe bronnen van inkomsten te creëren begon de Vennootschap actief Engineering en Lab Services in de markt te zetten. Als onderdeel van deze diensten kunnen klanten een beroep doen op het ervaren team van hardware-engineers en op het goed uitgeruste lab van de Vennootschap om te helpen bij de ontwikkeling, meting en troubleshooting van hun producten. De Vennootschap heeft niet de intentie om hiervan een primaire bron van inkomsten te maken. Het aanbieden van deze service blijft ondergeschikt aan de ontwikkeling van de eigen producten voor de Vennootschap.

Om blijvend vooruitgang te boeken in de M2M-markt wil de Vennootschap nog een stap verder gaan in de aanbieding van de CloudGate en de bijbehorende diensten door een actieve rol te spelen in de eigenlijke toepassing. Dit kan door toepassingen te bouwen aan de hand van de software van bestaande AEP-partners zoals ILS en Axeda. Er wordt momenteel een speciaal team opgericht dat nauw zal samenwerken met de klanten om hun vereisten goed te begrijpen en een oplossing op maat uit te denken en te bouwen.

Na de sluiting van de vestiging in Augsburg in 2012 werden de overblijvende activiteiten voor softwareontwikkeling voor connectiemanagers overgenomen door een veel kleiner team in Leuven. Eind 2013 werd dit team nog verder verkleind met het oog op het stopzetten van alle activiteiten van connectiemanagers in het begin van 2014.

Organisatie

Door de omschakeling van het bedrijf wordt er meer aandacht besteed aan kostenefficiëntie en kostenbesparing. Dit had een impact op de ontwikkeling en productfocus, het personeel en de verschillende vestigingen van de groep.

Naar aanleiding van de beslissing om de focus op de M2M-markt met CloudGate te verhogen en om het accent op meer consumentgerichte producten terug te schroeven, kondigde het bedrijf in het eerste kwartaal van 2013 een herstructureringssoefening aan in de vestiging in Parijs (Frankrijk) en in Cork (Ierland). Deze oefeningen hadden de sluiting van de Franse kantoren tot gevolg alsook een aanzienlijke inkrimping van het personeel in de vestiging van Cork. De vestiging in Cork werd gesloten in maart 2014 en de activiteiten werden overgebracht naar Option Leuven en Option China.

De samenstelling van het executive management van de groep onderging enkele wijzigingen in de loop van 2013. Jan Smits, Chief Financial Officer, besloot om het bedrijf te verlaten in het eerste kwartaal van 2013. Christine Pollie werd aangesteld als CFO in het derde kwartaal van 2013. In het vierde kwartaal van 2013 vervoegde Frank Deschuytere het bedrijf, en verving hij Jan Callewaert als Chief Executive Officer. Jan Callewaert werd aangesteld tot Uitvoerend Voorzitter.

Activiteiten

Voor de productie van haar producten werkt de Vennootschap met gespecialiseerde productiepartners. Aan hen wordt de montage van de printplaten uitbesteed. Hiervoor werkt de Vennootschap samen met de fabriek van Jabil Circuit in Wuxi, China. Voor de fabricage van de LGA-module werkt Option samen met Murata (Japan). Al deze productieondernemingen bieden diensten zoals de aankoop van componenten, productie, testen, kwaliteitscontrole, fulfillment en logistiek. Het productietestproces wordt ontworpen en gevolgd door de Vennootschap. Hierdoor kan de Vennootschap de hoogste productkwaliteit garanderen en beperkt ze haar afhankelijkheid van derden-producenten.

In de eindfase van het productieproces worden de producten aangepast aan de specifieke vereisten van de klant. Dit proces wordt uitgevoerd door Option NV, de Belgische vestiging (Leuven) van de Vennootschap of uitbesteed aan de productiepartners.

Binnen de Groep heeft de afdeling Operaties teams in Ierland, België en China: om de operaties aan te passen aan de nieuwe businessomgeving wordt de Ierse fabriek geherstructureerd. Om kosten te besparen worden de processen gecentraliseerd in de Belgische fabriek.

BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN DIE PLAATSVONDEN NA AFLOOP VAN HET BOEKJAAR

Op Groepsniveau vonden een aantal belangrijke gebeurtenissen plaats die gemeld werden op de website van de Vennootschap. We bieden een overzicht van de verschillende persmededelingen die tijdens de eerste drie maanden van het boekjaar 2014 gedaan werden:

Financiële bekendmakingen

- o 11/04/2014: Option verzekert 12 miljoen euro nieuwe fondsen via de uitgifte van een converteerbare obligatie

KRITISCHE BEOORDELINGEN

Continuïteit

De waarderingregels in veronderstelling van continuïteit werden zowel voor de statutaire jaarrekening als voor de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap gebruikt. De Raad van Bestuur is van mening dat, niettegenstaande het bestaan van belangrijke overdraagbare verliezen het gebruik van waarderingregels in veronderstelling van continuïteit gerechtvaardigd is, het onderstaande in overweging nemend. Bijkomend werden de financiële middelen van de Vennootschap versterkt op 11 april 2014 via een private plaatsing die effectief een bedrag verzekerde van € 12 miljoen via de uitgifte van een converteerbare obligatie.

Marktonderzoekers zien de markt van het Internet of Things (IoT) als een grote opportuniteit voor de komende 10 jaar, en deze zal de manier waarop we met toestellen communiceren over internet ingrijpend wijzigen.

Met de prestaties die de Vennootschap al heeft neergezet op het vlak van draadloze connectiviteit, is het perfect geplaatst om voordeel te halen uit deze marktopportuniteit die volledig toegespitst is op het segment_Machine-to-Machine (M2M). Van dit segment wordt verwacht dat het een van de belangrijke groeimarkten wordt.

Gebaseerd op het businessplan en de vooruitzichten van het management, afgestemd op de marktgroei, heeft de Raad van Bestuur er vertrouwen in dat de Vennootschap een belangrijke plaats in deze ruimte zal innemen en zijn normale activiteiten zal verderzetten.

Kostenverminderingplannen:

Na de sluiting van de vestigingen in Duitsland en Frankrijk, besloot de Vennootschap in december 2013 om de site in Cork, Ierland, te sluiten. Het liquidatieproces zal worden afgerond in het tweede kwartaal van 2014.

Als een gevolg daarvan zijn alle bedrijfsactiviteiten geconcentreerd op één locatie. De Vennootschap zal zijn kostenoptimalisatie doorheen het hele jaar blijven toepassen.

VERKLARING VAN DEUGDELIJK BESTUUR

De Belgische Code van Deugdelijk Bestuur

Op 9 december 2004 publiceerde de Commissie voor Deugdelijk Bestuur de Belgische Code voor Deugdelijk Bestuur. Op 12 maart 2009 werd een vernieuwde versie van deze Code gepubliceerd, welke de Code gepubliceerd in 2004 heeft vervangen. Option conformeert zich uitdrukkelijk naar deze Code van 2009 en heeft op haar website www.option.com (ga naar het "investor" deel) een geactualiseerd Charter van Deugdelijk Bestuur gepubliceerd, hetgeen haar beleid en structuur inzake Deugdelijk Bestuur weergeeft, in overeenstemming met voormelde Code van 2009, dewelke integraal terug te vinden is op de volgende website:

[HTTP://WWW.CORPORATEGOVERNANCECOMMITTEE.BE/LIBRARY/DOCUMENTS/FINAL%20CODE/CORPORATEGOVNLCODE2009.PDF](http://www.corporategovernancecommittee.be/library/documents/final%20code/corporategovnlcode2009.pdf)

De Code van 2009 heeft een hoge graad van ingebouwde flexibiliteit, hetgeen het voor elk bedrijf ongeacht haar omvang, activiteiten of cultuur, mogelijk maakt om deze te implementeren. Het is gebaseerd op een "pas toe of leg uit" systeem, welke het voor bedrijven mogelijk maakt om af te wijken van de bepalingen van de Code van 2009 wanneer specifieke omstandigheden het rechtvaardigen, mits het geven van een adequate uitleg.

De Wet van 6 april 2010 tot versterking van het deugdelijk bestuur bij de genoteerde vennootschappen en de autonome overheidsbedrijven en tot wijziging van de regeling inzake het beroepsverbod in de bank- en financiële sector heeft de toepassing van de Code voor Deugdelijk Bestuur verplicht gemaakt voor beursgenoteerde bedrijven. Een aantal van de in de Code opgenomen aanbevelingen kan evenwel nog van afgeweken worden, mits het "pas toe of leg uit" systeem wordt nageleefd.

Option hanteert het "pas toe of leg uit" systeem met betrekking tot volgende onderwerpen:

- *De combinatie van het Benoemingscomité met het Remuneratiecomité:* gelet op de omvang van de Groep besliste de Raad van Bestuur om deze twee comités te combineren zodat het Remuneratiecomité tevens de rol van Benoemingscomité uitoefent (Aanbeveling 5.4 van de Code Deugdelijk Bestuur).
- *Samenstelling van de Raad van Bestuur:* In overeenstemming met artikel 2.3. van de Code van 2009 dient tenminste de helft van de Raad van Bestuur te bestaan uit niet-uitvoerende bestuurders en dienen ten minste drie onder hen onafhankelijk te zijn in overeenstemming met de criteria zoals uiteengezet in Bijlage A van de Code van 2009.

Vandaag heeft de Vennootschap enkel twee onafhankelijke bestuurders, meer bepaald An Other Look To Efficiency SPRL, vertegenwoordigd door de heer Olivier Lefebvre en FVDH Beheer BVBA, vertegenwoordigd door de heer Francis Vanderhoydonck, en voldoet dus niet aan dit artikel. Het is geenszins de bedoeling van de Vennootschap om deze situatie aan te houden, en daarom is de Vennootschap sindsdien actief op zoek naar een nieuwe onafhankelijke bestuurder. Kandidaten voor twee onafhankelijke posities binnen de Raad van Bestuur zullen worden voorgelegd tijdens de jaarlijkse Aandeelhoudersvergadering.

- *Benoeming van een secretaris van de vennootschap:* Artikel 2.9. van de Code van 2009 bepaalt dat de Raad van Bestuur een secretaris van de vennootschap dient aan te stellen teneinde de Raad advies te geven inzake alle bestuursaangelegenheden. Indien nodig dient de secretaris van de vennootschap bijgestaan te worden door de bedrijfsjurist. Indien nodig dienen individuele bestuurders toegang te hebben tot de secretaris van de vennootschap.
- De Vennootschap heeft geen secretaris van de vennootschap aangesteld. Alle bestuursaangelegenheden worden geadviseerd door de Raad in zijn geheel. Gezien het feit dat geen enkel lid van de Raad ten volle geschikt is om zulke materie te adviseren, is de Raad bijgevolg van mening dat zij deze bevoegdheid gezamenlijk dient uit te oefenen. Voorts adviseren de advocaten van de Vennootschap de Raad van Bestuur aangaande deze materie.
- *Uitvoerend Bestuurder/CEO als voorzitter van de Raad van Bestuur:* tijdens het eerste gedeelte van 2013 trad de heer Jan Callewaert op als voorzitter van de Raad van Bestuur, terwijl hij ook CEO was via Mondo NV. Hoewel in strijd is met de Code van 2009, argumenteerde de Raad

van Bestuur dat, gezien de uitdagingen waarmee de Vennootschap te maken heeft, het van wezenlijk belang was om een nauw verworven band te bewerkstelligen tussen de Raad van Bestuur en het uitvoerend management. Verder had de Raad van Bestuur FVDH Beheer BVBA gemandateerd met de opdracht om te werken met de individuele leden van het management team in geval van situaties in dewelke de CEO/voorzitter geconflicteerd zou zijn. Op de vergadering van de raad van bestuur van 26 november 2013 werd FDVV Consult BVBA, vertegenwoordigd door de heer Frank Deschuytere, aangesteld als nieuwe Chief Executive Officer (CEO) van de Vennootschap, met ingang van 21 oktober 2013. Op deze manier kwam er dus een regeling voor de bovenstaande situatie. De heer Jan Callewaert blijft de functie van Uitvoerend Voorzitter van de Raad vervullen.

Samenstelling van de Raad van Bestuur

De statuten bepalen dat de Raad van Bestuur ten minste drie en ten hoogste negen leden telt, die voor een termijn van hoogstens zes jaar door de algemene aandeelhoudersvergadering benoemd worden. In overeenstemming met de principes van de Code worden de bestuurders van de Vennootschap voor een maximumduur van vier jaren benoemd. De Raad van Bestuur dient ten minste drie onafhankelijke bestuurders te bevatten.

Op 31 december 2013 was de Raad van Bestuur samengesteld uit vijf leden, namelijk:

An Other Look To Efficiency SPRL, vertegenwoordigd door Olivier Lefebvre (vaste vertegenwoordiger), onafhankelijk bestuurder
Jan Callewaert, uitvoerend bestuurder en Voorzitter
Lawrence Levy, niet-uitvoerend bestuurder
Q-List BVBA, vertegenwoordigd door Philip Vermeulen (vaste vertegenwoordiger), niet-uitvoerend bestuurder
FVDH Beheer BVBA, vertegenwoordigd door Francis Vanderhoydonck (vaste vertegenwoordiger), onafhankelijk bestuurder

Het mandaat van Jan Callewaert werd hernieuwd door een beslissing van de Algemene Jaarvergadering op 31 mei 2013, en zal onmiddellijk eindigen na de Algemene Jaarvergadering dewelke gevraagd zal worden de jaarrekeningen van het boekjaar 2016 goed te keuren.

Het mandaat van An Other Look To Efficiency SPRL, vertegenwoordigd door de heer Olivier Lefebvre, en Q-List BVBA, vertegenwoordigd door Philip Vermeulen, en Lawrence Levy, benoemd bij beslissing van de Algemene Jaarvergadering van 31 mei 2013, zal onmiddellijk eindigen na de Algemene Jaarvergadering van dit jaar, dewelke gevraagd zal worden de jaarrekeningen van het boekjaar 2013 goed te keuren.

FVDH Beheer BVBA, vertegenwoordigd door de heer Francis Vanderhoydonck (vaste vertegenwoordiger), werd benoemd als nieuwe onafhankelijke bestuurder met ingang van 1 januari 2011. Het mandaat van FVDH Beheer BVBA, vertegenwoordigd door Francis Vanderhoydonck (vaste vertegenwoordiger), zal eindigen onmiddellijk na de Algemene Jaarvergadering, die gevraagd zal worden om de jaarrekeningen voor het jaar 2014 goed te keuren.

Tijdens de vergadering van de Raad van Bestuur van 26 november 2013, trad de heer Jan Callewaert terug als managing director van de Vennootschap. De heer Jan Callewaert behoudt zijn rol als Uitvoerend Voorzitter van de raad van Bestuur (aangesteld tijdens de vergadering van de Raad van Bestuur van 25 mei 2012). Tijdens diezelfde vergadering van de raad van Bestuur werd FDVV Consult BVBA, vertegenwoordigd door de heer Frank Deschuytere, aangesteld tot nieuwe Chief Executive Officer (CEO) van de Vennootschap en verkreeg hij de dagelijkse managementbevoegdheden, met ingang van 21 oktober 2013.

Tot slot is de Raad van Bestuur zich bewust van de Wet van 28 juli 2011 die voorschrijft dat elke beursgenoteerde vennootschap gepaste maatregelen dient te nemen om te verzekeren dat binnen het wettelijke tijdsbestek de Raad van Bestuur samengesteld is uit ten minste één derde vrouwelijke bestuurders tegen 2017. In het kader van de gendergelijkheid is het de intentie van de Vennootschap om te gepasten tijde vrouwelijke bestuurders te benoemen.

Werking van de Raad van Bestuur

In 2013 kwam de Raad van Bestuur 17 maal samen, 5 maal in persoon en 12 maal via conference call; een beslissing van de raad van Bestuur werd genomen via een unanieme schriftelijke overeenstemming.

Het gemiddelde aanwezigheidsquorum bedroeg 90.59% (2012: 95,04%), met de volgende individuele aanwezigheden:

Naam	Aantal deelnames aan Raden van Bestuur		
	Fysieke aanwezigheid	Telefonisch	%
Jan Callewaert	5/5	12/12	100%
Q-List BVBA	5/5	12/12	100%
Lawrence Levy	4/5	12/12	94,11%
An Other Look To Efficiency SPRL	4/5	9/12	76,47%
FVDH Beheer BVBA	4/5	10/12	82,35%

In de loop van 2013 kwamen de niet-uitvoerende bestuurders regelmatig bijeen om de verhouding met de vroegere en nieuwe CEO en het Executive Management Team van de Vennootschap in zijn geheel te bespreken en permanent te evalueren. Dit evaluatieproces werd geleid door FVDH Beheer, vertegenwoordigd door de heer Francis Vanderhoydonck, en omvatte verschillende onderwerpen, zoals de werking van de raad en de comités, de bijdrage van elke bestuurder, de interactie met het uitvoerend management en de samenstelling van de raad of de comités. In het algemeen bevestigden de bestuurders hun algemene tevredenheid over de werking van de raad en de evolutie die de Vennootschap in het afgelopen jaar heeft doorgemaakt.

Activiteitenrapport

De raad van bestuur oefende zijn bevoegdheden tijdens het boekjaar 2013 uit in overeenstemming met de beginselen die beschreven staan in het charter voor deugdelijk bestuur.

Naast zijn gewone activiteiten werkte de raad van bestuur intensief aan een verdere versterking van de strategie die werd ontwikkeld via een interactief proces tussen de raad en het management van Option.

Transacties met verbonden partijen – Belangenconflictprocedure

In 2013 paste de Raad van Bestuur op 23 januari 2013 de procedure voorzien in artikel 523 van het Wetboek van Vennootschappen toe. Er werd als volgt bericht:

“Voor de beraadslaging over dit onderwerp, informeert de heer Jan Callewaert de raad van Bestuur, in overeenstemming met artikel 523 van het Wetboek van vennootschappen, dat hij potentieel een belangenconflict van monetaire aard heeft ten aanzien van de Vennootschap betreffende de beslissingen die de Raad van Bestuur hieromtrent kan nemen. Jan Callewaert licht verder toe dat hij de eigenaar is van de meerderheid van de aandelen van Mondo NV en dat de potentiële conclusie over een leningsfaciliteit tussen Mondo NV en Option het onderwerp is dat zal worden besproken binnen de Raad. Daarom, in overeenstemming met artikel 523 van het Wetboek van vennootschappen, verlaat Jan Callewaert de vergadering en neemt niet deel aan de verdere discussie, deliberatie en stemming.

De Raad bespreekt de voorwaarden van het ontwerp van overeenkomst over de leningsfaciliteit. De overeenkomst voorziet in een zeer flexibele procedure voor de Vennootschap om geld op te nemen voor een bedrag van maximaal € 5 miljoen en dat in schijven van € 1 miljoen.

Verder zijn de toegepaste intrestvoeten in de overeenkomst over de leningsfaciliteit in lijn met deze toegepast in de documenten voor de converteerbare obligatie, i.e. 5% per jaar. De intrest is zesmaandelijks betaalbaar.

De Raad oordeelt dat deze voorwaarden zeer voordelig zijn voor de Vennootschap. Bovendien, nu de Vennootschap wordt geconfronteerd met een vertraging in de uitgifte van de converteerbare obligatie, is de Raad van oordeel dat het aangaan van de leningsfaciliteit de Vennootschap een buffer zal bieden die noodzakelijk kan zijn in geval van verdere vertraging bij de uitgifte van de converteerbare obligatie.

Het bovenstaande in overweging nemende, is de Raad van oordeel dat het aangaan van de leningsfaciliteit ten goede komt aan de Vennootschap. De raad benadrukt verder dat het hoofddoel van deze overeenkomst is om de tijd te overbruggen die noodzakelijk is om de huidige financieringsronde met succes af te sluiten.

Daarom **besluit** de Raad, na beraadslaging

Om de overeenkomst voor de leningsfaciliteit goed te keuren onder de commerciële voorwaarden zoals hierboven aangegeven.

Om het management het mandaat te geven dat nodig of wenselijk is voor de uitvoering en implementatie van de hierboven omschreven overeenkomst voor een leningsfaciliteit, met dien verstande dat het management enkel het eerste miljoen euro van de kredietlijn mag opnemen. Verdere opnames mogen enkel gebeuren na goedkeuring door de Raad van Bestuur.

Bijkomend paste de Raad van Bestuur op 28 maart 2013 de procedure toe die voorzien is in artikel 523 van het Wetboek van vennootschappen. Er werd als volgt bericht:

“De heer Jan Callewaert, voormeld, in zijn hoedanigheid van bestuurder en voorzitter van de raad van bestuur, brengt de raad van bestuur, vóór de aanvang van de beraadslaging, op de hoogte dat hij, met betrekking tot de uitgifte van de converteerbare obligatielening waarvan sprake in de agenda, een belang van vermogensrechtelijke aard heeft dat strijdig is met de belangen van de vennootschap.

De raad van bestuur stelt in het kader van de voorgenomen uitgifte van een converteerbare obligatielening voor om het voorkeurrecht van de bestaande aandeelhouders en houders van warranten van de vennootschap op te heffen in het voordeel van:

1. De heer Callewaert Jan, Jozef, Alfons, wonend te 3000 Leuven, Vanden Tymplestraat 43 bus 5, tot beloop van vijf miljoen euro (€ 5.000.000,00)
2. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid “ATHOS INVESTMENTS”, gevestigd te 3001 Leuven (Heverlee), Gaston Geenslaan 14, RPR Leuven met ondernemingsnummer 0837.471.076, tot beloop van één miljoen euro (€ 1.000.000,00).
3. De naamloze vennootschap “PARTICIPATIEMAATSCHAPPIJ VLAANDEREN”, afgekort “P.M.V.”, gevestigd te 1000 Brussel, Oude Graanmarkt 63, RPR Brussel met ondernemingsnummer 0455.777.660, tot beloop van twee miljoen euro (€ 2.000.000,00).
4. De vereniging zonder winstoogmerk “LIFE SCIENCES RESEARCH PARTNERS”, gevestigd te 3000 Leuven, Herestraat 49, bus 913, RPR Leuven met ondernemingsnummer 0435.768.243, tot beloop van vijfhonderd duizend euro (€ 500.000,00).
5. De naamloze vennootschap “MONDO”, gevestigd te 3000 Leuven, Vanden Tymplestraat 43 bus 5, RPR Leuven met ondernemingsnummer 0440.904.887, tot beloop van vijfhonderd duizend euro (€ 500.000,00).

De heer Jan CALLEWAERT verklaart dat hij potentieel een belang van vermogensrechtelijke aard heeft dat strijdig is met de belangen van de vennootschap vermits hij bij de voorgestelde uitgifte van een converteerbare obligatielening zowel rechtstreeks in eigen naam en voor eigen rekening, als onrechtstreeks via de met hem verbonden besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid “ATHOS INVESTMENTS” en de met hem verbonden naamloze vennootschap “MONDO” inschrijft op 24 converteerbare obligaties.

Hoewel de conversieprijs, overeenkomstig de voorschriften van artikel 598 van het Wetboek van vennootschappen, niet minder bedraagt dan het gemiddelde van de koersen gedurende de dertig dagen, voorafgaande aan de dag waarop de uitgifte een aanvang nam, is het naar

mening van de declarant niet uit te sluiten dat hij een mogelijk rechtstreeks belang heeft bij een zo laag mogelijke inschrijvingsprijs en dit persoonlijk belang niet noodzakelijk verenigbaar is met de belangen van de vennootschap.

Maar bovenal bestaat het belang van vermogensrechtelijke aard dat strijdig is met de belangen van de Vennootschap ontegensprekelijk in de opheffing van het voorkeurrecht in voordeel van de genoemde personen waardoor bij conversie van de obligaties in nieuwe aandelen een verwatering optreedt in hoofde van de overige houders van aandelen en/of warranten.

De verwatering is gebaseerd op het aantal uitstaande aandelen en het aantal uitstaande warranten van de Vennootschap op deze datum. Het verwateringseffect kan in de toekomst verschillen in het geval van een uitgifte van nieuwe aandelen en/of warranten door de Vennootschap.

De financiële gevolgen en het verwateringseffect van de kapitaalverhoging die eventueel zal gebeuren ingevolge conversie van de Converteerbare Obligaties worden indicatief toegelicht in de volgende tabel. Deze tabel is gebaseerd op de hypothese dat alle Converteerbare Obligaties worden geconverteerd in aandelen.

Door de uitgifte van nieuwe gewone aandelen zullen de stemrechten en de liquidatie- en dividendrechten verwateren als volgt:

Conversieprijs	Aantal nieuwe aandelen bij conversie	Verwatering van aandeelhouders in geval van niet uitoefening van de bestaande warranten	Verwatering van aandeelhouders in geval van uitoefening van de bestaande warranten	Totale verwatering van de bestaande aandeelhouders in geval uitoefening van warranten én conversie
€ 0,285	31 578 947	27,68 %	26,53 %	30,69 %

De uitgifte van aandelen ingevolge conversie van alle Converteerbare Obligaties leidt op het vlak van stemrechten en de deelname in winst en liquidatiesaldo tot de verwatering voor de bestaande aandeelhouders zoals hierboven weergegeven.

Gelet op het voorgaande en overeenkomstig artikel 523 van het Wetboek van vennootschappen, zal de betrokken bestuurder niet deelnemen aan de beraadslaging en besluitvorming omtrent de uitgifte van een converteerbare obligatielening met opheffing van het voorkeurrecht in voordeel van de voormelde personen.

Vervolgens leest de heer Jan Callewaert een verklaring voor vanwege de heer Vanderhoydonck Francis, Martie, Fernand, wonend te 3040 Huldenberg, Struikenbos 8, handelend in zijn hoedanigheid van vast vertegenwoordiger voor de uitoefening van de opdracht van bestuurder bij de onderhavige vennootschap van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid "FDH BEHEER", gevestigd te 1040 Etterbeek, Kommandant Lothairelaan 53/55, RPR Brussel met ondernemingsnummer 0806.352.783, BTW-plichtige.

De heer Francis Vanderhoydonck zet uiteen dat hij ten persoonlijke titel ook zaakvoerder is, samen met de heer Jan Callewaert, van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid "ATHOS INVESTMENTS", voormeld, en dat hij potentieel een belang van vermogensrechtelijke aard heeft dat strijdig is met de belangen van de vennootschap vermits bij de voorgestelde uitgifte van een converteerbare obligatielening de met hem verbonden besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid "ATHOS INVESTMENTS" inschrijft op deze converteerbare obligatielening.

Hoewel de conversieprijs overeenkomstig de voorschriften van artikel 598 van het Wetboek van vennootschappen, niet minder bedraagt dan het gemiddelde van de koersen gedurende de dertig dagen, voorafgaande aan de dag waarop de uitgifte een aanvang nam, is het naar mening van de declarant niet uit te sluiten dat hij een mogelijk rechtstreeks belang heeft bij

een zo laag mogelijke inschrijvingsprijs en dit persoonlijk belang niet noodzakelijk verenigbaar is met de belangen van de vennootschap.

Maar bovenal bestaat het belang van vermogensrechtelijke aard dat strijdig is met de belangen van de vennootschap ontegensprekelijk in de opheffing van het voorkeurrecht in voordeel van de genoemde personen waardoor bij conversie van de obligaties in nieuwe aandelen een verwatering optreedt in hoofde van de overige houders van aandelen en/of warranten.

De verwatering is gebaseerd op het aantal uitstaande aandelen en het aantal uitstaande warranten van de Vennootschap op deze datum. Het verwateringseffect kan in de toekomst verschillen in het geval van een uitgifte van nieuwe aandelen en/of warranten door de Vennootschap.

De financiële gevolgen en het verwateringseffect van de kapitaalverhoging die eventueel zal gebeuren ingevolge conversie van de Converteerbare Obligaties worden indicatief toegelicht in de volgende tabel. Deze tabel is gebaseerd op de hypothese dat alle Converteerbare Obligaties worden geconverteerd in aandelen.

Door de uitgifte van nieuwe gewone aandelen zullen de stemrechten en de liquidatie- en dividendrechten verwateren als volgt:

Conversie-prijs	Aantal nieuwe aandelen bij conversie	Verwatering van aandeelhouders in geval van niet uitoefening van de bestaande warranten	Verwatering van aandeelhouders in geval van uitoefening van de bestaande warranten	Totale verwatering van de bestaande aandeelhouders in geval uitoefening van warranten én conversie
€ 0,285	31 578 947	27,68 %	26,53 %	30,69 %

De uitgifte van aandelen ingevolge conversie van alle Converteerbare Obligaties leidt op het vlak van stemrechten en de deelname in winst en liquidatiesaldo tot de verwatering voor de bestaande aandeelhouders zoals hierboven weergegeven.

Gelet op het voorgaande en overeenkomstig artikel 523 van het Wetboek van vennootschappen, zal de betrokken bestuurder niet deelnemen aan de beraadslaging en besluitvorming omtrent de uitgifte van een converteerbare obligatielening met opheffing van het voorkeurrecht in voordeel van de voormelde personen.

De commissaris van de vennootschap zal van de voornoemde verklaringen worden ingelicht door de bestuurders.

In 2014 paste de raad van bestuur op 22 januari 2014 de procedure toe zoals voorzien in artikel 523 van het Belgische Wetboek van vennootschappen. Er werd als volgt bericht:

Jan Callewaert kende eind december 2013 een kortetermijnlening van € 500.000 toe aan de vennootschap.

Jan Callewaert heeft de leden van de raad verklaard dat hij een rechtstreeks tegenstrijdig belang had bij het toekennen van een dergelijke faciliteit. Jan Callewaert nam niet deel aan de beraadslaging van de leden van de raad over het aanvaarden en de voorwaarden van deze faciliteit.

Twee leden van de raad, buiten Jan Callewaert, hebben de leningsfaciliteit ondertekend uit naam van Option NV.

De raad bevestigt hierbij deze leningsfaciliteit te aanvaarden. De financiële gevolgen hiervan zullen worden beschreven in het jaarverslag van de raad over de jaarrekening in overeenstemming met het Wetboek van vennootschappen.

Tot slot werd op 11 april 2014 de procedure, voorzien in artikel 523 van het Belgisch Wetboek van vennootschappen, als volgt toegepast:

Zoals hierboven vermeld licht de heer Jan Callewaert, in zijn hoedanigheid van bestuurder en voorzitter van de raad van bestuur, voor het begin van de beraadslaging de raad van bestuur in dat hij in verband met de uitgifte van de converteerbare obligaties die beschreven staan in de agenda, een belang van geldelijke aard heeft dat tegenstrijdig is met de belangen van de Vennootschap.

De raad van bestuur stelt in het kader van de betrokken uitgifte van de converteerbare obligaties voor om het voorkeurrecht van de bestaande aandeelhouders en houders van de converteerbare obligatie op te heffen in het voordeel van:

1. "QUAEROQ", gevestigd te 8790 Waregem, Franklin Rooseveltlaan 180, RPR Kortrijk 0862.330.988, voor een bedrag van € 4.000.000,00;
2. "VERMEC", gevestigd te 3191 Hever, Salviaalaan 3, RPR Leuven 0473.749.780, voor een bedrag van € 1.500.000,00;
3. "PARTICIPATIEMAATSCHAPPIJ VLAANDEREN", of "PMV", gevestigd te 1000 Brussel, Oude Graanmarkt 63, RPR Brussel 0455.777.660, voor een bedrag van € 100.000,00;
4. "DESPIEGHELAERE PROJECTS", gevestigd te 8300 Knokke-Heist, Boslaan 24, RPR Brugge 0865.360.853, voor een bedrag van € 500.000,00;
5. "MYLECKE MANAGEMENT, ART & INVEST", gevestigd te 8570 Vichte (Anzegem), Waregemstraat 26, RPR Kortrijk 0839.876.577, voor een bedrag van € 300.000,00;
6. "ALYCHLO", gevestigd te 8570 Vichte (Anzegem), Waregemstraat 26, RPR Kortrijk 0895.140.645, voor een bedrag van € 2.700.000,00;
7. Mevrouw BAETEN Nathalie, verblijvend in 8570 Vichte (Anzegem), Waregemstraat 26, voor een bedrag van € 200.000,00;
8. De heer COUCKE Marc, Armand, Alice, André, Liliane, verblijvend in 8570 Vichte (Anzegem), Waregemstraat 26, voor een bedrag van € 100.000,00;
9. "CYTINDUS", gevestigd te 1180 Brussel (Ukkel), Goudenregenlaan 6, RPR Brussel 0460.724.264, voor een bedrag van € 500.000,00;
10. De heer DE BLAISER Joris, Achiël, Joséé, verblijvend te 2801 Heffen (Mechelen), Nuffelstraat 23, voor een bedrag van € 200.000,00;
11. De heer SCHROEDERS Freddy, Jozef, verblijvend te te 3000 Leuven, Lei 17, voor een bedrag van € 600.000,00;
12. De heer DERKINDEREN Guy, Luc, Cornelia, verblijvend te 2820 Rijmenam (Bonheiden), Peulisbaan 8, voor een bedrag van € 300.000,00;
13. De heer MICHIELS Johan Wim André, verblijvend te 3110 Rotselaar, Zallakenstraat 48, voor een bedrag van € 100.000,00;
14. De heer VERSTRAETEN Ludovicus, René, verblijvend te 3130 Betekom (Begijnendijk), Processieweg 14, voor een bedrag van € 200.000,00;
15. "FDVV Consult", gevestigd te 9120 Beveren-Waas, Bosdamlaan 5, RPR Dendermonde 0477.538.324, voor een bedrag van € 200.000,00;
16. De heer CALLEWAERT Jan, Jozef Alfons, verblijvend te 3000 Leuven, Vanden Tymplestraat 43 bus 5, voor een bedrag van € 500.000,00;

De heer Jan Callewaert verklaart dat hij mogelijk een belang van geldelijke aard heeft dat in strijd is met de belangen van de Vennootschap, omdat hij in eigen naam en voor eigen rekening zal inschrijven op de voorgestelde uitgifte van converteerbare obligaties.

Hoewel de conversieprijs, conform artikel 598 van het Wetboek van vennootschappen, niet minder bedraagt dan het gemiddelde van de koersen gedurende de dertig dagen, voorafgaand aan de dag waarop de uitgifte een aanvang nam, is het naar mening van Jan Callewaert niet uit te sluiten dat hij een mogelijk belang heeft bij een zo laag mogelijke conversieprijs en dat dit persoonlijk belang niet noodzakelijk verenigbaar is met de belangen van de Vennootschap.

Maar bovenal bestaat het belang van geldelijke aard dat strijdig is met de belangen van de Vennootschap in de opheffing van het voorkeurrecht in het voordeel van de genoemde personen waardoor bij conversie van de obligaties in nieuwe aandelen een verwatering optreedt in hoofde van de overige houders van aandelen en/of warrants.

De verwatering is gebaseerd op het totale aantal uitstaande aandelen en het totale aantal uitstaande converteerbare obligaties van de Vennootschap op deze datum. Het

verwateringseffect kan in de toekomst verschillen in het geval van een uitgifte van nieuwe aandelen, converteerbare obligaties en/of warrants door de Vennootschap.

De financiële gevolgen en het verwateringseffect van de kapitaalverhoging die eventueel zal gebeuren als gevolg van de conversie van de converteerbare obligaties worden indicatief toegelicht in het bijgevoegde bijzondere verslag van de raad van bestuur in overeenstemming met artikel 583 en artikels 596-8 van het Wetboek van vennootschappen. Deze tabel is gebaseerd op de hypothese dat alle converteerbare obligaties zullen worden geconverteerd in aandelen.

De uitgifte van aandelen ingevolge conversie van alle Converteerbare Obligaties leidt op het vlak van stemrechten en de deelname in winst en liquidatiesaldo tot de verwatering voor de bestaande aandeelhouders zoals hierboven weergegeven.

Gelet op het voorgaande en overeenkomstig artikel 523 van het Wetboek van vennootschappen, zal de betrokken bestuurder niet deelnemen aan de beraadslaging en besluitvorming omtrent de uitgifte van een converteerbare obligatielening met opheffing van het voorkeurrecht in voordeel van de voormelde personen.

***

Het beleid inzake de transacties tussen enerzijds de Vennootschap of één van haar verbonden vennootschappen en anderzijds de leden van de Raad van Bestuur of het Executive Management Team (of leden van hun directe families), die mogelijks zouden aanleiding kunnen geven tot belangenconflicten (andere dan deze gedefinieerd in het Belgische Wetboek van Vennootschappen) wordt gedefinieerd in het Charter van Deugdelijk Bestuur. In overeenstemming met de beslissing die door de Raad van Bestuur in 2006 werd genomen, geeft de Vennootschap de professionele vergoedingen aan die worden aangerekend door het Amerikaanse advocatenkantoor Brown Rudnick LLP, aangezien de heer Lawrence Levy, die de Raad van Bestuur van de Vennootschap begin 2006 vervoegde, één van de Senior Counsels is van dit advocatenkantoor.

Teneinde elke dubbelzinnigheid te vermijden, besliste de Raad van Bestuur in 2006 om op jaarlijkse basis te rapporteren inzake de vergoedingen die worden betaald aan Brown Rudnick LLP tijdens het boekjaar. In 2013 bedroegen de vergoedingen die werden betaald aan Brown Rudnick LLP in totaal k€ 14 (2012: k€ 14). Op het einde van 2010 verliet de heer Lawrence Levy Brown Rudnick LLP en heeft hij geen verdere commerciële banden meer met het advocatenkantoor.

In het kader van de normale activiteiten, werden transacties met verbonden partijen door de Groep steeds aangegaan op een arms-length basis.

Audit Comité

In 2013 was het Audit comité van de Vennootschap samengesteld uit twee onafhankelijke bestuurders, FVDH Beheer BVBA en An Other Look To Efficiency SPRL, en één niet-uitvoerende bestuurder, Q-List BVBA. FVDH Beheer BVBA is voorzitter van het Audit Comité.

Alle leden van het Audit Comité voldoen gezien hun opleiding en professionele activiteiten aan de vereisten van deskundigheid op het gebied van boekhouding en audit. De heer Philip Vermeulen, vertegenwoordiger van Q-List BVBA heeft een aanzienlijke financiële ervaring. De heer Vermeulen heeft diverse posities in de financiële en venture capital sector aangehouden, en was werkzaam voor zowel de Chase Manhattan en Ippa Bank, evenals voor GIMV en FLV Fund. Bovendien heeft de heer Olivier Lefebvre, vertegenwoordiger van Another Look To Efficiency SPRL, een rijke ervaring in de financiële- en kapitaalmarkten. Hij was tot voor kort lid van het NYSE Euronext Inc management comité, lid van het Euronext NV management comité en CEO van de Brussels Stock Exchange. Hieraan voorafgaand was hij adviseur en kabinetschef van de Belgische minister van Financiën, belast met de hervorming van de Belgische financiële markten. De heer Francis Vanderhoydonck, vertegenwoordiger van FVDH Beheer BVBA heeft eveneens aanzienlijke financiële ervaring. Hij behaalde zijn masterdiploma in rechten en economische wetenschappen en een MBA aan de New York University. Van 1986 tot 1998 werkte hij bij de Generale Bank, waar hij verschillende posities heeft doorlopen in het investment banking departement. Van 1995 tot 1998 was hij verantwoordelijk voor dit departement. Nu werkt hij met Maple Finance Group, gespecialiseerd in het beheer van private equity investeringsfondsen en corporate finance.

Het Audit comité kwam in 2013 vier maal samen en rapporteerde aan de Raad van Bestuur over haar activiteiten en bevindingen. De individuele aanwezigheden (i.e. de aanwezigheid van een individueel lid van het Comité gedurende de periode dat hij lid van het Comité was) waren als volgt:

Naam	Aantal deelnames aan Audit comités
Q-List BVBA	100%
An Other Look To Efficiency SPRL	100%
FVDH Beheer BVBA	100%

Activiteitenrapport

Het Audit comité begeleidt en controleert de boekhoudkundige en de financiële verslaggeving van de Vennootschap. Het comité draagt er zorg voor dat er voldoende interne controle mechanismen aanwezig zijn en onderzoekt in samenspraak met de commissaris van de Vennootschap alle vraagstukken inzake boekhouding en waardering.

De voornaamste rol van het Audit comité bestaat erin de financiële verslaggeving, het boekhoudkundige proces en de administratieve documenten te leiden en te controleren. Elk kwartaal worden de financiële verslagen besproken, met bijzondere aandacht voor de waarderingsbeslissingen over portefeuilledeelnames en fondsen. Het audit comité volgt ook de efficiëntie van de interne controle en het risicobeheer binnen Option.

Remuneratie- en Benoemingscomité

Het Remuneratie- en Benoemingscomité bestond aanvankelijk uit twee onafhankelijke bestuurders, Q-List BVBA en één niet uitvoerende bestuurder, Lawrence Levy, die Voorzitter is van het Comité. Per 30 april 2012 waar de herbenoeming van Q-List BVBA als niet-onafhankelijke bestuurder plaatsvond, is het Remuneratie- en Benoemingscomité bijgevolg niet langer samengesteld uit een meerderheid van onafhankelijke bestuurders, maar is het samengesteld uit één onafhankelijke bestuurder, en twee niet-uitvoerende bestuurders. Door een beslissing genomen door de Raad van Bestuur op 7 mei 2013 werd Q-List BVBA vervangen door An Other Look to Efficiency BVBA om te voldoen aan de eerder vermelde regel.

Het Remuneratie- en Benoemingscomité heeft als rol om ervoor te zorgen dat de personeelsleden op correct wijze worden vergoed, en dat de beste internationale gebruiken worden nageleefd bij het bepalen van de vergoeding en incentives van bestuurders en het management, alsook de benoeming van laatstgenoemden. Het Remuneratie- en Benoemingscomité adviseert de CEO eveneens over de vergoeding van het Executive Management Team. Gelet op de omvang van de Groep oefent het Remuneratiecomité ook de functie uit van benoemingscomité. Het Remuneratie- en Benoemingscomité kwam 2 maal samen in 2013 en rapporteerde aan de Raad van Bestuur over haar activiteiten en bevindingen.

De individuele aanwezigheden (i.e. de aanwezigheid van een individueel lid van het Comité gedurende de periode dat hij lid van het Comité was) waren als volgt:

Naam	Aantal deelnames aan Remuneratiecomités
Q-List BVBA ¹	50%
Lawrence Levy	100%
FVDH Beheer BVBA	100%
An Other Look At Efficiency BVBA	50%

Activiteitenverslag

Tijdens het boekjaar 2012-2013 heeft het remuneratie- en benoemingscomité een aantal recurrente activiteiten zoals het remuneratiebeleid voor het uitvoerend management verder onderzocht en gevolgd. Bovendien heeft het remuneratiecomité verschillende scenario's onderzocht om het behoud van het personeel te verbeteren, met inbegrip van, maar niet beperkt tot de invoering van een

¹ Door een beslissing genomen door de Raad van Bestuur op 7 mei 2013 werd Q-List BVBA vervangen door An Other Look to Efficiency BVBA

warrantplan, evenals het remuneratiebeleid van nieuw aangestelde leden van het uitvoerend management.

REMUNERATIEVERSLAG

De vergoeding van de niet-uitvoerende bestuurders wordt bepaald door de Algemene Aandeelhoudersvergadering op basis van een voorstel van de Raad van Bestuur na advies van het Remuneratiecomité. De vergoeding van de CEO wordt bepaald door de Raad na advies van het Remuneratiecomité. De vergoeding van het Executive Management Team wordt bepaald door de CEO na overleg met het Remuneratiecomité. Geen individu kan zijn/haar vergoeding zelf bepalen. Deze procedure wordt toegepast, zowel bij het bepalen van het remuneratiebeleid, als bij het bepalen van de individuele remuneratie van bestuurders en Executive Management, en zal, naar het oordeel van de Raad van Bestuur, niet worden gewijzigd in de komende twee boekjaren.

Wat betreft de hoogte van de vergoeding van de niet-uitvoerende bestuurders, biedt de Vennoetschap een competitief pakket aan in lijn met hun functies in de Raad van Bestuur en de Comités, dat is samengesteld uit een vaste basisvergoeding plus aanwezigheidsvergoedingen.

In het bepalen van de hoogte van de vergoeding voor het Executive Management Team biedt de Vennoetschap een competitieve totale vergoeding aan gebaseerd op een combinatie van een basis salaris, een variabel salaris, extra-legale voordelen en warrants. De methodiek voor het bepalen van de targets voor en het evalueren van de prestaties en het variabel salaris van het Executive Managers wordt beoordeeld door het Remuneratiecomité.

Het Remuneratiecomité wordt bijgestaan door remuneratiespecialisten wanneer nodig en onderzoekt geregeld de beste gebruiken in de markt en vergelijkende marktinformatie om zo advies over competitieve vergoedingsniveaus te kunnen verlenen.

Vergoeding van de bestuurders

De bestuurders worden bezoldigd voor de uitvoering van hun mandaat. De Algemene Aandeelhoudersvergadering welke de bestuurders benoemt, beslist over hun bezoldiging. De bezoldiging omvat zowel een vast bedrag voor het lidmaatschap van de Raad van Bestuur als een aanwezigheidsvergoeding per vergadering van de Raad van Bestuur en de vergaderingen van de Comités van de Raad.

De jaarlijkse vergoeding per bestuurder is beperkt tot een maximum bedrag van € 49.000, met uitzondering van de Voorzitter van het Audit Comité waarvan de vergoeding is beperkt tot €52.750 en, indien van toepassing, de vergoeding voor de Voorzitter van de Raad van Bestuur die is beperkt tot € 67.750 (zie lager).

De vergoeding is samengesteld uit de volgende elementen:

- een jaarlijks vaste vergoeding van € 12.500;
- een aanwezigheidsvergoeding van € 2.000 per vergadering van de Raad van Bestuur in persoon, op voorwaarde dat de maximale voormelde jaarlijkse vergoeding voor bestuurders niet is overschreden;
- een aanwezigheidsvergoeding van € 1.000 per vergadering van de Raad van Bestuur via conference call, op voorwaarde dat de maximale voormelde jaarlijkse vergoeding voor bestuurders niet is overschreden;
- een aanwezigheidsvergoeding van € 1.500 per vergadering van een Comité in persoon en van € 750 per vergadering van een Comité via conference call, op voorwaarde dat de maximale voormelde jaarlijkse vergoeding voor bestuurders niet is overschreden.

Gelet op het afscheiden van de posities van CEO en Voorzitter van de Raad van Bestuur (begin 2010), heeft de Algemene Aandeelhoudersvergadering een bijkomende vergoeding goedgekeurd voor: (i) de Voorzitter van de Raad van Bestuur ten bedrage van € 18.750 per jaar, en (ii) de Voorzitter van het Audit Comité ten bedrage van € 3.750 per jaar, en dit met ingang van de aanvang van het boekjaar 2010.

De vergoeding van de leden van de Raad van Bestuur in 2013 was als volgt:

Naam	Totale vergoeding in EUR
Jan Callewaert	N/A (2012: N/A)
Q-List BVBA	36 250 (2012: 41 028)
Lawrence Levy	34 000 (2012: 41 028)
An Other Look To Efficiency SPRL	28 250 (2012: 53 278)
FVDH Beheer BVBA	38 000 (2012: 44 778)

In aanvulling op voornoemde vergoeding zijn bestuurders ook gerechtigd op terugbetaling van gedane uitgaven in overeenstemming met het beleid van de Vennootschap (inzonderheid het reisbeleid) en voor zover zulke uitgaven redelijk zijn en vereist voor de uitoefening van hun taken als bestuurder van de Vennootschap.

In 2013 bedroeg de totale vergoeding voor de Raad van Bestuur k€ 136 (2012: k€ 203¹).

Naam	Aantal deelnames aan Raden van Bestuur		Aantal deelnames aan Auditcomités	Aantal deelnames aan Remuneratiecomités	Aantal deelnames aan strategische comités	Totale vergoeding (in duizend EUR)
	Ontmoeting	Telefonisch				
Jan Callewaert	5/5	12/12	N.A	N.A	N.A	N.A (2012: N.A)
Q-List BVBA	5/5	12/12	4/4	3/3	N.A	36,25 (2012: 41,03)
Lawrence Levy	4/5	12/12	N.A	3/3	N.A	34,00 (2012: 41,03)
An Other Look To Efficiency SPRL	4/5	9/12	4/4	N.A	N.A	28,25 (2012: 53,28)
FVDH Beheer BVBA	4/5	10/12	4/4	3/3	N.A	38,00 (2012: 44,78)

Hoewel de Code voor Deugdelijk Bestuur bepaalt dat het niet aanbevolen is om prestatie-gerelateerde vergoedingen toe te kennen, zoals aandelen gerelateerde lange termijn incentive plannen aan niet-uitvoerende bestuurders, waren er door een beslissing van de Bijzondere Aandeelhoudersvergadering van 26 augustus 2008, een totaal van 340.000 warrants toegekend aan alle bestuurders van de Vennootschap in de volgende proporties:

Op het jaareinde van 2012 waren volgende aantallen warrants "V" toegekend aan de huidige leden van de Raad van Bestuur:

Jan Callewaert	50 000
Lawrence Levy	50 000
Q-List BVBA	30 000
An Other Look To Efficiency SPRL	30 000
Totaal	160 000

Echter, gegeven het feit dat volgens de voorwaarden van het warrantsplan, de termijn van de warrants 'V' verliep op de vijfde (5) verjaardag van de uitoefendatum, zijn alle warrants 'V' gehouden door de leden van de Raad van Bestuur nu verbeurd en werden er aan het jaareinde van 2013 geen warrants meer aangehouden door leden van de raad van Bestuur.

Op 21 mei 2012 keurde de Bijzondere Aandeelhoudersvergadering de uitgifte goed van 4.124.930 warrants "2012". Tot op vandaag zijn geen van deze uitgegeven warrants aangeboden aan een begunstigde. Het warrantsplan '2012' bepaalt dat warrants die niet binnen een (1) jaar worden aangeboden na de beslissing van de Aandeelhoudersvergadering over de goedkeuring

¹ P.m. in de cijfers van 2012 is de vergoeding toegedend aan David A. Hytha opgenomen, die vanaf 20 juli 2012 terugtrad als onafhankelijk bestuurder (gepubliceerd in de Bijlagen van het Belgisch Staatsblad op 19 februari 2013).

van het plan, automatisch verbeurd worden. Als gevolg daarvan zijn alle 4.124.930 warranten '2012' nu verbeurd.

Uitvoerend Management Team

Per 31 december 2013 was het Uitvoerend Management Team samengesteld uit de volgende leden:

FDVV Consult BVBA represented by Mr. Frank Deschuytere ¹ , Chief Executive Officer (CEO)
Christine Pollie, Chief Financial Officer (CFO)

Bezoldiging van de leden van het uitvoerend management (Executive Management Team)

De managementvennootschap van Frank Deschuytere (FDVV Consult BVBA) is CEO van de Groep en verleent managementdiensten aan de Groep, sinds zijn aanstelling op 21 oktober 2013, toen hij Jan Callewaert verving. De CEO ontvangt een vaste jaarlijkse vergoeding van € 230.000 en is daarnaast de uitbetaling van een variabele bonus toegekend van € 50 000 in januari 2015 wanneer een operationele break-even (EBIT) of beter wordt bereikt voor het boekjaar 2014. In 2013 ontvingen de CEO's een vaste vergoeding voor een bedrag van k€ 457 en bijkomende voordelen voor een bedrag van k€ 3 met betrekking tot wagen-, brandstof- en forfaitaire onkostenvergoedingen. Er bestaat geen enkele pensioenregeling voor de CEO die door de Vennootschap wordt betaald.

In 2013 werd een globale bruto bezoldiging van € 474.321,60 (2012: € 943.589,28) toegekend aan de overige leden van het Executive Management team. Er werd geen variabel bedrag betaald met betrekking tot de prestaties in 2013.

Eveneens deel uitmakend van de vergoeding van de leden van het Executive Management Team, is er een bedrag van k€ 29 (2012: k€ 53) toegekend aan een extralegaal pensioenfonds. De leden van het Executive Management Team hebben andere voordelen ontvangen voor een bedrag van k€ 4 met betrekking tot wagen-, brandstof-, forfaitaire onkostenvergoeding en kosten in verband met hospitalisatieverzekering (2012: k€ 39).

Geen enkel lid van het Executive Management Team komt in aanmerking voor specifieke vertrekvergoedingen, bovenop de bestaande wettelijke regelingen. Er bestaan geen bijzondere rechten van herstel, in aanvulling op de bestaande wettelijke bepalingen, die speciale bevoegdheden toekennen aan de Vennootschap om op basis van onjuiste financiële gegevens toegekende of betaalde variabele vergoedingen terug te vorderen.

Op het einde van boekjaar 2013 werden geen warranten gehouden door de huidige leden van het Executive Management Team.

---

¹ FDVV Consult BVBA, een Vennootschap gevestigd en georganiseerd onder het Belgisch recht, vertegenwoordigd door Frank Deschuytere.

AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

Voor een gedetailleerd overzicht van de aandeelhoudersstructuur, wordt verwezen naar toelichting 18 van het financiële IFRS-rapport dat hierna volgt.

RELEVANTE INFORMATIE IN HET GEVAL VAN EEN PUBLIEK OVERNAMEBOD

Overdrachtbeperkingen opgelegd door de wet of de statuten

Behoudens wat hierna gesteld wordt, zijn de door de Vennootschap uitgegeven kapitaals aandelen niet onderworpen aan enige wettelijke of statutaire overdrachtsbeperkingen.

Houders van bijzondere rechten

Overeenkomstig artikel 14 van de statuten heeft de heer Jan Callewaert een bindend voordrachtsrecht voor de benoeming van één bestuurder per schijf van 3% (drie procent) van het totaal aantal aandelen van de Vennootschap die hij rechtstreeks of onrechtstreeks bezit, met een maximum van vijf (5) bestuurders. Hij bezit dit recht op voorwaarde en zolang hij minstens 15% (vijftien procent) van het totaal aantal aandelen van de Vennootschap bezit.

Mechanismes voor de controle van enig aandelenplan voor werknemers wanneer de zeggenschapsrechten niet rechtstreeks door de werknemers worden uitgeoefend

Er bestaan geen zulke aandelenplannen voor werknemers binnen de Vennootschap.

Beperkingen van het stemrecht

De aandelen van de Vennootschap zijn niet onderworpen aan wettelijke of statutaire stemkrachtbeperkingen. Ieder aandeel geeft recht op één stem.

Het stemrecht verbonden aan de aandelen van de Vennootschap zal echter in de gevallen voorzien in het Wetboek van Vennootschappen worden geschorst.

Verder kan in principe niemand op een algemene vergadering van aandeelhouders van de Vennootschap aan de stemming deelnemen voor meer stemmen dan degene verbonden aan effecten waarvan hij/zij meer dan twintig (20) dagen vóór de datum van de algemene vergadering kennis heeft gegeven in overeenstemming met de wetgeving betreffende belangrijke deelnemingen (artikel 545 van het Wetboek van Vennootschappen).

Het stemrecht verbonden aan aandelen die met vruchtgebruik bezwaard zijn, wordt uitgeoefend door de vruchtgebruiker. Voor wat betreft in pand gegeven aandelen, komt het stemrecht toe aan de eigenaar-pandgever.

Houders van warrants en converteerbare obligaties hebben slechts een adviserende stem op algemene vergaderingen.

Aandeelhoudersovereenkomsten

Er bestaan, naar het beste weten van de Raad van Bestuur van de Vennootschap, geen aandeelhoudersovereenkomsten die aanleiding kunnen geven tot beperkingen van overdracht van effecten en/of de uitoefening van het stemrecht.

Regels voor de benoeming en vervanging van de leden van het bestuursorgaan van de Vennootschap

De bestuurders van de Vennootschap worden benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders, die hiertoe besluit bij gewone meerderheid van stemmen. Er geldt geen aanwezigheidsquorum voor de benoeming van bestuurders.

Wanneer een rechtspersoon wordt benoemd tot bestuurder, dient deze onder haar aandeelhouders, bestuurders of werknemers een vaste vertegenwoordiger aan te stellen die gelast wordt met de uitvoering van de opdracht in naam en voor rekening van de rechtspersoon-bestuurder.

Overeenkomstig artikel 14 van de statuten heeft de heer Jan Callewaert een bindend voordrachtrecht voor de benoeming van één bestuurder per schijf van 3% (drie procent) van het totaal aantal aandelen van de Vennootschap die hij rechtstreeks of onrechtstreeks bezit, met een maximum van vijf (5) bestuurders. Hij bezit dit recht op voorwaarde en zolang hij minstens 15% (vijftien procent) van het totaal aantal aandelen van de Vennootschap bezit.

Minsten drie (3) leden van de Raad van Bestuur moeten aangeduid worden als "onafhankelijke bestuurder", welke moeten voldoen aan de criteria zoals bepaald in Artikel 524§4 van het Wetboek van vennootschappen.

Bestuurders kunnen te allen tijde, bij gewone meerderheid van stemmen, worden ontslagen door de algemene vergadering van aandeelhouders. Voor het ontslag van bestuurders geldt geen aanwezigheidsquorum.

De statuten van de Vennootschap voorzien de mogelijkheid tot coöptatie van bestuurders door de Raad van Bestuur indien een plaats van bestuurder openvalt. In dit geval hebben de overblijvende bestuurders het recht om voorlopig in de vacature te voorzien. De eerstvolgende algemene vergadering beslist over de definitieve benoeming. De nieuw benoemde bestuurder vervolmaakt het mandaat van de bestuurder die hij/zij vervangt.

Regels voor de wijziging van de statuten van de Vennootschap

Met uitzondering van kapitaalverhogingen, beslist door de Raad van Bestuur binnen de voorwaarden van het toegestaan kapitaal, heeft enkel de (buitengewone) algemene vergadering van de Vennootschap het recht om wijzigingen aan te brengen in de statuten van de Vennootschap.

De algemene aandeelhoudersvergadering kan enkel beraadslagen over statutenwijzigingen – met inbegrip van het besluit tot fusie, splitsing en ontbinding – indien de helft van het kapitaal vertegenwoordigd is. Indien aan deze aanwezigheidsvereiste niet is voldaan, dient een nieuwe buitengewone algemene vergadering te worden bijeengeroepen die kan beraadslagen ongeacht het vertegenwoordigde kapitaal.

Statutenwijzigingen zijn in principe alleen aangenomen indien zij worden goedgekeurd door vijfenzeventig (75%) van de uitgebrachte stemmen.

Voor de volgende statutenwijzigingen geldt evenwel een bijzondere meerderheidsvereiste van tachtig procent (80%) van de uitgebrachte stemmen:

- wijzigingen aan de bepalingen inzake de benoeming en het ontslag van bestuurders (artikel 14 van de statuten)
- doelwijzigingen (artikel 559 van het Wetboek van vennootschappen)
- wijziging van de rechtsvorm (artikel 781 van het Wetboek van vennootschappen)

Bevoegdheden van de Raad van Bestuur voor wat betreft de uitgifte of inkoop van aandelen van de Vennootschap

Het kapitaal van de Vennootschap kan verhoogd worden ingevolge een besluit van de Raad van Bestuur, binnen de grenzen van het "toegestaan kapitaal". Een machtiging hiertoe dient verleend te worden door een buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders; de duurtijd en het bedrag van deze machtiging zijn beperkt, terwijl de machtiging tevens onderworpen is aan specifieke rechtvaardigingsgronden en doeleinden. De Raad van Bestuur is gemachtigd door de buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders van 13 november 2013 om het kapitaal van de Vennootschap te verhogen met een bedrag van € 4.124.929,60 voor een duur van vijf jaar vanaf de datum van publicatie van voormelde beslissing. De Raad van Bestuur werd bovendien eveneens gemachtigd om gebruik te maken van dit toegestaan kapitaal ingeval van openbaar bod, binnen de grenzen opgelegd door het Wetboek van Vennootschappen, voor een periode van drie jaar vanaf diezelfde datum.

De machtiging aan de Raad van Bestuur van de Vennootschap om aandelen van de Vennootschap voor haar eigen rekening te verkrijgen, om te voorkomen dat de Vennootschap een ernstig en dreigend nadeel zou lijden, werd eveneens hernieuwd door voormelde buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders.

Overeenkomsten tussen de Vennootschap en haar bestuurders of werknemers die voorzien in vergoedingen in geval van ontslagneming, ontslag zonder grondige reden of indien hun tewerkstelling wordt beëindigd tengevolge van een overnamebod

Geen van de overeenkomsten die werden aangegaan met bestuurders van de Vennootschap of haar dochterondernemingen voorziet in een vergoeding (bovenop de normale opzegtermijn) indien zij ontslag nemen, ontslagen worden zonder grondige reden of indien hun tewerkstelling wordt beëindigd tengevolge van een overnamebod.

GEBEURTENISSEN DIE EEN INVLOED KUNNEN UITOEFENEN OP DE VERDERE ONTWIKKELING VAN DE GROEP: OVERZICHT VAN RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

In overeenstemming met Artikel 96 van het Wetboek van vennootschappen moet het jaarverslag van de Raad van Bestuur de belangrijkste risico's en onzekerheden waarmee de onderneming geconfronteerd wordt omschrijven.

De meeste van deze risico's en onzekerheden worden bepaald door de evolutie van de markt waarin Option actief is. In het algemeen wordt deze markt gekenmerkt door snelle, opeenvolgende introducties van nieuwe technologieën. Als een gevolg daarvan is de markt erg dynamisch en moet de Group reageren op belangrijke en elkaar opvolgende veranderingen. Specifiek worden onderstaande risico's en onzekerheden vermeld:

- (1) **Going concern.**
De voorbije maanden investeerde de Groep fors in de vernieuwing van haar productenportefeuille. Deze nieuwe producten zijn samengesteld uit verschillende elementen en daardoor complexer. Verder worden ze aangeboden via verschillende verkoopkanalen wat langere verloopcycli met zich meebrengt dan vroeger het geval was. Dit allemaal verzwakte de financiële positie van de Groep en als een gevolg daarvan heeft de Groep minder middelen beschikbaar voor zijn operationele activiteiten, wat ertoe zou kunnen leiden dat verminderde beschikbare fondsen voor de operationele activiteiten van de Vennootschap beschikbaar zijn, waaronder marketing activiteiten, kapitaalsuitgaven, aankopen, dividend betalingen of andere algemene vennootschapsdoeleinden. Dientengevolge kan de Vennootschap lijden onder een competitief nadeel in vergelijking met haar concurrenten die over een grotere liquiditeit en kapitaal kunnen beschikken. De Vennootschap is misschien niet in de mogelijkheid om de financiering benodigd voor haar toekomstige kapitaals- en herfinancieringsnoden te dekken. Er is geen garantie dat de financiering, indien nodig, beschikbaar of beschikbaar zal zijn aan attractieve voorwaarden. Daarenboven kan iedere schuldfinanciering, indien beschikbaar, voorwaarden bevatten die de vrijheid van de Vennootschap om zaken te doen beperkt en/of zou de Vennootschap in schending kunnen komen onder zulke voorwaarden in welk geval de schuldfinanciering beëindigd kan worden en de liquiditeit van de Vennootschap in gevaar kan komen.
- (2) Option is afhankelijk van derden die draadloze datacommunicatiediensten aanbieden. Als deze diensten niet worden ingezet zoals verwacht, zouden consumenten niet in staat zijn de innovatieve producten van Option te gebruiken en zouden de bedrijfsopbrengsten kunnen dalen. De verkoopbaarheid van de producten van de Vennootschap kan schade lijden indien draadloze Telecom operatoren niet voldoende en aanvaardbare draadloze diensten kunnen aanbieden of indien de prijs van zulke diensten te hoog wordt om deze toe te passen voor de massamarkt. Daar komt bij dat toekomstige groei afhankelijk is van de installatie van de volgende generatie draadloze data netwerken die zullen geleverd worden door derde partijen, daaronder begrepen netwerken voor welke de Vennootschap thans producten ontwikkeld. Indien deze volgende generatie netwerken niet geïnstalleerd of algemeen aanvaard wordt of indien de installatie vertraagd wordt, dan zal er geen markt zijn voor de producten die de vennootschap ontwikkelt voor deze netwerken. Indien de Vennootschap de ontwikkeling van haar business niet behoorlijk beheert dan kan de Vennootschap belangrijke druk ervaren op haar operaties en management en ontwrichting van haar activiteiten.
- (3) Option besteedt de productie van haar producten uit aan derden en kan bijgevolg afhankelijk zijn van de ontwikkeling en productiecapaciteit van deze derden en de algemene kwaliteit van hun werk. Als een leverancier of producent zijn verplichtingen tegenover Option niet kan nakomen op het gebied van leveringen of productievooruitzichten, kan dit de toekomstige resultaten aantasten. De afnameverplichtingen op korte termijn van de Vennootschap tegenover derden-producenten waar ze beroep op doet, berusten op de raming van de klant- en marktvraag. Als de werkelijke resultaten afwijken van deze raming, door gebrekkige uitvoering door de Vennootschap of tengevolge van marktomstandigheden, loopt Option mogelijk een commercieel risico. Leveranciers kunnen mogelijk stoppen met de levering aan aanvaardbare commerciële voorwaarden van producten aan de Vennootschap.
- (4) De Groep verwacht afhankelijk te blijven van een beperkt aantal eerder grote multinationals (telecomoperatoren, distributeurs, industrie, banken ...) voor een substantieel deel van zijn opbrengsten. De Groep werkt voor individuele geaffilieerde bedrijven van grote multinationals.

Dergelijke individuele geaffilieerde bedrijven zijn vrij om te onderhandelen en beheren hun eigen contracten en plaatsingen van orders. Al deze geaffilieerde bedrijven hebben verschillende kredietrisicoprofielen en winsten afhankelijk van de verkoopsvoorwaarden. Daarnaast hangen de verkopen van de Groep af van de vraag naar draadloze breedbandtoegang tot bedrijfsnetwerken en het internet en van de competitieve prijszetting van telecomoperatoren die dergelijk draadloze breedbandtoegang aanbieden.

- (5) De Vennootschap is actief in een hoogst dynamische en concurrentiële sector, met belangrijke druk op de prijzen. Als de Vennootschap niet in staat is om effectief te concurreren met haar bestaande of nieuwe concurrenten, zouden haar activiteiten, bedrijfsresultaten of financiële positie in belangrijke mate negatief beïnvloed kunnen worden. Concurrentie van grotere en meer gevestigde vennootschappen met meer middelen kan de Groep verhinderen haar marktaandeel te vergroten of te behouden en kan leiden tot prijsdalingen en lagere bedrijfsopbrengsten. De concurrentie in de draadloze industrie is zeer hard en de technologische veranderingen gaan er zeer snel. De concurrentie wordt mogelijk nog intenser. Meer gevestigde en grotere bedrijven die over meer financiële, technische en marketingmiddelen beschikken, kunnen producten beginnen te verkopen die mogelijk concurreren met producten van de Vennootschap. Het is mogelijk dat bestaande of toekomstige concurrenten sneller kunnen reageren op technologische ontwikkelingen en veranderingen, of onafhankelijk technologieën en producten ontwikkelen en beschermen met octrooien die superieur zijn aan die van de Groep of meer aanvaarding bereiken als gevolg van verschillende factoren zoals een gunstiger prijsbepaling of efficiëntere verkoopkanalen. Als de Groep niet in staat zou zijn doeltreffend te concurreren met de prijsstrategieën, technologische voordelen en andere initiatieven van concurrenten, kunnen haar marktaandeel en bedrijfsopbrengsten dalen.
- (6) Het is mogelijk dat Option moeilijkheden ondervindt bij het managen van haar strategische herpositionering, wat haar mogelijkheden om sleutelpersoneel te behouden en doeltreffend te concurreren, mogelijk schade toebrengt. Anderzijds is het mogelijk dat de Vennootschap haar activiteiten niet kan behouden of uitbreiden indien de Vennootschap niet bekwaam is om voldoende gekwalificeerd personeel aan te trekken, te behouden en te managen.
- (7) De producten van de Vennootschap worden steeds complexer en kunnen fouten of defecten bevatten, die hun aanvaarding in de markt kunnen tegenhouden of verminderen en leiden tot onverwachte kosten of andere negatieve zakelijke gevolgen. De grotere complexiteit van de producten verhoogt het risico op niet-ontdekte fouten en defecten.
- (8) De markt evolueert snel. Als Option, in een omgeving van kortere levenscycli van producten, niet in staat zou zijn nieuwe innovatieve producten te ontwerpen en te ontwikkelen die voldoende commercieel aanvaard werden, is de Vennootschap mogelijk niet in staat haar onderzoeks- en ontwikkelingsuitgaven te recupereren en is zij mogelijk niet in staat haar marktaandeel te behouden en kunnen de bedrijfsopbrengsten dalen. De overgang van pure hardwareproducten verkoop naar de verkoop van complexe draadloze oplossingen, kan een verdere impact hebben, gezien de typische verkoopscyclus voor een hardware product korter is dan deze voor een end-to-end oplossing. De Vennootschap is gezien de steeds kortere levenscyclus van producten voor haar toekomstige groei bovendien meer en meer afhankelijk van het ontwerp en de ontwikkeling van nieuwe producten die mogelijk niet commercieel getest zijn. De mogelijkheid om nieuwe producten te ontwerpen en te ontwikkelen is afhankelijk van een aantal factoren, waaronder, maar niet beperkt tot de volgende:
- o de mogelijkheid van de Vennootschap om geschoold technisch personeel aan te trekken en te behouden;
  - o de beschikbaarheid van cruciale componenten van derden;
  - o de mogelijkheid van de Vennootschap om de ontwikkeling van producten tijdig te voltooien;
  - o de mogelijkheid van de Vennootschap om producten met een aanvaardbare prijs en van een aanvaardbare kwaliteit te produceren.

Indien de Vennootschap of haar leveranciers op één van deze gebieden mislukt, of indien deze producten er niet in slagen door de markt te worden aanvaard, kan dit betekenen dat de Vennootschap niet in staat is haar onderzoeks- en ontwikkelingsuitgaven te recupereren. Dit kan leiden tot een daling van haar marktaandeel en haar bedrijfsopbrengsten. Indien de Vennootschap er niet in slaagt om succesvol nieuwe producten te ontwikkelen en te verkopen,

kan de Vennootschap belangrijke klanten of productorders verliezen en haar zakelijke activiteiten zouden kunnen beschadigd worden.

- (9) Indien de Vennootschap er niet in slaagt strategische relaties te ontwikkelen en te behouden, kan de Vennootschap niet in de mogelijkheid zijn nieuwe markten aan te boren. Een belangrijk element van de strategie van de Vennootschap bestaat erin om nieuwe markten aan te boren door het ontwikkelen van nieuwe producten via strategische relaties met leidende bedrijven in de sector van draadloze communicatie (open innovatie). De Vennootschap is momenteel middelen aan het investeren, en zal dit blijven doen, om dergelijke relaties te ontwikkelen. De Vennootschap gelooft dat haar succes om nieuwe markten aan te boren voor haar producten gedeeltelijk zal afhangen van haar vermogen om dergelijke relaties te ontwikkelen en te behouden en om bijkomende of alternatieve relaties te onderhouden. Er bestaat echter geen zekerheid dat de Vennootschap erin zal slagen om bijkomende strategische relaties te ontwikkelen, bestaande relaties te behouden en succesvol haar doelen te bereiken, noch dat de bedrijven waarmee de Vennootschap strategische relaties heeft, geen concurrerende afspraken zullen maken met anderen of besluiten eenzijdig te concurreren met de Vennootschap. Het is mogelijk dat de Vennootschap bepaalde strategische partnerships niet kan identificeren of uitvoeren en, indien ze dergelijke partnerships niet nastreeft, dan is het mogelijk dat ze de verwachte voordelen ervan met betrekking tot haar bedrijfsactiviteit niet tijdig kan realiseren.
- (10) Het is mogelijk dat de Vennootschap niet in staat is om producten te ontwikkelen die overeenstemmen met de voorschriften van regulatoren. De producten van de Vennootschap moeten voldoen aan de voorwaarden van de overheidsregulatoren. In vele landen is het bijvoorbeeld zo dat vele aspecten van communicatie toestellen geregeld worden, waaronder straling van elektromagnetische energie, biologische veiligheid en regels voor toestellen die op het telefonienetwerk worden aangesloten. De Vennootschap kan niet vooruitlopen op het effect op toekomstige producten van wijzigingen die door binnenlandse of buitenlandse overheden genomen worden. Indien de Vennootschap er niet in slaagt om conform te zijn met bestaande of toekomstige wetgeving of om op tijd goedkeuring te verkrijgen voor zijn producten dan kan dit een belangrijk negatief effect hebben op haar financiële toestand, operationele resultaten en kasstromen.
- (11) De Vennootschap kan de vraag van de klanten verkeerd inschatten en daardoor te veel of te weinig van bepaalde producten laten produceren of de Vennootschap is afhankelijk van één belangrijke leverancier voor sommige componenten welke worden gebruikt in haar producten. De beschikbaarheid en verkoop van deze afgewerkte producten kan schade lijden indien één van deze leveranciers niet kan voldoen aan de vraag- en leveringstermijnen van de Vennootschap en alternatieve en bruikbare componenten niet voor handen zijn aan redelijke voorwaarden.
- (12) De activiteiten van de Vennootschap zijn afhankelijk van haar blijvende mogelijkheid om toegang te krijgen tot de noodzakelijke technologie van derde partijen. Het kan zijn dat de Vennootschap hierop niet langer beroep kan doen ofwel dat de ervoor gevraagde prijs te hoog is. De Vennootschap heeft verschillende licentieovereenkomsten afgesloten met derde partijen voor de ontwikkeling van haar producten. Sommige van deze licentie overeenkomsten hebben geen specifieke termijn en kunnen door de Vennootschap of de andere partij opgezegd worden zonder redenen of indien zich bepaalde feiten voordoen. Er is geen zekerheid dat de Vennootschap in staat zal blijven om deze licentie overeenkomsten aan te houden of dat de technologie zoals beschreven in de licentie overeenkomsten niet zou betwist worden of dat bijkomende licenties tegen een redelijke vergoeding ter beschikking zullen gesteld worden van de Vennootschap. Indien de Vennootschap haar bestaande licentie overeenkomsten niet kan behouden of indien ze geen nieuwe licenties kan verkrijgen voor haar bestaande of toekomstige producten dan kan de Vennootschap verplicht worden om vervang technologie van een lagere kwaliteit te gebruiken, indien die al bestaat, ofwel aan een hogere kostprijs welke de competitieve situatie, inkomsten en vooruitzichten ernstig schaden.
- (13) De Vennootschap zou inbreuken kunnen maken op de intellectuele eigendomsrechten van anderen. Derde partijen kunnen beweren dat de producten van de Vennootschap inbreuk plegen op hun intellectuele rechten. Deze claims kunnen aanzienlijke kosten, middelen en management aandacht vergen en ze kunnen de reputatie van de Vennootschap schaden en negatieve effecten hebben op huidige en toekomstige relaties met klanten of leveranciers. De markt waarin de Vennootschap opereert heeft verschillende deelnemers die intellectuele

eigendomsrechten bezitten of hierop aanspraak maken. In het verleden hebben we, en in de toekomst kunnen we, verschillende claims en aanspraken ontvangen van derde partijen die beweren dat onze producten hun intellectuele eigendomsrechten zouden schenden. De Vennootschap kan rechtstreeks aangesproken worden of via vorderingen tot vrijwaring voor de producten die de Vennootschap aan bepaalde klanten bezorgde. Ongeacht of deze inbreuken al dan niet gegrond zijn, kunnen we aan het volgende onderworpen zijn:

- o We zouden aansprakelijk kunnen zijn voor mogelijke aanzienlijke schade, aansprakelijkheden en procedurekosten, inclusief erelonen van raadslieden;
- o Er kan ons het verbod opgelegd worden om nog verder gebruik te maken van de intellectuele eigendomsrechten en dienen mogelijks de verkoop van onze producten, die het voorwerp zijn van de claim, stop te zetten;
- o We zouden mogelijks een licentieovereenkomst moeten afsluiten, waarbij een licentievergoeding betaald dient te worden en die commercieel niet of wel aanvaardbaar is. Bovendien is het niet zeker dat het mogelijk is om succesvol te onderhandelen en zulke overeenkomst af te sluiten met de derde partij;
- o We zouden mogelijks een niet-inbreuk plegend alternatief moeten ontwikkelen, hetgeen kostelijk en vertragend kan zijn en kan resulteren in een verkoopsvlies. Bovendien is het niet zeker dat dergelijk alternatief mogelijk is;
- o Een inbreuk kan veel aandacht, middelen en management tijd vragen;
- o We zouden mogelijks onze klanten schadeloos moeten stellen voor bepaalde kosten en schade die zij opgelopen hebben in zulke claim.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN EN RISICOFACTOREN

- (1) Afgeleide financiële instrumenten worden gebruikt om fluctuaties van wisselkoersen te beheersen. Deze instrumenten zijn onderhevig aan het risico van wijzigende markttarieven volgend op de aanschaf. Het risico op dergelijke wijzigingen worden doorgaans gecompenseerd door de tegenovergestelde gevolgen van de hedging; niet alle risico's kunnen evenwel worden beheerst. In zoverre dat de Groep contracten aangaat in buitenlandse munten en geen adequate hedging overeenkomsten afsluit om die blootstelling te dekken, kunnen fluctuaties in wisselkoersen tussen de Euro en de buitenlandse munten het operationeel resultaat aantasten.
- (2) Kredietanalyses worden uitgevoerd voor alle klanten die een bepaalde kredietbehoefte overschrijden. Het kredietrisico wordt continu opgevolgd.
- (3) Enige wijzigingen aan bestaande boekhoudregelgevingen of belastingregels of gewoontes kunnen negatieve fluctuaties veroorzaken in de gerapporteerde operationele resultaten van de Vennootschap of de manier waarop de Vennootschap haar zakelijke activiteiten voert.
- (4) De Group is misschien niet in de mogelijkheid om de financiering benodigd voor haar toekomstige kapitaals- en herfinancieringsnoden te dekken. Er is geen garantie dat de financiering, indien nodig, beschikbaar of beschikbaar zal zijn aan attractieve voorwaarden. Daarenboven kan iedere schuldfinanciering, indien beschikbaar, voorwaarden bevatten die de vrijheid van de Vennootschap om zaken te doen beperkt en/of zou de Vennootschap in schending kunnen komen onder zulke voorwaarden in welk geval de schuldfinanciering beëindigd kan worden.
- (5) De Vennootschap zal naar alle waarschijnlijkheid blijvend negatief beïnvloed worden door de impact van de recente economische crisis. De onzekerheid over de verdere evolutie van deze crisis en de impact ervan op de globale economische toestand, beperkt het zicht op de evolutie van de bedrijfsresultaten. De blijvende financiële crisis en de huidige onzekere economische toestand zouden een substantieel negatief effect kunnen hebben op de bedrijfsresultaten en financiële toestand van de Group.
- (6) De Groep is onderhevig aan een materieel wisselkoersrisico aangezien het merendeel van de aankopen in US Dollar plaatsvindt. Teneinde dit risico te beperken tracht de Groep om de in- en uitgaande kasstromen in valuta, andere dan de euro, met elkaar in lijn te brengen.
- (7) Verder kunnen acquisities door de Vennootschap of de verkoop van haar divisies haar zakelijke activiteiten onderbreken en haar financiële toestand en operationele resultaten aantasten.

- (8) Het is mogelijk dat de Groep bijkomend kapitaal nodig heeft in de toekomst, en dat dit niet beschikbaar is. Toekomstige financieringen om dergelijk kapitaal te voorzien kunnen het belang van investeerders in de Vennootschap doen verwateren. Elke bijkomende kapitaalronde voor deze of andere doeleinden door de verkoop van bijkomende aandelen kan het belang van Aandeelhouders in de Vennootschap doen verwateren en een invloed hebben op de marktprijs van de Aandelen.
- (9) De kwartaalresultaten van de Vennootschap kunnen in belangrijke mate verschillen van kwartaal tot kwartaal en kunnen bijgevolg de aankoopprijs van de aandelen van de Vennootschap doen fluctueren. De toekomstige kwartaalresultaten kunnen significant verschillen en kunnen de verwachtingen van de financiële analisten, investeerders en het management overtreffen of niet nakomen.

BELANGENCONFLICTEN

De procedure inzake belangenconflicten zoals voorzien door artikel 523 van het Wetboek van Vennootschappen werd toegepast in 2013 zoals hiervoor werd uiteen gezet in de verklaring van Deugdelijk Bestuur van dit jaarverslag .

RAPPORT IN VERBAND MET HET BEHEER VAN RISICO'S EN INTERNE CONTROLES

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor de beoordeling van risico's die inherent zijn aan de Groep alsook de doeltreffendheid van deze interne controles. De Belgische Corporate Governance Code 2009 beveelt de risicofactoren en de maatregelen te benadrukken die de Raad van Bestuur heeft genomen om deze risico's op een aanvaardbaar niveau te houden. De organisatie van de Interne controle van de Groep is gebaseerd op de vijf pijlers van het COSO¹-1992 raamwerk:

- o Controle omgeving;
- o Risico analyse;
- o Controle activiteiten;
- o Informatie en communicatie;
- o Supervisie en toezicht.

Controle-omgeving

De Raad van Bestuur heeft een Audit Comité en een Remuneratie Comité opgericht. Het Audit Comité geeft advies en controleert de financiële verslaggeving van de Groep. Het zorgt voor de aanwezigheid van voldoende interne controlemechanismen en, in samenwerking met de commissaris van de Groep, onderzoekt het vragen met betrekking tot de boekhouding en de waarderingsregels. De rol van het Remuneratie Comité is te zorgen voor een rechtvaardig beleid in verband met de vergoeding voor werknemers en Executive Management, alsook om de beste internationale gebruiken te waarborgen welke in acht worden genomen bij het bepalen van loningen en prestatievergoedingen. Het Management bepaalt de stijl van leidinggeven en de waarden hieromtrent evenals de vaardigheden en taakomschrijvingen die nodig zijn voor alle functies en taken binnen de organisatie.

De Groep heeft het Corporate Governance Charter toegepast en de Raad van Bestuur heeft een "Code of Dealing" ingevoerd, welke het gebruik van voorkennis verbiedt betreffende het handelen in financiële instrumenten van Option.

De Groep beschikt over een duidelijk organogram, waarin de verschillende entiteiten die tot de Groep behoren zijn opgenomen. Voor alle functies zijn de verantwoordelijkheidsgebieden gedefinieerd.

---

¹ COSO (Committee of Sponsoring Organizations) is een private, niet-gouvernementele internationale organisatie die erkend is op het vlak van deugdelijk bestuur, interne controle, risicomangement en financiële rapportering.

Risico-analyse

We verwijzen naar het deel "overzicht van risico's en onzekerheden" en "financiële instrumenten" in dit rapport welke de risico's beschrijven die verband houden met de evolutie van de markt en de business of zakelijke omgeving in welke de Groep opereert.

De Raad van Bestuur en het management bepalen de strategie, het budget en het middellange- tot lange termijn business plan voor de komende periodes. Tijdens dit proces worden risico's en onzekerheden besproken en worden deze in aanmerking genomen om de strategie van de Groep en het budget verder te finaliseren.

De volgende belangrijkste risicocategorieën werden onderscheiden:

Fysieke risico's

Om een onderbreking in de productie te vermijden heeft de Groep een gedeelte van de productie uitbesteed aan verschillende derden-fabrikanten (hierna ook 'productiepartners' genoemd). Niettemin stelt dit de Groep bloot aan een aantal risico's en onzekerheden die buiten zijn controle liggen. Indien één van deze derden-fabrikanten vertragingen, onderbrekingen, capaciteitsproblemen of kwaliteitsproblemen in zijn productie zou kennen, dan kan de levering van producten aan klanten vertraagd of geweigerd worden en kunnen de klanten opteren om hun aankooporder te schrappen of een boete voor late levering te eisen. De kosten, kwaliteit en beschikbaarheid van productiepartners zijn essentieel voor de succesvolle productie en verkoop van de producten van de Groep. Risico's met betrekking tot overmacht bij elk punt tijdens de productie of in de toeleveringsketen kunnen leiden tot schade aan onroerende goederen en materiële schade, cyberrisico's en onderbrekingen van de bedrijfsvoering.

Financiële risico's

Een gedetailleerde beschrijving van het beheer van de financiële risico's, zowel op vlak van krediet-, liquiditeits- als marktrisico, volgt lager.

Klantenrisico's

Het terugroepen van producten is een geïdentificeerd risico waarmee de Groep zou kunnen worden geconfronteerd. De producten van de Vennootschap zijn technologisch complex, bestaan uit meerdere componenten die aangekocht worden bij verschillende partijen en omvatten een belangrijke hardwarecomponent en een complexe softwarecomponent, en moeten voldoen aan strenge industriële voorwaarden, regelgeving en eisen van de klant. De producten die door de Groep worden geproduceerd, kunnen onopgemerkte fouten of gebreken bevatten, vooral wanneer deze voor het eerst worden geïntroduceerd of wanneer nieuwe modellen of versies worden vrijgegeven. De grotere complexiteit van de producten verhoogt het risico op dergelijke fouten. Dit kan leiden tot een afwijzing of het terugroepen van dit specifieke product.

Leveranciersrisico's

Kwaliteitsproblemen en de afhankelijkheid van één leverancier voor een specifiek product werden geïdentificeerd als een risico. De beschikbaarheid en de verkoop van afgewerkte producten kunnen schade lijden indien één van deze leveranciers niet kan voldoen aan de vraag- en leveringstermijnen van de Groep en alternatieve en bruikbare componenten niet voorhanden zijn tegen redelijke voorwaarden.

Organisatorische risico's

Aangezien de Groep actief is in een snel veranderende en competitieve technologische sector, dienen de strategische pijlers te worden geïdentificeerd en indien nodig te worden herbekeken. De Groep startte een industriële transformatie die nog steeds bezig is, want de Groep verliet de sterk gestandaardiseerde marktsegmenten.

Indien de Groep er niet in slaagt succesvol nieuwe producten te ontwikkelen en te introduceren in zijn productenportefeuille, kan de Groep belangrijke klanten of productbestellingen verliezen en kunnen daardoor de activiteiten van de Groep worden geschaad. Wanneer de Groep nieuwe producten of nieuwe versies van zijn bestaande producten introduceert, kunnen de huidige klanten de technologische vernieuwingen van deze producten niet nodig hebben of niet willen, en kunnen ze die mogelijk niet kopen of kopen in kleinere hoeveelheden dan de Vennootschap had verwacht. Net als de snel veranderende technologieën zou dit kunnen leiden tot een kortere levenscyclus van de producten.

De Groep heeft een ERP-systeem (SAP) dat wordt gebruikt in de belangrijkste entiteiten. Een storing zou kunnen leiden tot een grote impact met betrekking tot de financiële gegevens, stamgegevens, het toezicht op de productie, inkoop- en verkoopstromen.

Controle-activiteiten

De controle activiteiten omvatten de maatregelen die zijn genomen door de Groep om ervoor te zorgen dat de voornaamste risico's welke werden geïdentificeerd, worden beheerst of beperkt. De Groep beheert haar risico met betrekking tot overmacht, zijnde schade aan onroerend goed, materiële schade, onderbreking van de bedrijfsvoering, cyber risico's, door het aangaan van verzekeringsovereenkomsten ter dekking van dergelijke risico's.

Vóór de commercialisering van haar producten, voert de Groep de nodige tests uit om het niveau van technische goedkeuring te bereiken. Om de best mogelijke kwaliteitsstandaarden tijdens de productie te garanderen, heeft de Vennootschap in-house eigen test- en kalibratie systemen ontwikkeld. Deze systemen worden gebruikt bij de productie van de meeste producten van de Vennootschap. De in-house ontwikkelde systemen laten de Vennootschap toe om de kwalitatieve parameters die worden gebruikt tijdens het productieproces, welke plaatsvindt in de fabriek van de onderaannemers van de Vennootschap, te controleren. De testresultaten worden automatisch opgeladen in een database van de Vennootschap, welke haar toelaat om de productie geschiedenis van deze producten te controleren en na te kijken. Bovendien heeft de Groep een specifiek verzekeringscontract afgesloten, welke alle externe kosten als gevolg van een mogelijke terugroep (recall) risico dekt.

De Groep heeft haar inkoopproces gewijzigd dat wordt verwerkt door de derde partij producenten en dit onder toezicht van de Groep.

De Groep heeft haar strategische pijlers geïdentificeerd. Om de veranderende marktomstandigheden het hoofd te bieden hebben de Raad van Bestuur en het Management een aantal strategische vergaderingen met als doel de verdere strategie van de Groep te bepalen. De levenscyclus van de producten wordt nauwlettend opgevolgd.

Om de continuïteit van het ERP-systeem (SAP) te garanderen, worden op een regelmatige basis back-ups gemaakt en wordt het onderhoud uitgevoerd door een ervaren derde partij.

Tijdens 2009 en 2010 werden de huidige SAP veiligheidsinstellingen en toegangsrechten nagekeken tijdens een 'SAP security project' waarbij nieuwe rollen werden vastgelegd. De drijvende factoren van dit project waren gebaseerd op de controle van de integriteit (scheiding van taken) en de volledigheid van cijfers/data.

Een belangrijk element om de activiteiten te controleren is de jaarlijkse budget oefening waarbij strategie, risico's, business plannen en beoogde resultaten worden getest. De prestaties ten opzichte van de doelen worden maandelijks opgevolgd door het Finance team en worden besproken tijdens vergaderingen van het Management.

Informatie en communicatie

Om betrouwbare financiële informatie te garanderen werd een gestandaardiseerd informatie-uitwisseling proces gedefinieerd, welke consistent is voor alle entiteiten die tot de Groep behoren. Deze proces flow omvat de specifieke taken die moeten worden uitgevoerd door alle entiteiten met betrekking tot elke maandelijks afsluiting, alsmede de vooropgestelde deadlines. De Groep heeft een accounting manual (handleiding) en werkt met een uniform rapporteringformaat, welke wordt gebruikt door al haar entiteiten met het doel om de consistentie van gegevens te waarborgen alsook om potentiële afwijkingen op te sporen. De financiële informatie wordt op

kwartaalbasis voorgesteld aan het Audit Comité en de Raad van Bestuur. Na goedkeuring wordt een financieel persbericht of business update tijdig verzonden naar de markt. Na deze release wordt de volledige organisatie van de Groep op de hoogte gebracht. De informatie, welke op regelmatige tijdstippen wordt gedeeld met het personeel, is niet beperkt tot een financiële update, maar bevat ook zakelijke updates en in het geval dit nodig blijkt, strategische updates.

Supervisie en toezicht

Het toezicht gebeurt door de Raad van Bestuur door middel van de activiteiten en verantwoordelijkheden van het Audit Comité. Het Audit Comité beoordeelt en bespreekt de driemaandelijkse financiële afsluitingen op basis van een presentatie van het financieel Management van de Groep. Notulen van de vergadering worden voorbereid met inbegrip van een opvolging van actiepunten. Gezien de structuur en de huidige omvang van de Groep, is er geen interne auditorfunctie.

VERKLARING

De Raad van Bestuur verklaart, naar het beste van haar kennis, het volgende:

- a. de financiële staten werden voorbereid in overeenstemming met de toepasselijke boekhoudkundige standaarden en geven een ware en getrouwe weergave van de activa, de passiva, de financiële positie en de winst of het verlies van de Vennootschap en van haar entiteiten, inclusief de consolidatie als een geheel;
- b. het jaarverslag bevat een getrouw overzicht van de ontwikkeling en de prestaties van het zaken doen en de positie van de Vennootschap en haar entiteiten, inclusief de consolidatie als een geheel, samen met een beschrijving van de belangrijke risicofactoren en onzekerheden die ze ondervinden.

Leuven, 22 april 2014

De Raad van Bestuur

3. FINANCIËEL OVERZICHT

Het kapitaal van de Vennootschap wordt vertegenwoordigd door 82 498 592 aandelen. De aandelen zijn genoteerd op de beurs Euronext Brussels onder BE0003836534.

Op het jaareinde van 2013 waren alle aandelen gedematerialiseerd met uitzondering van 1 (één) welke in geregistreerde vorm bestond.

Eind 2013 maakte de Groep melding van de volgende aandeelhouders van betekenis:

Identiteit van de persoon, entiteit of groep van personen of entiteiten	Aantal gewone aandelen in bezit	Percentage aangehouden financiële instrumenten
Jan Callewaert	14 809 008	17,95%
Vrij verhandelbare aandelen	67 689 584	82,05%
Totaal uitstaande aandelen	82 498 592	100%

BESPREKING VAN DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

De geconsolideerde jaarrekening omvat de volgende dochterondernemingen:

- o Option Wireless Ltd, Cork (Ierland)
- o Option Germany GmbH, Augsburg (Duitsland)
- o Option Japan KK (Japan)
- o Option Wireless Hong Kong Limited (China)
- o Option Wireless Technology, (Suzhou) Co. Ltd. (China)
- o Option Wireless Hong Kong Limited Taiwan Branch (Taiwan)
- o Option Wireless USA Inc. (Verenigde Staten)
- o Option France SAS (Frankrijk)

Op 25 oktober 2012 maakte de Groep bekend dat, in het kader van een kostenbesparingsplan, de kernactiviteiten van de onderzoeks- en ontwikkelingsafdeling in Augsburg (Duitsland) zullen worden overgebracht naar de vestiging in Leuven (België) en dat het de intentie heeft om deze Duitse vestiging te sluiten. Dit liquidatieproces is opgestart in 2012 en is nog niet volledig afgerond. Op 25 april 2013 kondigde de Groep haar intentie aan om ook de vestiging in Parijs (Frankrijk) te sluiten, net als de Duitse dochteronderneming, te sluiten. Deze liquidatie is nog niet afgerond.

Op 13 maart maakte de Groep bekend dat, met het oog op verdere kostenbesparingen, de site in Cork (Ierland) zal worden gesloten in het begin van 2014.

OPBRENGSTEN

De totale opbrengsten voor 2013 daalden met 77,0% tot k€ 9 393 in vergelijking met k€ 40 844 in 2012. De opbrengsten uit producten daalden van k€ 13 140 in 2012 naar k€ 9 199 in 2013, terwijl de opbrengsten in verband met software en licenties daalden van k€ 27 704 in 2012 naar k€ 194 in 2013. We verwijzen naar toelichting 3 van dit jaarverslag voor verdere informatie hieromtrent.

GEOGRAFISCHE SPREIDING VAN DE VERKOPEN

Wij verwijzen naar toelichting 3: "Operationele segmenten en toelichting over de entiteit als geheel" in de toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening in dit jaarverslag voor verdere informatie betreffende de geografische spreiding van verkopen.

BRUTOWINSTMARGE

De bruto winst voor 2013 daalde met 87,0% ten opzichte van 2012, tot een bedrag van k€ 3 371. Dit leidde tot een brutomarge voor 2013 van 35,9%, dit in vergelijking met een brutomarge van 63,4 % in 2012. De brutomarge van 2012 werd ook nog steeds beïnvloed door de belangrijke licentie-opbrengsten vanwege Huawei welke hogere marges leveren in vergelijking met opbrengsten gegenereerd uit de verkoop van producten.

Deze licentie liep eind 2012 af, wat leidde tot een lagere brutowinstmarge in 2013.

BEDRIJFSKOSTEN

In 2013 bedroegen de bedrijfskosten, inclusief afschrijvingen, waardeverminderingen en bijzondere waardeverminderingkosten k€ 14 425 in vergelijking met k€ 22 299 in 2012. Dit vertegenwoordigt een daling van 35,3%. Deze daling van de bedrijfskosten zijn het resultaat van het verkleinen van de onderneming, gecombineerd met een efficiënte kostcontrole binnen de Groep. De bedrijfskosten kregen verder ook een positieve impact door de vermindering van de IPR-voorziening met een bedrag van € 3,2 miljoen.

BEDRIJFSRESULTAAT (EBIT)

Tijdens het boekjaar 2013 bedroeg het bedrijfsresultaat k€ (11 054) (of (117,7%) van de opbrengsten) in vergelijking met k€ 3 605 (of 8,8% van de opbrengsten) in 2012.

EBITDA

In 2013 bedroeg de EBITDA k€ (7.092) (of (75,5%) van de opbrengsten) in vergelijking met k€ 12 627 (of 30,9% van de opbrengsten) voor 2012, wat neerkomt op een daling van k€ 19.719.

FINANCIËEL RESULTAAT

De Groep boekte een negatief financieel resultaat van k€ 625 in 2013 (2012: positief k€ 39). Het netto wisselkoersresultaat bedroeg k€ (139), voornamelijk te wijten aan de US dollar. De financiële kosten van k€ 892 vloeiden voornamelijk voort uit interesten met betrekking tot de converteerbare obligatielening, interesten op huurovereenkomsten, bankkosten en laattijdigheidssintresten (2012: k€ 170).

BELASTINGEN

Tengevolge de IFRS richtlijn inzake uitgestelde belastingvorderingen, heeft de Groep in het boekjaar 2010 het voorzichtigheidsprincipe gehanteerd en besloten om de uitgestelde belastingvordering volledig terug te nemen. Er werden geen actieve belastinglatenties opgenomen in 2013.

De belastingkosten voor 2013 stegen tot k€ 24 (2012: positief belastingresultaat van k€ 9).

NETTORESULTAAT EN WINST PER AANDEEL

Het resultaat per aandeel voor 2013 was als volgt:

Het nettoresultaat in 2013 bedroeg k€ (11 703) of € (0,14) per uitstaand aandeel en per aandeel na verwatering. Ter vergelijking, in 2012 bedroeg het nettoresultaat k€ 3 651 of € 0,04 per uitstaand aandeel en per aandeel na verwatering.

BALANS

Het balanstotaal bedroeg k€ 12 228 op het einde van het boekjaar 2013, tegenover k€ 17 466 het jaar voordien.

De liquide middelen namen af tijdens het jaar van k€ 3 147 tot k€ 1 623 op het einde van 2013.

De handelsvorderingen en overige vorderingen daalden van k€ 3 167 tot k€ 1 350 op het einde van 2013. Deze daling is voornamelijk toe te schrijven aan de handelsvorderingen die afgenomen zijn door de teruggelopen inkomsten in 2013. De portfolio van handelsvorderingen is gezond. De meeste verkopen in niet-OESO-landen werden gedekt door kredietbrieven of door een kredietverzekering aangeboden door Delcredere. Delcredere is een zelfstandig orgaan dat, onder garantie van de Belgische overheid, de taak heeft de internationale economische relaties met de niet-OESO-landen te verbeteren door het risico volgend uit export naar, import van en investeringen in de betrokken landen te verzekeren.

De voorraden daalden verder van k€ 4 036 tot k€ 3 410 op het einde van 2013. Deze daling is toe te schrijven aan de afname van de posities van het werk in uitvoering en grondstoffen. De totale waardervermindering voor de voorraden was goed voor een bedrag van k€ 3 189 in vergelijking met k€ 5 534 in 2012.

De nettoboekwaarde van immateriële vaste activa kwam eind 2013 uit op k€ 4 005, vergeleken met k€ 4 882 per 31 december 2012. Naast de afschrijvingen werden de bestaande geactiveerde R&D projecten geëvalueerd, wat leidde tot een waardevermindering van k€ 103. Deze waardevermindering vond haar oorzaak in wijzigende technologieën en snel wijzigende marktomstandigheden. De restwaarde wordt bepaald op basis van een raming van de verwachte contributie van deze projecten in de volgende kwartalen.

In 2013 bedroegen de investeringen in materiële vaste activa, voornamelijk computerapparatuur, k€ 20 (2012: k€ 1 750). De Groep investeerde ook k€ 2 795 (2012: k€ 3 925) in immateriële vaste activa, waarvan k€ 2 788 (2012: k€ 3 925) in geactiveerde ontwikkelingsprojecten.

De uitgestelde belastingvordering, in hoofdzaak gevormd door de verliezen gerealiseerd in Option NV werden einde boekjaar 2010 op basis van IFRS richtlijnen IAS 12 - 37 inzake uitgestelde belastingvorderingen in haar totaliteit teruggenomen. De Groep heeft hiervoor het voorzichtigheidsprincipe gehanteerd. In de financiële jaren 2012 en 2013 werden geen uitgestelde belastingvorderingen opgenomen.

Tijdens het boekjaar namen de schulden op ten hoogste één jaar af tot k€ 10 015 in 2013, in vergelijking met k€ 12 612 in 2012. Deze afname is hoofdzakelijk toe te schrijven aan een daling van het aantal handels- en overige schulden met k€ 2 934 en een afname van de provisies met k€ 185.

De schulden op meer dan een jaar stegen tot k€ 8 060, omwille van de uitgifte van een converteerbare obligatie voor € 9,0 miljoen, die werd gerapporteerd tegen de netto contante waarde.

Op een balanstotaal van k€ 12 228 bedroeg het totale eigen vermogen k€ (5 847). Eind 2013 kwam de solvabiliteitsratio van de Groep bijgevolg uit op (47,8%), in vergelijking met 27,8% per einde 2012.

De kasstroom uit bedrijfsactiviteiten bedroeg in 2013 k€ (8 284), in vergelijking met k€ (17 402) het vorige jaar.

Voor meer gedetailleerde informatie verwijzen we naar de toelichtingen.

BESTEMMING VAN HET NIET-GECONSOLIDEERDE RESULTAAT

De enkelvoudige jaarrekening van Option NV (Belgische boekhoudnormen) heeft over 2013 een nettoverlies van € 12,6 miljoen, in vergelijking met een nettoverlies van € 4,3 miljoen in 2012.

De Raad van Bestuur stelt voor om het niet-geconsolideerde nettoverlies van € 12,6 miljoen over 2013 toe te voegen aan het overgedragen resultaat van de vorige boekjaren.

Resultaatverwerking - verkort schema (conform de Belgische boekhoudnormen)		
31 december - in k€ (duizend EUR)	2013	2012
Overgedragen winst / (overgedragen verlies) van het vorige boekjaar	(67 295)	(62 952)
Te bestemmen winst / (te verwerken verlies) van het boekjaar	(12 631)	(4 343)
Kapitaalsvermindering door incorporatie van de reserves	67 051	
Te bestemmen winstsaldo / (te verwerken verliessaldo)	(12 875)	(67 295)

4. FINANCIËEL VERSLAG - IFRS

4.1. Geconsolideerde Jaarrekening

4.1.1. Geconsolideerde Resultatenrekening

Voor het boekjaar afgesloten op 31 december In k€ (duizend EUR)	Toelichting	2013	2012
Opbrengsten	3	9 393	40 844
<i>Opbrengsten van producten</i>	3	9 199	13 140
<i>Opbrengsten van software en licenties</i>	3	194	27 704
Kostprijs verkochte goederen	4	(6 022)	(14 940)
Brutowinst		3 371	25 904
Onderzoeks- en ontwikkelingskosten	4-5	(6 073)	(13 425)
Kosten van verkoop, marketing en royalty's	4-5	(79)	563
Algemene en administratiekosten	4-5	(8 273)	(9 437)
Totale bedrijfskosten		(14 425)	(22 299)
Bedrijfsresultaat		(11 054)	3 605
Financiële kosten	6	(892)	(170)
Financiële opbrengsten	6	267	209
Financieel resultaat		(625)	39
Resultaat vóór belastingen		(11 679)	3 643
Belastingen	7	(24)	9
Nettoresultaat van de periode toerekenbaar aan de eigenaars van de Venootschap		(11 703)	3 651
Resultaat per aandeel			
Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen		82 498 592	82 498 592
Verwaterd gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen		82 498 592	82 498 592
Resultaat per aandeel voor verwatering	19	(0,14)	0,04
Resultaat per aandeel na verwatering	19	(0,14)	0,04

4.1.2. Geconsolideerd verslag van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

Voor het boekjaar afgesloten op 31 december		2013	2012
In k€ (duizend EUR)	Toelichting		
Nettoresultaat		(11 703)	3 651
<u>Andere gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten</u>			
Wisselkoersverschillen voortvloeiend uit valutaverschillen uit buitenlandse activiteiten		(62)	(53)
Andere gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten voor de periode (netto van belastingen)		(62)	(53)
Totale gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten voor de periode toewijsbaar aan de Groep		(11 765)	3 599

4.1.3. Geconsolideerde financiële positie

Voor het boekjaar afgesloten op 31 december		2013	2012
In k€ (duizend EUR)	Toelichting		
Activa			
Immateriële vast activa	8	4 005	4 882
Materiële vaste activa	9	454	857
Overige financiële activa	11	1 236	1 195
Overige vorderingen	10	125	120
Totaal der niet-vloftende activa		5 820	7 055
Vorraden	12	3 410	4 036
Handels- en overige vorderingen	10	1 350	3 167
Liquide middelen	13	1 623	3 147
Belastingvorderingen	7	25	60
Totaal der vloftende activa		6 408	10 411
Totaal activa		12 228	17 466
schulden en eigen vermogen			
Geplaatst kapitaal	18	4 125	12 232
Uitgiftepremies	18	1 078	57 961
Reserves	18	(2 656)	(893)
Overgedragen resultaat	18	(8 395)	(64 453)
Totaal eigen vermogen toerekenbaar aan de eigenaars van de Vennootschap		(5 848)	4 847
Financiële schulden	14	8 060	7
Totaal schulden op meer dan een jaar		8 060	7
Handels- en overige schulden	15	8 912	11 853
Overgedragen opbrengsten	15	200	120
Voorzieningen	16	395	580
Overige financiële schulden	14	507	14
Te betalen belastingen	7	1	45
Totaal schulden op ten hoogste een jaar		10 016	12 612
Totaal schulden en eigen vermogen		12 228	17 466

4.1.4. Geconsolideerd kasstroomoverzicht

Voor het boekjaar afgesloten op 31 december		2013	2012
In k€ (duizend EUR)			
	Toelichting		
BEDRIJFSACTIVITEITEN			
Nettoresultaat (A)		(11 703)	3 651
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	8	3 548	4 164
Afschrijvingen op materiële vaste activa	9	398	1 168
Verlies / (winst) uit de verkoop van materiële vaste activa		(98)	(118)
(Terugname van) waardeverminderingen op vlottende en niet vlottende activa		(1 398)	2 317
Bijzondere waardeverminderingen op immateriële vaste activa	8	104	3 690
Toename / (afname) in provisies	16	(119)	106
Niet gerealiseerde wisselkoers verliezen / (winsten)		1	(34)
Interest (opbrengsten)	6	(209)	(126)
Interestkosten	6	705	66
Kost van op aandelen gebaseerde betalingen	18	-	4
Belastingkost / (opbrengst)	7	(9)	(9)
Totaal (B)		2 923	11 228
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten voor mutaties in bedrijfskapitaal (C)=(A)+(B)		(8 780)	14 879
Afname / (toename) in voorraden	12	2 023	383
Afname / (toename) van handels- en overige vorderingen	10	2 053	718
Toename / (afname) van handels- en overige schulden	15	(3 493)	(6 301)
Toename / (afname) van uitgestelde opbrengsten	16	-	(27 008)
Aanwending van provisies		(66)	(209)
Totaal de mutaties in bedrijfskapitaal (D)		517	(32 418)
Nettokasstroom uit bedrijfsactiviteiten (E)=(C) + (D)		(8 263)	(17 539)
(Betaalde) interesten (F)		(48)	(82)
Ontvangen interesten (G)		58	223
(Betaalde) / ontvangen belastingen (H)		(31)	(4)
KASSTROOM UIT BEDRIJFSACTIVITEITEN (i)=(e)+(f)+(g)+(h)		(8 284)	(17 402)

INVESTERINGSACTIVITEITEN

Verwerving van immateriële vaste activa	8	(2 788)	(3 925)
Uitgaven van productontwikkeling, na aftrek van ontvangen subsidies	11	(45)	(152)
Investerings in niet-geconsolideerde ondernemingen	9	(20)	(1 750)
Verwerving van materiële vaste activa	8	(7)	-
Investerings in geassocieerde deelnemingen			
Ontvangsten uit de verkoop van materiële vaste activa	9	143	1 181

KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN (j)**(2 717)**   **(4 646)****FINANCIERINGSACTIVITEITEN**

Opbrengsten van leningen	14	9 500	-
Leasingschulden	15	(14)	(14)
Aflossingen van leningen	14	-	-

KASSTROOM VERSTREKT / (GEBRUIKT) UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN (k)**9 486**   **(14)****Netfotoename/(afname) van liquide middelen = (I)+(J)+(K)****(1 515)**   (22 062)

Liquide middelen bij het begin van het boekjaar	13	3 147	25 216
Impact wisselkoersfluctuaties		(9)	(7)
Liquide middelen op het einde van het boekjaar	13	1 623	3 147

Vershil**(1 515)**   (22 062)

4.1.5. Mutatieoverzicht van het geconsolideerde eigen vermogen

In k€ (duizend EUR)	Toe- lichting	Geplaatst kapitaal	Uitgifte- premies	Op aandelen ge- baseerde betalingen	Valuta- koers verschillen	Kosten uitgifte van nieuwe aandelen	Over- gedragen resultaat	Totaal
Op 1 januari 2012		12 232	57 961	1 444	76	(1 635)	(68 834)	1 245
Nettoresultaat		-	-	-	-	-	3 651	3 651
Andere gerealiseerde en niet gerealiseerde resultaten voor de periode, netto van belastingen		-	-	-	(53)	-	-	(53)
<i>Totaal gerealiseerde en niet gerealiseerde resultaten voor de periode</i>		-	-	-	(53)	-	3 651	3 598
Op aandelen gebaseerde betalingen	18	-	-	(726)	-	-	730	4
Op 31 december 2012		12 232	57 961	720	23	(1 635)	(64 453)	4 847
Nettoresultaat		-	-	-	-	-	(11 703)	(11 703)
Andere gerealiseerde en niet gerealiseerde resultaten voor de periode, netto van belastingen		-	-	-	(62)	(1)	(8)	(70)
<i>Totaal gerealiseerde en niet gerealiseerde resultaten voor de periode</i>		-	-	-	(62)	-	(11 711)	(11 773)
Eigen vermogen component van de converteerbare obligatie		-	1 078	-	-	-	-	1 078
Overdracht van/naar		-	983	-	-	(981)	(2)	-
Kapitaalsverhoging		58 944	(58 944)	-	-	-	-	-
Kapitaalsverlaging		(67 051)	-	-	-	-	67 051	-
Op aandelen gebaseerde betalingen	18	-	-	(720)	-	-	720	-
Op 31 december 2013		4 125	1 078	-	(39)	(2 617)	(8 395)	(5 848)

4.2. Toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening

TOELICHTING 1: Omschrijving van de groep en de organisatie

Option NV (de Vennootschap) werd opgericht op 3 juli 1986 en stond initieel, sinds november 1997, genoteerd op de Europese contantmarkt ('Easdaq' later 'NASDAQ Europe') en staat sinds 2003 genoteerd op Euronext Brussel (Ticker: OPTI- code BE0003836534).

Option NV is een Naamloze Vennootschap (NV) naar Belgisch recht die haar aandelen in het openbaar te koop aanbiedt. Option NV is vertegenwoordigd in verschillende continenten. De belangrijkste vestigingen zijn de hoofdzetel in Leuven (Gaston Geenslaan 14, 3001 Leuven) enerzijds en de productiesite en logistieke vestiging in Cork (Ierland) anderzijds. De volledige lijst van alle ondernemingen die deel uitmaken van de Groep is terug te vinden in *Toelichting 25: Ondernemingen behorend tot Option*.

De geconsolideerde jaarrekening van de Groep voor het boekjaar dat werd afgesloten op 31 december 2013 omvat Option NV en de bijhorende dochterondernemingen (waarnaar samen wordt verwezen met 'Option' of 'de Groep'). Op de Raad van Bestuur van 22 april 2014 werd het jaarverslag goedgekeurd voor vrijgave en verkreeg Frank Deschuytere de volmacht om het verslag te ondertekenen.

BASIS VAN DE OPSTELLING VAN DE FINANCIËLE REKENINGEN

De geconsolideerde financiële rekeningen zijn opgesteld volgens de "historische kost overeenkomst", behalve voor afgeleide financiële instrumenten, welke zijn gewaardeerd op hun reële waarde.

De geconsolideerde financiële rekeningen worden weergegeven in euro's en alle waarden zijn afgerond tot het dichtst bijzijnde duizendtal (€ 000), tenzij anders vermeld.

CONFORMITEITSVERKLARING

De jaarrekening werd opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals gepubliceerd door de International Accounting Standards Board (IASB) en goedgekeurd door de Europese Gemeenschap.

CONSOLIDATIEPRINCIPES

De geconsolideerde jaarrekening omvat de jaarrekening van alle dochterondernemingen die door de Groep worden gecontroleerd. IAS 27 bepaalt dat controle bestaat wanneer de Groep de bevoegdheid heeft om het financiële en operationele beleid te bepalen en zij de voordelen verwerft uit de activiteiten van de entiteiten. Controle wordt verondersteld te bestaan wanneer de Groep, rechtstreeks of onrechtstreeks, meer dan 50 % van de stemmen in handen heeft die zijn verbonden aan het aandeelkapitaal van een onderneming. Option NV heeft een 100% deelneming in al haar dochterondernemingen (conform toelichting 25).

De resultaten van verworven of geliquideerde dochterondernemingen worden mee geconsolideerd vanaf de datum waarop de controle wordt verworven, of de consolidatie neemt een einde op de datum waarop de controle verdwijnt.

Alle transacties tussen de ondernemingen van de Groep, alle balansen en alle niet-gerealiseerde winsten op transacties tussen groepsondernemingen, worden bij consolidatie geëlimineerd. Niet-gerealiseerde verliezen worden ook geëlimineerd op dezelfde manier als niet-gerealiseerde winsten tenzij een bijzondere waardevermindering van toepassing is op het activa dat onderwerp is van de transactie. De boekhoudprincipes van dochterondernemingen worden in lijn gebracht met die van de Groep om de consistentie te verzekeren in de rapportering.

WIJZIGINGEN IN BOEKHOUDPRINCIPES EN TOELICHTINGEN

Gebaseerd op een nazicht van haar financiële rekeningen heeft de Groep de presentatie en classificatie gewijzigd van sommige elementen en toelichtingen in de boekhoudprincipes. Deze kunnen als volgt worden samengevat:

Standaarden en interpretaties van toepassing in het huidige jaar

In 2013 werden voor het eerst verschillende wijzigingen toegepast. Deze hebben echter geen invloed op de geconsolideerde jaarrekening van de Groep. De aard van de volgende nieuwe standaarden, amendementen en/of interpretaties wordt als volgt samengevat:

- IAS 1 *Presentatie van elementen uit overige gerealiseerde of niet-gerealiseerde resultaten – Wijziging aan IAS 51*;
- IAS 1 *Presentatie van de jaarrekening*;
- IAS 12 *Winstbelastingen – Uitgestelde belastingen: realisatie van onderliggende activa*;
- IAS 19 *Personeelsbeloningen (gewijzigd)*;
- IFRS 7 *Financiële instrumenten: informatieverschaffing – Compensatie van financiële activa en financiële verplichtingen – Wijzigingen van IFRS 7*;
- IFRS 13 *Waardering tegen reële waarde*;
- IFRIC 20 *Afbraakkosten in de productiefase bij dagbouw*;
- Jaarlijkse verbeteringen van IFRS (Gepubliceerd in mei 2012).

Op voorhand aanwenden van standaarden en interpretaties

De Groep heeft ervoor gekozen om geen standaarden of interpretaties toe te passen voor ze daadwerkelijk van kracht worden. In verband met IFRIC 21 is de Groep op basis van de huidige evaluatie van mening dat bepaalde heffingen niet langer over het kalenderjaar mogen worden uitgespreid. Dit omdat de tot verplichting leidende gebeurtenis op een bepaald punt in de tijd plaatsvindt, waarna de Groep het buitenstromen van economische voordelen door haar eigen handelingen niet langer kan voorkomen. Dit kan een invloed hebben op de halfjaarlijkse rapportering van de Groep.

BOEKHOUDKUNDIGE BEOORDELINGEN, RAMINGEN EN VERONDERSTELLINGEN

Om deze jaarrekening op te stellen dient het management ramingen en veronderstellingen te maken die invloed hebben op de gepubliceerde bedragen in de jaarrekening en in de bijbehorende toelichtingen. Het gaat daarbij voornamelijk over de recupereerbaarheid van vaste activa, uitgestelde belastingen, immateriële vaste activa, garantieverplichtingen en andere waarschijnlijke verplichtingen op de afsluitingsdatum van de jaarrekening en het gepubliceerde bedrag van baten en lasten tijdens de gerapporteerde periode.

De Groep gebruikt deze ramingen voor de gewone bedrijfsuitoefening om garantieverplichtingen, verouderde stock en surplusvoorraden, dubieuze debiteuren, de economische levensduur van R&D projecten, de waardering van intellectuele eigendomsrechten, afgeleide financiële instrumenten en andere reserves te waarderen. De uiteindelijke resultaten kunnen afwijken van de gemaakte inschattingen.

Beoordelingen gemaakt door het management en de toepassingen onder IFRS, welke een belangrijke impact hebben op de bedragen opgenomen in de financiële rekeningen met een belangrijk risico op wijzigingen in het volgende jaar, worden hierna omschreven.

Operationele leasing als leasingnemer

De Groep onderverhuurt een eigen gehuurd gebouw aan een derde partij. Omdat de leasinggever van Option de belangrijkste risico's en voordelen draagt, worden zowel de lease als leasingnemer evenals de sublease behandeld als een operationele leasing.

Continuïteit

De waarderingregels in veronderstelling van continuïteit werden zowel voor de afzonderlijke jaarrekeningen als voor de geconsolideerde jaarrekeningen van de Vennootschap gebruikt. De Raad van Bestuur is van mening dat, niettegenstaande het bestaan van belangrijke overdraagbare verliezen het gebruik van waarderingregels in veronderstelling van continuïteit gerechtvaardigd is, het onderstaande in overweging nemend. Daarnaast zijn de financiële middelen van de Vennootschap

verder versterkt op 11 april 2014 via de private plaatsing die een bedrag van € 12 miljoen verzekerde door de uitgifte van een converteerbare obligatie.

Marktonderzoekers zien de markt van het Internet of Things (IoT) als een grote opportuniteit voor de komende 10 jaar, en deze zal de manier waarop we met toestellen communiceren over internet ingrijpend wijzigen.

Met de prestaties die de Vennootschap al heeft neergezet op het vlak van draadloze connectiviteit, is het perfect geplaatst om voordeel te halen uit deze marktopportuniteit die volledig toegespitst is op het segment_Machine-to-Machine (M2M). Van dit segment wordt verwacht dat het een van de belangrijke groeiemarkten wordt.

Gebaseerd op het businessplan en de vooruitzichten van het management, afgestemd op deze marktgroei, heeft de Raad van Bestuur er vertrouwen in dat de Vennootschap een belangrijke plaats in deze ruimte zal innemen en zijn normale activiteiten zal verderzetten.

Kostenverminderingplannen:

Na de sluiting van de vestigingen in Duitsland en Frankrijk, besloot de Vennootschap in december 2013 om de site in Cork, Ierland, te sluiten. Het liquidatieproces zal worden afgerond in het tweede kwartaal van 2014.

Als een gevolg daarvan zijn alle bedrijfsactiviteiten geconcentreerd op één locatie. De Vennootschap zal zijn kostenoptimalisatie doorheen het hele jaar blijven toepassen.

Financiering:

In maart 2013 verzekerde de Vennootschap € 9 miljoen via de uitgifte van een converteerbare obligatie. Deze converteerbare obligatie heeft een looptijd van vijf (5) jaar en vervalt in maart 2018. De obligaties kunnen worden geconverteerd in 31 578 947 nieuwe aandelen van Option NV. De converteerbare obligatie heeft een jaarlijkse intrestvoet van 5% die jaarlijks betaalbaar is. De conversieprijs voor de obligaties is vastgelegd op € 0,285, wat overeenstemt met de gemiddelde koers van het aandeel gedurende de 30 dagen voor de uitgifte van de converteerbare obligatie.

De ramingen en veronderstellingen worden continu herzien. Herzieningen op boekhoudkundige veronderstellingen worden opgenomen in de periode waarin de herziening heeft plaatsgevonden en als er een belangrijk risico bestaat tot een materiële correctie op de bedragen opgenomen in de activa en passiva van het volgende boekjaar.

Ontwikkelingskosten

Ontwikkelingskosten worden gekapitaliseerd in overeenstemming met de boekhoudprincipes opgenomen in toelichting 2. De initiële kapitalisatie van de kosten is gebaseerd op het oordeel van het management dat de technologische en economische haalbaarheid is bevestigd, indien een ontwikkelingsproject een welbepaalde mijlpaal heeft bereikt in overeenstemming met een project management model. Bij het bepalen van het de gekapitaliseerde bedragen maakt het management assumpties omtrent de toekomstige winstverwachtingen van het actief, verdisconteerde waardes en de verwachte periode dat het actief inkomsten genereert.

Op 31 december 2013 bedroegen de gekapitaliseerde ontwikkelingskosten k€ 3 932 (2012: k€ 4 579). Voor verdere details verwijzen we naar toelichting 8.

Uitzonderlijke waardeverminderingen op niet financiële vaste activa

De Groep evalueert op elke afsluitdatum of er aanwijzingen zijn om een uitzonderlijke waardevermindering voor alle niet financiële vaste activa op te nemen. Indien er berekeningen op de gebruikswaarde worden toegepast, dient het management de toekomstige kasstromen van de vaste activa of de cash genererende eenheid in te schatten en dient zij een verdiscontering te berekenen op de actuele waarde van deze kasstromen. Op 31 december 2013 heeft de Groep een bedrag van k€ 103 aan uitzonderlijke waardeverminderingen opgenomen op de geactiveerde ontwikkelingsprojecten (2012: k€ 3 690). Voor verdere details, verwijzen we naar toelichting 8.

Financiële activa

De Vennootschap is sinds de tweede jaarhelft van 2011 aandeelhouder van Autonet Mobile, een in Californië (VS) gevestigd bedrijf dat actief is in de automotieve sector. Jan Callewaert zit in de raad van bestuur van Autonet Mobile.

De waardering van de participatie in Autonet Mobile gebeurt tegen de aanschafwaarde en wordt op regelmatige basis geëvalueerd door het management en de Raad van Bestuur in functie van de vooruitgang (zowel commercieel en financieel) die Autonet Mobile heeft geboekt en de algemene evolutie vastgesteld op de automotieve markt. In 2013 verhoogde Option haar participatie (zie toelichting 11). De aandelen zijn niet verhandelbaar op de open markt en zijn daardoor gewaardeerd

aan kost. Het management is van mening dat geen waardevermindering aan de orde is. Option heeft een belang in Autonet Mobile dat kleiner is dan 10%.

Uitgestelde belastingvorderingen

Uitgestelde belastingvorderingen worden opgenomen voor alle niet gebruikte belastingverliezen en andere tijdelijke verschillen, in de mate dat het meer dan waarschijnlijk is dat toekomstige belastbare winsten zullen worden gegenereerd tegen dewelke de vorderingen kunnen worden gebruikt. Een belangrijke beoordeling van het management is vereist om het bedrag van de opgenomen belastingvorderingen te bepalen, gebaseerd op een ingeschatte timing alsook het bedrag van toekomstige belastbare winsten samen met toekomstige planningstrategieën. De uitgestelde belastingverliezen worden niet opgenomen op de balans, omdat ze niet kunnen worden gecompenseerd met belastbare winsten in de nabije toekomst.

Alhoewel deze belastingvorderingen niet meer werden opgenomen op de balans, vervallen deze niet en mogen evenmin gebruikt worden om ze af te zetten tegenover belastbare winsten in andere entiteiten van de Groep. Verdere informatie wordt gegeven in toelichting 7.

Garantieprovisie

De Groep raamt haar kosten voor de garantieprovisie door gebruik te maken van statistische gegevens op de verkopen. De garantieperiode is in overeenstemming met de geldende wetgeving en varieert van 12 tot 24 maanden, afhankelijk van waar de klant zich bevindt.

Op 31 december 2013 bedroeg de geraamde garantieprovisie k€ 32 (2012: k€ 54). Meer details hieromtrent worden gegeven in toelichting 16.

Voorziening voor Herstructurering

Een voorziening voor herstructurering wordt aangelegd wanneer de Groep een gedetailleerd formeel plan ontwikkeld voor de herstructurering, zoals uiteengezet in de voornaamste boekhoudprincipes in toelichting 2. In het laatste kwartaal van 2013 besliste de Groep om de dochteronderneming in Cork te sluiten. Daarom werd een kortetermijnvoorziening voor afslanking van k€ 352 opgenomen in december 2013 en gerapporteerd onder Schulden met betrekking tot salarissen (toelichting 15).

Voor beide vestigingen in Duitsland en Frankrijk, waarvan in 2013 de intentie tot sluiting werd bekendgemaakt, werden voorzieningen erkend voor de overblijvende verlieslatende contracten (zie toelichting 16).

Intellectuele eigendomsrechten (IPR)

De Groep herzag haar royaltyvoorzieningen voor essentiële octrooien die het in het verleden had aangelegd in overeenstemming met courante gebruiken, maar vóór FRAND-vereisten voor essentiële octrooilicenties (FRAND: Fair reasonable and non-discriminatory voorwaarden; faire, redelijke en niet-discriminerende voorwaarden) wijd verspreid raakten en waarvan de geldigheid nog niet werd betwist voor rechtbanken of andere instanties. Om de royaltyvoorzieningen in overeenstemming te brengen met deze nieuwe ontwikkelingen, herzag de Groep deze posten en verwijst daarvoor naar de volgende redenen:

- De context voor essentiële octrooien is ingrijpend gewijzigd. Er zijn nu externe en objectieve criteria die een wijziging verantwoorden in de positie ten opzichte van essentiële octrooien en de royaltylast die houders van essentiële octrooien mogen opleggen voor het gebruik van hun essentiële octrooien.
- Deze elementen zorgen voor substantiële wijzigingen in het wettelijk kader en in de markt, zoals:
  1. De vereiste dat de verkoopsvoorwaarden voor licentie-overeenkomsten over essentiële patenten nu in overeenstemming met FRAND-voorwaarden moeten zijn (FRAND: Fair, reasonable and non-discriminatory; fair, redelijk en niet-discriminerend);
  2. De mogelijkheid om de verkoopsvoorwaarden voor licentie-overeenkomsten over essentiële patenten nu te toetsen bij rechtbanken en Antitrust-autoriteiten;
  3. De mogelijkheid voor Option om te eisen op een niet-discriminerende manier behandeld te worden ten aanzien van zijn concurrenten (Chinese en andere), en dit zowel voor royaltybetalingen in het verleden als in de toekomst;
  4. De algemene daling van prijzen en marges die volgde op de veralgemening voor de consumentenmarkt voor quasi alle 3G-producten.

Eind 2013 werd een nieuwe inschatting gemaakt voor gevallen waarbij geen contracten waren opgenomen of waren verlopen. Geen betrouwbare schatting kon hiervoor worden gemaakt, en daarom besloot de Groep om haar voorzieningen te herzien in navolging van IAS 37 §14.

Op 31 December 2013, leidde deze herziening tot een € 3,2 miljoen winst (2012: € 6,7 miljoen), opgenomen in de geconsolideerde resultatenrekening onder de hoofding 'Kosten van verkoop, marketing en royalty's', en een daling van de uitstaande handelsschulden.

TOELICHTING 2: Voornaamste boekhoudprincipes

1. VREEMDE VALUTA

Functionele en rapporteringsvaluta

De jaarresultaten van de individuele entiteiten die tot de Groep behoren, worden uitgedrukt in de munteenheid van de voornaamste economische ruimte waarbinnen deze entiteiten opereren (functionele munteenheid). De geconsolideerde financiële rapportering wordt weergegeven in euro, de functionele en rapporteringmunteenheid van de Vennootschap. Alle ondernemingen binnen de Groep hebben de euro als functionele munt, behalve:

- o de Japanse dochteronderneming voor welke de functionele munt de Japanse yen is, en;
- o de dochterondernemingen in Hong Kong, de Verenigde Staten en Taiwan voor welke de functionele munteenheden respectievelijk de US dollar en de Nieuwe Taiwanese dollar zijn.

Transacties in vreemde valuta

Bij het opstellen van de jaarrekeningen van de individuele entiteiten worden transacties andere dan in euro, geboekt tegen wisselkoersen die gelden op datum van de transacties. Op iedere balansdatum worden monetaire activa en passiva uitgedrukt in vreemde valuta omgezet tegen de koers op de balansdatum. Niet-monetaire activa en passiva aan reële waarde, uitgedrukt in vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers die geldt op de datum waarop de reële waarde werd bepaald. Winsten en verliezen afkomstig uit de vereffening van wisseltransacties en uit de omrekening van monetaire activa en passiva uitgedrukt in vreemde valuta worden erkend in de resultatenrekening van die periode.

Omrekening van de resultaten en de financiële positie van de buitenlandse activiteiten

Voor doeleinden van de geconsolideerde jaarrekening worden activa en passiva van buitenlandse activiteiten (VS, Japanse, Hong Kong en Taiwanese dochterondernemingen) omgezet in euro tegen de wisselkoersen die gelden op balansdatum. Inkomsten en uitgaven worden omgerekend tegen de gemiddelde wisselkoersen voor de periode, tenzij de wisselkoersen aanzienlijk schommelden tijdens die periode. Dan worden immers de wisselkoersen op datum van de transacties gebruikt. De componenten van het eigen vermogen worden aan historische koers omgezet. De wisselkoersverschillen die hieruit mogelijks voortvloeien uit de euro-omzetting van het eigen vermogen tegen de koers op rapporteringsdatum, worden geboekt als 'verschillen in nettovalutakoers' onder de rubriek 'Eigen vermogen'. Dergelijke wisselkoersverschillen worden in resultaat genomen tijdens de periode waarin de buitenlandse activiteit afgestoten of beëindigd wordt.

2. TOEREKENING EN VERANTWOORDING VAN OPBRENGSTEN

De Groep genereert hoofdzakelijk opbrengsten uit de verkoop van haar producten, zoals intelligente M2M-gateways, routers, datakaarten, USB-apparaten, routers, ingebouwde draadloze modules en in mindere mate diensten zoals softwarelicenties of engineeringdiensten.

De klanten van de Groep zijn onder meer distributeurs, Value-Added Resellers (VAR's), systeemintegratoren, Original Equipment Manufacturers (OEM's), dienstverleners van draadloze communicatie, internationale operatoren en eindgebruikers.

Deze verkopen worden erkend als opbrengsten wanneer:

- o Er voldoende bewijskracht omtrent de overeenkomst bestaat;
- o De Vennootschap noch betrokkenheid in het beheer van de goederen die gewoonlijk verbonden worden aan eigendom noch effectieve controle over de verkochte goederen behoudt;
- o het waarschijnlijk is dat de economische voordelen verbonden aan de transactie aan de Vennootschap zullen toekomen;
- o De opbrengst (de prijs) betrouwbaar kan gewaardeerd worden;
- o De inbaarheid van de transactie is voldoende verzekerd (het is meer dan waarschijnlijk dat het economische voordeel, verbonden aan de transactie naar de onderneming zal vloeien);
- o De opgelopen of op te lopen kosten met betrekking tot de transactie betrouwbaar kunnen gemeten worden.

Indien aan één of meer van deze criteria niet wordt voldaan, wordt de opbrengst overgedragen tot aan alle criteria wordt voldaan.

De opbrengsten worden opgenomen aan hun reële waarde, exclusief van betalingskortingen, toegekende kortingen en belastingen op opbrengsten.

De verkochte producten van de Groep worden over het algemeen niet verkocht met recht op teruggave, tenzij de producten defect zijn en gedekt zijn door de garantieclausule (zie ook toelichting 16).

De opbrengsten van de Groep omvatten ook samengestelde producten en/of diensten zoals o.a. technische ondersteuning van haar producten. In deze gevallen wordt de totale opbrengst toegewezen aan de reële waarde van de individuele elementen, die dan gewaardeerd worden op basis van de onderliggende boekhoudprincipes, van toepassing op dat element.

Indien de marktwaarde van één of meer van de elementen niet kan worden bepaald, wordt de opbrengst gespreid over de verwachte resterende contractuele looptijd.

Niettegenstaande de verkochte producten ingebouwde software hebben, gelooft de Groep dat deze software onontbeerlijk is aan de producten die ze levert.

Opbrengsten van diensten worden erkend als de diensten zijn geleverd en wanneer er geen belangrijke prestaties meer dienen te worden geleverd en indien de inbaarheid in belangrijke mate vaststaand is. Opbrengsten uit dienstenovereenkomsten, afhankelijk van een finale aanvaarding van de klant worden uitgesteld tot zulke aanvaarding is ontvangen en alle andere voorwaarden omtrent erkenning van opbrengsten zijn vervuld. De kosten met betrekking tot dergelijke overeenkomsten worden opgenomen wanneer ze zich voordoen.

Een gedeelte van de opbrengsten van de Groep zijn afgeleid uit samenwerkingsovereenkomsten. Als gevolg van zulke samenwerkingen verklaart de Groep zich akkoord om onderzoek naar en het testen van producten uit te voeren, zoals omschreven in dergelijke overeenkomst.

Het belangrijkste deel van deze overeenkomsten voorzien voorafbetalingen met betrekking tot toegang tot technologieën, licentiekosten en te bereiken mijlpalen. Overeenkomsten die specifiek betrekking hebben op licentie- en software inkomsten worden als opbrengst erkend over de periode van de licentie.

Definitief verworven voorafbetalingen worden slechts erkend als opbrengst voor zover er producten of diensten geleverd werden in een afzonderlijke transactie en de Groep aan alle voorwaarden en verplichtingen van de onderliggende overeenkomst heeft voldaan. In het geval van blijvende betrokkenheid van de Groep, zal de voorafbetaling niet beschouwd worden als een afzonderlijke transactie en zal de erkenning van de opbrengsten op basis van de marktwaarde gespreid worden over de looptijd van de overeenkomst.

Mijlpaalopbrengsten volgende uit onderzoek worden erkend als opbrengsten zodra deze definitief verworven zijn, tenzij de Groep betrokken blijft in het programma. In dit geval wordt de mijlpaalopbrengst slechts erkend in de mate er kosten werden opgelopen (en in het licht van de globale projectopbrengsten en -kosten).

Indien er in cash wordt voorafbetaald alvorens aan bovenvermelde criteria werd voldaan, worden deze als overgedragen opbrengsten erkend.

Een beperkt aantal contracten geeft de klant recht op een kredietnota in geval van prijserosie gedurende een bepaalde periode volgend op de initiële verkoop. De mogelijke kortingen volgend uit dergelijke inkomsten worden geschat op het ogenblik van de verkoop en worden in mindering gebracht van de opbrengsten.

Financiële kortingen worden in mindering gebracht van de opbrengsten.

3. ROYALTY'S OP BASIS VAN DE VERKOOP VAN PRODUCTEN

In het kader van licentieovereenkomsten heeft de Groep zich ertoe verbonden royalty's te betalen voor het gebruik van bepaalde essentiële gepatenteerde technologieën in draadloze datacommunicatie, rekeninghoudend met faire marktomstandigheden.

Royaltyverplichtingen worden opgenomen als 'kosten voor verkoop, marketing en royalty's'. Momenteel is er alleen een licentie-overeenkomst met Qualcomm Inc.

4. BELASTINGEN

Belastingen op de winst of het verlies voor het boekjaar omvatten verschuldigde en uitgestelde belastingen. De belastingen worden geboekt in de resultatenrekening tenzij ze betrekking hebben op transacties die direct in het eigen vermogen werden opgenomen. In dat geval worden de belastingen rechtstreeks geboekt in het eigen vermogen.

Verschuldigde belastingen

Verschuldigde belastingen omvatten de verwachte belastingverplichtingen op het belastbare inkomen van het jaar. De belastbare basis verschilt van het resultaat voor belastingen zoals opgenomen in de jaarrekening omdat bepaalde elementen van de inkomsten of de uitgaven in andere boekjaren belast of vrijgesteld worden en andere elementen die definitief verworpen worden of aftrekbaar zijn. 'Enacted' (waarbij de letter van de wet wordt toegepast) of 'substantially enacted' (waarbij de geest van de wet wordt toegepast, d.w.z. bepaalde aspecten) belastingtarieven worden gebruikt om de verschuldigde belastingen op balansdatum te bepalen. Voor verdere details verwijzen we naar toelichting 7.

Uitgestelde belastingen

Uitgestelde belastingen zijn voorzien, gebruik makend van de passivamethode, voor alle tijdelijke verschillen die zich voordoen tussen de aanslagvoeten van activa en passiva en hun nettoboekwaarde ten behoeve van financiële verslaggeving. 'Enacted' (waarbij de letter van de wet wordt toegepast) of 'substantially enacted' (waarbij de geest van de wet wordt toegepast, d.w.z. bepaalde aspecten) belastingtarieven worden gebruikt om de uitgestelde belastingen te bepalen.

Uitgestelde belastingverplichtingen worden algemeen erkend voor alle tijdelijke belastingverschillen. Uitgestelde belastingvorderingen worden enkel opgenomen wanneer het management het waarschijnlijk acht dat er voldoende toekomstige belastbare winsten zullen zijn om het belastingvoordeel te kunnen genieten. Uitgestelde belastingvorderingen worden op iedere balansdatum geëvalueerd en worden afgeboekt in de mate dat het niet langer waarschijnlijk is dat het gerelateerde belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Uitgestelde belastingverplichtingen en -vorderingen worden tegenover elkaar afgezet indien wettelijk is toegelaten om de verschuldigde belastingen en vorderingen tegenover elkaar af te zetten en indien deze betrekking hebben op belastingen geheven door dezelfde belastingautoriteiten en indien de Groep de intentie heeft dit recht uit te voeren. Voor verdere details verwijzen we naar toelichting 7.

5. VOORRADEN

De voorraden grondstoffen (hoofdzakelijk elektronische componenten) en goederen in bewerking, worden geboekt tegen de kostprijs (FIFO-methode) of, indien die lager is, tegen de realisatiewaarde.

De voorraden van afgewerkte producten worden geboekt tegen de laagste van de kostprijs of de netto realiseerbare waarde. De kostprijs omvat directe materialen en, indien van toepassing, directe arbeidskosten en de overheadkosten die zijn gemaakt om de voorraden naar hun huidige locatie en in hun huidige toestand te brengen. De kostprijs wordt berekend volgens de methode van het gewogen gemiddelde.

De netto realiseerbare waarde is de geschatte verkoopprijs min de geschatte kosten om het product af te werken en om de verkoop te realiseren.

De Groep erkent voorraad in consignatie op haar balans tenzij er een aanzienlijke overdracht van de risico's en voordelen verbonden aan het eigendom heeft plaatsgevonden naar de geconsigneerde.

De Groep waardeert doorlopend de voorraden van verouderde artikelen of langzaam roterende artikelen, en legt waar nodig voorzieningen aan.

6. MATERIELE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa van de Groep omvatten specifieke productieapparatuur en worden gewaardeerd tegen de historische kost min de gecumuleerde afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. Kosten, opgelopen na initiële erkenning zullen deel uitmaken van de waarde van het activa of zullen als afzonderlijk activa worden behandeld in de mate dat de verbonden toekomstige economische voordelen aan de Groep toekomen en indien de gerelateerde kosten op een betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien er een belangrijk nazicht wordt uitgevoerd, wordt deze kost toegevoegd aan de boekwaarde van de materiële vaste activa als vervangingskost indien het aan de opnamecriteria voldoet. Alle andere kosten met betrekking tot onderhoud en herstelling worden ten laste genomen van de resultatenrekening op het ogenblik waarop ze zich voordoen.

De items met betrekking op materiële vaste activa worden niet meer opgenomen op het moment van buitengebruikstelling of indien er geen toekomstige economische voordelen meer worden verwacht van het gebruik ervan. De winst of verlies, voortvloeiend uit de buitengebruikstelling van het vast actief (berekend op basis van het verschil tussen de netto verkoop en de boekwaarde van het vast actief) worden opgenomen in het resultaat van het jaar van buitengebruikstelling.

De activa worden lineair afgeschreven over de geschatte economische levensduur, met name:

Machines en computeruitrusting	2 tot 10 jaar
Meubilair en rollend materieel	5 jaar
Inrichtingen	3 tot 9 jaar

De geschatte levensduur, de restwaarden en de afschrijvingsmethode worden steeds herzien op balansdatum zodat eventuele gewijzigde inschattingen verwerkt worden op vooruitziende basis.

Activa in aanbouw worden geboekt aan kostprijs. Die omvat de kosten voor de bouw en materiële vaste activa en andere directe kosten. Deze activa worden slechts afgeschreven vanaf het ogenblik waarop ze klaar zijn voor hun bestemd gebruik. Op dat ogenblik worden de activa naar de relevante rubrieken binnen de materiële vaste activa verplaatst

7. LEASING

Leasing operaties kunnen worden opgesplitst in twee soorten van leasing:

Financiële leasing

Leasing waarbij de Groep een aanzienlijk deel van de risico's en de opbrengsten van eigendom op zich neemt worden in de categorie 'financiële leasing' ondergebracht. Zij worden gemeten tegen het laagste bedrag van de reële waarde en de geraamde huidige waarde van de minimale huurbetalingen bij het begin van de huur, te verminderen met de gecumuleerde afschrijvingen en verliezen door bijzondere waardeverminderingen.

Elke leasingbetaling wordt toegekend aan het passief en aan de financieringskosten om te komen tot een constante periodieke rentevoet op het uitstaande financieringssaldo. De overeenstemmende leasingverplichtingen, zonder financieringskosten, zijn opgenomen onder de schulden die op minder en op meer dan één jaar vervallen. Het rente-element wordt geboekt ten laste van de resultatenrekening over de leasingtermijn. Activa onder financiële leasing worden afgeschreven over de gebruiksduur van de activa volgens de door de Groep uiteengezette regels. Als er geen zekerheid bestaat of de Groep eigenaar zal worden van het actief op het einde van de huurovereenkomst, dan gebeurt de afschrijving over de kortste periode: de huurtermijn of de gebruiksduur van de activa.

Operationele leasing

Leasing waarbij een aanzienlijk deel van de risico's en de opbrengsten van eigendom effectief door de verhuurder worden behouden, worden beschouwd als operationele leasing. Betalingen voor operationele leasing worden lineair ten laste genomen van de resultatenrekening over de duur van de overeenkomst. Voor verdere details verwijzen we naar toelichting 17.

8. IMMATERIELE VAST ACTIVA

Afzonderlijk verworven Immateriële vaste activa worden gewaardeerd bij de initiële opname op kostbasis verminderd met gecumuleerde afschrijvingen en gecumuleerde waardeverminderingen. Intern gegenereerde immateriële vaste activa, met uitzondering van geactiveerde ontwikkelingsprojecten, worden niet geactiveerd en de kost wordt opgenomen in het resultaat van het jaar waarin de kost zich voordoet.

Immateriële vaste activa worden afgeschreven op basis van hun economische gebruiksduur en de nood van een uitzonderlijke waardevermindering wordt geanalyseerd wanneer zich een indicatie tot waardevermindering voordoet. De afschrijvingsmethode en periode van het immaterieel vast actief met een gedefinieerde levensduur wordt minstens herzien op elk financieel jaareinde. Winsten of verliezen die hun oorzaak vinden in de buitengebruikstelling van een immaterieel vast actief worden berekend op basis van het verschil tussen de netto verkoop en de boekwaarde van het actief en worden opgenomen in het resultaat wanneer het actief wordt buiten gebruikgesteld.

(A) kosten voor onderzoek en ontwikkeling en gerelateerde overheidssubsidies

Uitgaven voor onderzoek worden als uitgave opgenomen wanneer ze worden opgelopen.

De Groep gebruikt de boekhoudkundige kostenverminderingmethode voor onderzoekssubsidies waarbij het voordeel van de subsidie wordt erkend als een vermindering van de kostprijs van de aanverwante uitgaven. Dit wanneer is voldaan aan bepaalde criteria die zijn bedongen in de voorwaarden van die subsidieovereenkomsten en voor zover de nodige garanties werden gegeven dat de subsidies effectief zullen worden ontvangen.

Kosten van ontwikkelingsprojecten (voor het ontwerpen en testen van nieuwe of verbeterde producten) worden opgenomen als immateriële activa conform IAS 38 *Immateriële Activa*, indien voldaan is aan de volgende criteria en de Groep de volgende zaken kan aantonen:

- o de technische haalbaarheid om het immaterieel actief te voltooien zodat het beschikbaar zal zijn voor gebruik of verkoop;
- o het voornemen van de Groep om het immaterieel actief te voltooien;
- o de mogelijkheid voor de Groep om het immaterieel actief te gebruiken of te verkopen;
- o op welke wijze het immaterieel actief toekomstige economische voordelen zal genereren (bijvoorbeeld het bestaan van een markt of, indien het intern zal worden gebruikt, het nut van het immaterieel actief;)
- o de beschikbaarheid van geschikte technische, financiële en andere middelen om de ontwikkeling te voltooien en het immaterieel actief te gebruiken of te verkopen;
- o de mogelijkheid voor de Groep om op betrouwbare wijze de uitgaven te meten die toe te rekenen zijn aan de ontwikkeling van het immaterieel actief.

Het initieel opgenomen bedrag voor intern ontwikkelde immateriële vaste activa bestaat uit het totaal van de opgelopen kosten vanaf het moment waarop het immaterieel vast actief aan de hierboven beschreven criteria voldeed. Indien geen intern ontwikkeld immaterieel vast actief kan worden erkend, worden ontwikkelingskosten opgenomen in de resultatenrekening van de periode tijdens dewelke ze werden opgelopen.

Na hun initiële opname op de balans worden deze intern ontwikkelde immateriële activa gewaardeerd aan kost min gecumuleerde afschrijvingen en gecumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen, op dezelfde manier als de overige immateriële vaste activa. De afschrijvingen van de geactiveerde ontwikkelingskosten worden geboekt in de resultatenrekening onder de rubriek 'Onderzoeks- en Ontwikkelingskosten'.

Andere ontwikkelingsuitgaven worden opgenomen als kost wanneer ze worden opgelopen. Onderzoeks- en ontwikkelingskosten die in het vorige boekjaar werden opgenomen als kost, kunnen in een volgende periode niet worden opgenomen als een actief. Ontwikkelingskosten met een vaste gebruiksduur die werden geactiveerd, worden rechtlijnig afgeschreven vanaf het begin van de commerciële verzending van het gecertificeerde product over de periode van zijn verwachte opbrengst die niet meer dan twee jaar bedraagt.

Het activeren van ontwikkelingskosten, zoals hierboven gedetailleerd beschreven, creëert een tijdelijk verschil in de belastbare basis. Bijgevolg werd in dit verband een uitgestelde belastingverplichting geboekt.

(B) Overige immateriele vaste activa

De overige immateriële vaste activa van de Groep omvatten:

- o Concessies, patenten en licenties, en
- o Software voor de planning van de materiaalvereisten (MRP) en voor consolidatiedoeleinden.

Deze worden gewaardeerd aan kostprijs verminderd met gecumuleerde afschrijvingen en gecumuleerde bijzondere waardevermindingsverliezen. De afschrijvingen gebeuren lineair over de verwachte economische levensduur, die varieert tussen 1,5 en 5 jaar, afhankelijk van de specifieke licentie of software. De verwachte economische levensduur en de afschrijvingsperiode worden bij iedere rapporteringperiode geëvalueerd, waarbij het effect van eventuele aanpassingen op een prospectieve basis wordt opgenomen.

9. BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN OP VASTE ACTIVA

De Groep evalueert in elke rapporteringsperiode de vaste activa en bepaald in geval van bijzondere gebeurtenissen of wijzigingen of er enige indicatie bestaat tot het nemen van een bijzondere waardevermindering. Indien die indicaties er zijn, wordt de realisatiewaarde van het actief geschat om de bijzondere waardevermindering vast te leggen. Indien een individueel actief geen kasstromen genereert los van andere activa, dan zal de Groep een inschatting maken van de realisatiewaarde van de eenheid die de kasstromen genereert en waartoe het actief behoort.

Voor de immateriële vaste activa zal onmiddellijk een bijzondere waardevermindering worden geboekt zodra niet meer aan de vereiste criteria (zie boekhoudprincipe 8A) is voldaan. Immateriële vaste activa met een onbepaalde levensduur en immateriële vaste activa die nog niet klaar zijn voor ingebruikname worden jaarlijks getest op waardeverminderingen of telkens er een indicatie van waardevermindering is.

De realisatiewaarde is gelijk aan de hoogste van de marktwaarde verminderd met de verkoopkosten en de gebruikswaarde. De beoordeling van de gebruikswaarde gebeurt op basis van de huidige waarde van de verdisconteerde toekomstige kasstromen, gebruik makend van de discontovoet voor belastingen die de huidige marktcondities van de tijdswaarde van geld en de specifieke risico's verbonden aan het onderliggend activa voor zover de toekomstige kasstromen hier niet voor werden aangepast, weerspiegelt.

Indien de realisatiewaarde van het activa (of de kasstroom generende eenheid) lager is dan de huidige boekwaarde, zal de boekwaarde verlaagd worden tot de realisatiewaarde. Deze waardeverminderingen worden opgenomen in de resultatenrekening.

Bijzondere waardeverminderingen kunnen worden teruggenomen indien er zich een wijziging voordoet bij de elementen die de bijzondere waardevermindering tot stand hebben gebracht. Deze terugname kan de eigenlijke boekwaarde voor bijzondere waardevermindering, min waardeverlies en afschrijvingen, niet overschrijden. Het terugnemen van de bijzondere waardevermindering heeft een onmiddellijk effect op het resultaat.

10. PROVISIES

Een provisie wordt opgenomen indien:

- o er een huidige verplichting is (wettelijk of constructief) voortkomend uit een voorbije gebeurtenis;
- o het waarschijnlijk is dat er resources met economische voordelen zullen buitenstromen om de verplichting te voldoen; en
- o een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de waarde van de verplichting.

Indien er niet aan deze voorwaarden wordt voldaan, wordt geen provisie genomen.

Het bedrag dat als voorziening erkend wordt is de beste raming van de vereisten om de huidige verplichting op de balansdatum te vereffenen, rekening houdend met de risico's en de onzekerheden die eigen zijn aan de verplichting. Indien sommige of alle economische voordelen die worden vereist om een voorziening te vergoeden, van een derde kunnen worden teruggevorderd, wordt de vordering aanzien als een activa indien het nagenoeg zeker is dat de terugbetaling zal worden ontvangen en indien het bedrag van terugbetaling betrouwbaar kan worden gemeten.

Voorzieningen voor garanties

De Groep verleent garantie op haar producten vanaf de datum van verzending en/of verkoopdatum aan de eindklant. De garantietermijn is in overeenstemming met de geldende wetgeving en varieert van 12 tot 24 maanden afhankelijk van de plaats waar de klant zich bevindt. Het beleid van de Groep bestaat erin de geraamde kosten van garantieverlening te boeken op het ogenblik dat de verkoop wordt opgetekend.

Op verkopen van de Groep buiten de Europese Unie is de garantietermijn beperkt tot ten hoogste één jaar.

Voorziening voor herstructureringen

Een herstructureringsprovisie wordt erkend wanneer de Groep een gedetailleerd en formeel plan voor de herstructurering heeft opgesteld en voor dewelke een gegronde verwachting kenbaar werd gemaakt aan de getroffen en, dat het plan zal worden uitgevoerd door de aanvang van de uitvoering ervan of door het bekendmaken van de belangrijkste kenmerken van het plan aan de getroffen en. De grootorde van een herstructureringsprovisie omvat enkel die uitgaven die noodzakelijkerwijs voortvloeien uit de herstructurering en welke niet worden geassocieerd met de lopende activiteiten van de onderneming.

11. PENSIOENVERPLICHTINGEN

De Groep heeft een aantal pensioenplannen voor haar personeelsleden op basis van vastgelegde bijdragen (defined contribution). De activa worden beheerd in afzonderlijke fondsen of groepsverzekeringen. De bijdragen worden ten laste genomen van de resultatenrekening in het jaar waarop ze betrekking hebben.

12. OP AANDELEN GEBASEERDE VERGOEDINGEN

De Groep maakt gebruik van op aandelen gebaseerde vergoedingen waarbij aandelen opties (hierna vernoemd als "warrants") worden toegekend aan werknemers, zelfstandigen en bestuurders. De kost van deze op aandelen gebaseerde transacties met werknemers, worden berekend op basis van de reële waarde op de datum van verwerving. De op aandelen gebaseerde vergoedingen worden als kost in de resultatenrekening opgenomen over de periode van verwerving, met een overeenkomstige toename van het eigen vermogen.

Het bedrag dat ten laste van de resultatenrekening dient te worden genomen over de verwervingsperiode wordt bepaald volgens de reële waarde van de warrants, welke wordt berekend op basis van het Black Scholes-model. Daarbij wordt rekening gehouden met de voorwaarden die van toepassing waren bij het toekennen van de warrants. Op elke balansdatum herziet de Groep haar ramingen van het aantal warrants die vermoedelijk uitvoerbaar zullen worden tenzij de verbeuring van warrants plaatsvindt wegens het niet bereiken van de drempelwaarden. Eventuele correcties zullen worden uitgevoerd in de resultatenrekening en in het eigen vermogen over de resterende looptijd van de warrants. De direct toe te schrijven transactiekosten worden in mindering gebracht van het aandelenkapitaal (nominale waarde) en uitgiftepremie op het ogenblik waarop de warrants worden uitgeoefend.

Voor verdere details verwijzen we naar toelichting 18.

13. FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA

De financiële activa en de financiële passiva worden opgenomen in de balans van de Groep zodra de Groep de contractuele bepalingen van het instrument onderschrijft.

Handelsvorderingen en overige vorderingen

Handelsvorderingen en overige vorderingen zijn in de balans opgenomen aan nominale waarde (in het algemeen het gefactureerde bedrag), verminderd met een waardevermindering voor dubieuze debiteuren. Dergelijke waardevermindering wordt opgenomen in de resultatenrekening als het waarschijnlijk is dat de Groep de vordering niet zal kunnen innen.

Voor klanten waarbij de openstaande vorderingen resulteren uit commerciële discussies, worden kortingen geboekt ten opzichte van de bedrijfsopbrengsten. In die gevallen waarbij het kredietrisico resulteert uit de mogelijkheid dat individuele klanten niet langer in staat zouden blijken om aan hun financiële verplichtingen te voldoen, worden de waardeverminderingen geboekt als waardevermindering voor dubieuze debiteuren.

Zelfs indien één bepaald merk of een wereldwijde mobiele operator een aanzienlijk percentage van de handelsvorderingen van de Groep zou vertegenwoordigen, dan nog sluit de Groep transacties met de individuele verbonden telecomoperatoren, die vrij zijn om hun eigen contracten te onderhandelen en hun eigen aankooporders te plaatsen. Deze verbonden operatoren hebben een verschillend risicoprofiel en kunnen genieten van verschillende voorwaarden.

De overige vorderingen worden vermeld op basis van hun nominale waarde (over het algemeen het gefactureerde bedrag) verminderd met een voorziening voor dubieuze debiteuren mocht dit noodzakelijk blijken.

Handelsschulden en overige schulden

Handels- en overige schulden worden gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs. Deze is berekend, gebruik makend van de effectieve interest methode verminderd met eventuele waardeverminderingen.

Liquide middelen

Als liquide middelen zijn te beschouwen cash, termijndeposito's en de gemakkelijk realiseerbare beleggingen met een looptijd van ten hoogste drie maanden op moment van aankoop. Liquide middelen bestaan hoofdzakelijk uit termijndeposito's bij handelsbanken met een hoge kredietwaardigheidsscore.

Met betrekking tot het geconsolideerde kasstroomoverzicht bevatten de liquide middelen cash en korte termijn deposito's, zoals hierboven omschreven.

14. KOSTEN VAN LENINGEN

Kosten van leningen worden opgenomen op het moment dat de kost zich voordoet.

15. AFGELEIDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN

In het geval de Groep gebruik zou maken van afgeleide financiële instrumenten zoals termijncontracten om haar wisselkoersrisico in te dekken, worden deze afgeleide financiële instrumenten initieel opgenomen aan hun reële waarde op datum van afsluiting van het contract en worden geregeld geherwaardeerd aan hun reële waarde, opgenomen in de resultatenrekening. Voor financiële instrumenten, waarvoor er geen actieve markt bestaat, wordt een aanvaardbare waarderingstechniek gebruikt om de reële waarde te bepalen. Derivaten worden opgenomen als een financieel actief indien de reële waarde positief is en als financieel passief indien de reële waarde negatief is. Elke winst of verlies van de derivaten, voortvloeiend uit de wijziging in reële waarde gedurende het jaar en welke niet onder de classificatie vallen voor hedge accounting (indekkingen) worden onmiddellijk opgenomen als winst of verlies.

16. WINST PER AANDEEL

De winst per gewoon aandeel wordt berekend op basis van het gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen uitstaand tijdens de periode.

De winst per verwaterd aandeel wordt berekend op basis van het gewogen gemiddeld aantal verwaterde aandelen uitstaand tijdens de periode en de conversie van de converteerbare obligatie.

17. SEGMENTRAPPORTERING

Een segment is een autonoom deel van de Groep dat specifieke producten of diensten levert (operationeel segment), of producten of diensten levert binnen een bepaalde economische omgeving bezig is (geografisch segment), dat aan risico's onderhevig is en opbrengsten genereert die van andere segmenten te onderscheiden zijn.

Segmentresultaten omvatten de opbrengsten en kosten die direct toe te schrijven zijn aan het segment en het relevante gedeelte van de opbrengsten en kosten die op een redelijke wijze aan het segment kunnen worden toegewezen.

De operationele segmenten worden geïdentificeerd op basis van interne rapportering omtrent de onderdelen van de Groep en welke op regelmatige basis worden beoordeeld door de "chief operating decision maker" met het doel om de nodige middelen toe te wijzen aan de segmenten en om hun prestaties te beoordelen.

TOELICHTING 3: Operationele segmenten en toelichting over de entiteit als geheel

Segmentinformatie wordt voorgesteld met betrekking tot de operationele segmenten en geografische segmenten van de Groep. De Groep volgt haar activiteiten op projectbasis op waarbij elk project een verzameling van producten met gelijkaardige technologieën vertegenwoordigt.

IFRS 8 vereist dat de operationele segmenten worden geïdentificeerd op basis van de interne rapportering betreffende de componenten van de Groep welke op regelmatige basis worden besproken door het management van de Groep met als doel de nodige middelen toe te wijzen aan deze segmenten en om hun werking in te schatten.

Het primaire rapporteringssegment werd bepaald als zijnde het operationele segment, elk segment is een autonoom component van de Groep welke specifieke producten of diensten levert:

- o Het "Devices & Solutions" operationele segment bestaat uit datakaarten, USB apparaten, routers alsook het nieuwe end-to-end dienstenaanbod;
- o Het "M2M" operationele segment dat gelinkt is aan de inkomsten die voortkomen uit Option's meest recente toestel, met name Cloudgate;
- o Het "Embedded | Solutions" operationele segment bestaat in hoofdzaak uit de productie van ingebouwde apparaten of modules en de bijbehorende integratie en certificatie diensten;
- o Het "Licentie" operationele segment bestaat voornamelijk uit inkomsten gegenereerd uit licentie overeenkomsten, afgesloten met derde partijen;
- o Het "Overige" operationele segment is voornamelijk gerelateerd aan de opbrengsten van de connection manager software business, de mobiele beveiligingsoplossingen en andere niet product en niet licentie gebonden opbrengsten. In dit stadium worden deze niet apart gerapporteerd vermits zij minder dan 10% van de totale omzet vertegenwoordigen.

Hierna een analyse van de opbrengsten en de bedrijfsresultaten van de Groep per gerapporteerd segment:

In k€ (duizend EUR)	Opbrengsten van externe klanten		Resultaat van het operationeel segment	
	2013	2012	2013	2012
Devices & Solutions	3 754	6 837	2 626	1 565
Embedded & Solutions	3 462	6 144	(2 070)	(4 444)
M2M	1 853	159	(721)	6
Licenties	-	27 008	-	27 008
Overige	325	695	(23)	(5 308)
Totalen	9 394	40 843	(188)	18 827
Niet toegewezen bedrijfskosten			(10 865)	(15 222)
Financiële (kosten) / opbrengsten			(625)	39
Belastingen			(24)	9
Nettoresultaat			(11 703)	3 653

Het resultaat van het operationele segment vertegenwoordigt het resultaat van elk segment met inbegrip van de bedrijfskosten welke toewijsbaar zijn aan het operationele segment. De bedrijfskosten die kunnen worden toegewezen zijn in hoofdzaak de waardeverminderingen, kosten in verband met royalty's en personeelsgebonden kosten welke werden toegewezen aan het operationele segment. De overige bedrijfskosten, met inbegrip van voornamelijk de algemene- en administratiekosten, afschrijvingen en personeelsgebonden kosten niet toewijsbaar aan een specifiek segment, werden gerapporteerd onder de "niet toegewezen bedrijfskosten".

Met ingang van 2010 hebben de "software- en licentie" opbrengsten de drempel van 10% overschreden ten opzichte van de totale opbrengsten en werden deze opbrengsten door de Groep gerapporteerd als een afzonderlijk segment. Deze licentie inkomsten waren vooral het gevolg van een samenwerkingsovereenkomst tussen de Groep en Huawei Technologies in oktober 2010, waarin Huawei ondermeer overeenkwam om een licentie voor initieel één jaar te nemen op de Option uCAN® Connection Manager software, en waarvoor een bedrag van € 27 miljoen werd betaald (met name de periode van 26 oktober 2010 tot 25 oktober 2011). In het jaar 2011 werd een betaling van € 33 miljoen ontvangen voor een verlenging van de overeenkomst. Deze verlenging van de overeenkomst genereerde inkomsten in de periode van november 2011 tot oktober 2012. De grondslagen omtrent de boekhoudkundige verwerking van de Groep in verband met dergelijke licentieovereenkomsten bepalen dat licentie inkomsten worden opgenomen als opbrengst, dit over de periode van de licentie. Derhalve heeft de Groep, voor het financiële jaar 2012, € 27,0 miljoen als opbrengst erkend, en nu deze overeenkomst ten einde is, werden er geen licentie-inkomsten voor Huawei meer geboekt in 2013.

In het M2M-segment vertegenwoordigde maar één klant meer dan 10% van de inkomsten. De rest van de inkomsten is gespreid over verschillende klanten. K€ 443 van de inkomsten komt voort uit Belgische klanten. In % van de totale verkopen is één klant goed voor 23%. De top 5 vertegenwoordigt 41% van de totale verkopen.

In 2013 realiseerde de Groep 50% van de opbrengsten binnen Europa, vergeleken met 19% in 2012. In twee landen realiseerde de Groep meer dan 10% van de totale opbrengsten: de VS (31,1%) en Turkije (meegerekend bij de verkopen in Europa) (10,1%). Het enige land waar de Groep meer dan 10% van de totale opbrengsten heeft gerealiseerd in 2012, was toen Hong Kong met 66,1%.

Gegeven het beperkt aantal klanten, worden de verkopen wereldwijd opgevolgd in plaats van op regionaal niveau.

Opbrengsten	2013	2012
Europa	50%	19%
Amerika	34%	10%
Azië	15%	70%
Andere	1%	1%

Aangezien de Groep geen segmenten rapporteert op balansniveau aan het management van de Groep, kan geen informatie over activa en passiva per segment worden bekendgemaakt.

TOELICHTING 4: Bijkomende informatie betreffende bedrijfskosten volgens aard

Afschrijvingen, waardeverminderingen en bijzondere waardeverminderingen zijn opgenomen in volgende lijnen van de resultatenrekening:

In k€ (duizend EUR)	Afschrijvingen op materiële vaste activa		Waardeverminderingen op immateriële vaste activa		Bijzondere waardeverminderingen op immateriële vaste activa		Totaal	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Kostprijs verkochte goederen	6	45	-	-	-	-	7	45
Bedrijfskosten, welke omvatten :								
- Onderzoeks- en ontwikkelingskosten	282	891	3 449	4 042	103	3 690	3 834	8 623
- Kosten van verkoop, marketing en royalty's	12	25	104	118	-	-	117	143
- Algemene en administratiekosten	85	207	6	4	-	-	91	212
Totaal	385	1 168	3 559	4 164	103	3 690	4 049	9 023

In 2013 heeft de Groep de geactiveerde R&D projecten herzien wat resulteerde in een bijzondere waardevermindering van k€ 103 (2012: k€ 3 690). Deze waardevermindering was voornamelijk toe te schrijven aan de wijzigende technologieën en de snel wijzigende marktomstandigheden.

De onderzoeks- en ontwikkelingskosten die in het resultaat werden opgenomen bedroegen k€ 3 582 (2012: k€ 5 889).

Personeelskosten en overige sociale voordelen zijn opgenomen in de volgende rubrieken van de resultatenrekening:

In k€ (duizend EUR)	2013	2012
Kostprijs verkochte goederen	46	46
Onderzoeks- en ontwikkelingskosten	1 547	2 194
Kosten van verkoop, marketing en royalty's	2 810	3 676
Algemene en administratiekosten	4 086	4 617
Totaal	8 490	10 533

Zoals uitgelegd in toelichting 15 werden de Kosten van verkoop, marketing en royalty's positief beïnvloed door een winst van 3,2 miljoen EURO (2012: 6,7 miljoen EURO).

Kostprijs van de verkochte goederen

Op jaareinde had 95,1%, of k€ 5 724 van de kostprijs van de verkochte goederen betrekking op materialen (2012: 96,7% of k€ 14 440).

TOELICHTING 5: Personeelskosten en overige sociale voordelen

In k€ (duizend EUR)	2013	2012
Lonen en wedden	4 892	7 277
Sociale-zekerheidsbijdragen	1 862	2 630
Overige personeelskosten	357	243
Bijdrage in pensioenfondsen	299	383
Herstructureringskosten met betrekking op personeelskosten	1 080	-
	8 490	10 533
a) Totaal aantal ingeschreven personeelsleden per einde boekjaar	107	155
b) Gemiddeld personeelsbestand in voltijdse equivalenten	98	172
Bedienden	96	169
Management	2	3

Sinds 2003 dragen de Vennootschap en twee van haar dochterondernemingen bij tot plaatselijke pensioenfondsen, die worden beheerd door verzekeringsmaatschappijen met een hoge kredietwaardigheidsgraad. Het betreft programma's met vaste bijdragen (de zogenaamde defined contribution-plannen) waarbij de bijdrage gedeeltelijk vast is en gedeeltelijk wordt gekoppeld aan de bedrijfswinst. Voor het Belgische pensioenplan is een minimale return van 3,25% gegarandeerd voor de werknemers. Deze return wordt gegarandeerd door Option. De bijdrage aan pensioenfondsen bedroeg k€ 299 (2012: k€ 388). Geen substantiële onderfinanciering wordt op dit ogenblik verwacht.

TOELICHTING 6: Financiële resultaten

In k€ (duizend EUR)	2013	2012
Interestopbrengsten	209	126
Nettowisselkoers winsten	10	-
Overige	48	82
Financiële opbrengsten	267	208
Interestkosten	(705)	(66)
Nettowisselkoers verliezen	(149)	(36)
Overige, in hoofdzaak bankkosten en betalingsverschillen	(38)	(68)
Financiële kosten	(892)	(170)
Financieel netto resultaat	(625)	39

TOELICHTING 7: Belastingen

In k€ (duizend EUR)	2013	2012
Belastingsinkomsten / (uitgaven) omvatten:		
Verschuldigde/Terug te vorderen belastingen op het resultaat	(24)	9
Uitgestelde belastingvorderingen / (uitgaven)	-	-
Totale belastingsinkomsten / (uitgaven)	(24)	9
Resultaat voor belastingen	(11 679)	3 643
Belastinginkomst / (uitgave) berekend aan 33,99%	(3 970)	(1 238)
Effect van niet belastbare inkomsten	-	-
Effect van niet aftrekbare uitgaven	150	(119)
Effect van concessies en andere fiscaal verrekenbare tegoeden	(236)	-
Effect van ongebruikte fiscale verliezen welke niet werden erkend in het jaar	4 480	-
Effect van eerder opgenomen fiscale verliezen en verrekenbare tijdelijke verschillen, afgeschreven in het lopende jaar	(268)	1 366
Effect van de verschillende belastingtarieven van dochterondernemingen onder verschillende belastingregimes	(132)	-
Belastinginkomsten / (uitgaven) opgenomen in de resultatenrekening	(24)	9

De belastingvoet die werd gebruikt in bovenstaande reconciliatie voor 2013 en 2012 is de vennootschapsbelastingvoet van 33,99% die van toepassing is op ondernemingen onderhevig aan het Belgische belastingregime.

Tengevolge de IFRS richtlijn inzake uitgestelde belastingvorderingen, heeft de Groep in dit opzicht het voorzichtigheidsprincipe gehanteerd en besloten om de uitgestelde belastingvordering volledig terug te nemen in 2010. Alhoewel de uitgestelde belastingvorderingen niet meer werden opgenomen op de balans van de Groep, is het gebruik van deze fiscale verliezen en verrekenbare tijdelijke verschillen nog geldig en onbeperkt overdraagbaar in tijd, met uitzondering van het gedeelte dat betrekking heeft op de "notionele interestafrek" van 2012 en eerder, welke is gelimiteerd tot een periode van 7 jaar.

De totale niet-erkende belastingverliezen bedroegen k€ 185 582, die allemaal onbeperkt in de tijd overdraagbaar zijn. Uitzonderd de notionele-interestafrek, waarvoor k€ 2 804 vervalft in 2014, k€ 2 633k in 2015, k€ 974 in 2016, k€ 935 in 2017 en k€ 22 in 2018.

TOELICHTING 8: Immateriële vaste activa

In k€ (duizend EUR)	Geactiveerde ontwikkelings- kosten	Concessies, octrooien, licenties	Software	Totaal 2013
Aanschaffingswaarde				
Saldo op 1 januari 2013	94 181	6 853	2 823	103 857
Netto-valutakoersverschillen	-	-	(1)	(1)
Verwervingen	-	-	7	7
Uitgaven van productontwikkeling, na aftrek van ontvangen subsidies	2 788	-	-	2 788
Overdracht naar andere activacategorieën	-	-	-	-
Buitengebruikstellingen	-	-	(95)	(95)
Overige bewegingen	(954)	-	-	(954)
Saldo op 31 december 2013	96 015	6 853	2 733	105 601
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen				
Saldo op 1 januari 2013	(89 602)	(6 651)	(2 722)	(98 975)
Netto-valutakoersverschillen	-	-	1	1
Afschrijvingen	-	(145)	(83)	(228)
Afschrijving van gekapitaliseerde eigen ontwikkelingsprojecten	(3 332)	-	-	(3 332)
Bijzondere waardeverminderingen	(103)	-	(1)	(104)
Buitengebruikstellingen	-	-	87	87
Overdracht naar andere activacategorieën	954	-	-	954
Saldo op 31 december 2013	(92 083)	(6 796)	(2 717)	(101 596)
Netto boekwaarde				
Op 1 januari 2013	4 579	202	101	4 882
Op 31 december 2012	3 932	57	16	4 005
Aanschaffingswaarde				
Saldo op 1 januari 2012	90 256	6 853	2 826	99 935
Netto-valutakoersverschillen	-	-	(1)	(1)
Verwervingen	-	-	-	-
Uitgaven van productontwikkeling	3 925	-	-	3 925
Overdracht naar andere activacategorieën	-	-	-	-
Buitengebruikstellingen	-	-	(2)	(2)
Overige bewegingen	-	-	-	-
Saldo op 31 december 2012	94 181	6 853	2 823	103 857
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen				
Saldo op 1 januari 2012	(82 062)	(6 446)	(2 614)	(91 122)
Netto-valutakoersverschillen	-	-	(1)	(1)
Afschrijvingen	-	(205)	(110)	(315)
Afschrijving van gekapitaliseerde eigen ontwikkelingsprojecten	(3 850)	-	-	(3 850)
Bijzondere waardeverminderingen	(3 690)	-	-	(3 690)
Buitengebruikstellingen	-	-	2	2
Overdracht naar andere activacategorieën	-	-	-	-
Saldo op 31 december 2012	(89 602)	(6 651)	(2 722)	(98 975)
Netto boekwaarde				
Op 1 januari 2012	8 194	407	212	8 813
Op 31 december 2012	4 579	202	101	4 882

Uitzonderlijke waardeverminderingen met een gedefinieerde levensduur

Jaarlijks herziet de Groep de bestaande geactiveerde R&D ontwikkelingen wat leidde tot een waardevermindering van k€ 103 voor 2013 (2012: k€ 3 690) die hoofdzakelijk haar oorzaak vindt in wijzigende technologieën en snel wijzigende marktomstandigheden. Deze analyse was gebaseerd op "platform gerelateerde" projecten met een sneller dan verwacht einde van hun levensduur, projecten met een verminderde bijdrage en op projecten met weinig of geen zicht op opbrengsten na 2013. De waarde werd bepaald op basis van een raming van de verwachte contributie van deze projecten in de volgende kwartalen.

Deze uitzonderlijke waardevermindering werd in de geconsolideerde resultatenrekening opgenomen in de lijn "onderzoeks- en ontwikkelingskosten".

De geactiveerde ontwikkelingsprojecten omvatten voornamelijk het M2M-project, met een realisatiewaarde van k€ 2 368 op 31 december 2013 en een overblijvende afschrijvingsperiode van zes maanden, en een 4G-project (voor een bedrag van k€ 1 222) dat nog niet gebruiksklaar is.

Verder rapporteert de Groep een netto-boekwaarde van k€ 73 voor serverlicenties en software.

TOELICHTING 9: Materiële vaste activa

In k€ (duizend EUR)	Meubilair en rollend materieel			Totaal 2013
	Machines	Inrichtingen		
Aanschaffingswaarde				
Saldo op 1 januari 2013	22 432	1 639	1 014	25 085
Netto-valutakoersverschillen	(2)	-	-	(2)
Verwervingen	18	3	-	20
Buitengebruikstellingen	(235)	(60)	-	(295)
Overige bewegingen	2	(1)	-	1
Saldo op 31 december 2013	22 215	1 581	1 014	24 810
Afschrijvingen				
Saldo op 1 januari 2013	(21 721)	(1 500)	(1 006)	(24 227)
Netto-valutakoersverschillen	2	-	-	2
Afschrijvingen	(340)	(44)	(3)	(386)
Uitzonderlijke waardeverminderingen	-	-	-	-
Buitengebruikstellingen	215	42	-	257
Overige bewegingen	(2)	1	-	(1)
Saldo op 31 december 2013	(21 845)	(1 501)	(1 009)	(24 355)
Netto boekwaarde				
Op 1 januari 2013	711	139	8	857
Op 31 december 2013	370	80	5	454
Aanschaffingswaarde				
Saldo op 1 januari 2012	24 283	1 662	1 645	27 590
Netto-valutakoersverschillen	-	-	-	-
Verwervingen	505	5	1 240	1 750
Buitengebruikstellingen	(2 356)	(28)	(1 871)	(4 255)
Overdracht naar andere activacategorieën	-	-	-	-
Saldo op 31 december 2012	22 432	1 639	1 014	25 085
Afschrijvingen				
Saldo op 1 januari 2012	(23 055)	(1 424)	(1 508)	(25 987)
Netto-valutakoersverschillen	-	-	-	-
Afschrijvingen	(994)	(99)	(75)	(1 168)
Uitzonderlijke waardeverminderingen	-	-	-	-
Buitengebruikstellingen	2 328	23	569	2 920
Overdracht naar andere activacategorieën	-	-	8	8
Saldo op 31 december 2012	(21 721)	(1 500)	(1 006)	(24 227)
Netto boekwaarde				
Op 1 januari 2012	1 228	238	137	1 603
Op 31 december 2012	711	139	8	857

TOELICHTING 10: Handels- en overige vorderingen

HANDELS- EN OVERIGE VORDERINGEN OP KORTE TERMIJN

In k€ (duizend EUR)	2013	2012
Handelsvorderingen	1 448	3 605
Waardeverminderingen voor dubieuze vorderingen	(539)	(813)
<i>Subtotaal</i>	909	2 792
Terugvorderbare BTW	189	199
Overige vorderingen	252	176
<i>Subtotaal</i>	441	375
Totaal	1 350	3 167

In verband met de voorwaarden met betrekking tot vorderingen op verbonden partijen, refereren we naar toelichting 23.

Handelsvorderingen zijn niet-rentegevend en hebben een gemiddelde termijn van 30 tot 40 dagen.

De overige vorderingen zijn voornamelijk recupereerbare belastingen en vorderingen met betrekking tot een vooraf aangerekende huur betreffende een onderverhuur.

Vervaldagenbalans van handelsvorderingen:

In k€ (duizend EUR)	Bruto Bedrag		Waardeverminderingen voor dubieuze vorderingen	
	2013	2012	2013	2012
< 60 dagen	596	2 560	-	-
60 - 90 dagen	10	62	-	-
90 - 120 dagen	-	-	-	-
> 120 dagen	841	983	(539)	(813)
	1 448	3 605	(539)	(813)

We verwijzen eveneens naar toelichting 21 voor verdere informatie omtrent kredietrisico.

OVERIGE VORDERINGEN OP LANGE TERMIJN

In k€ (duizend EUR)	2013	2012
Kaswaarborgen	125	120
	125	120

Overige vorderingen op lange termijn zijn voornamelijk toe te wijzen aan huurwaarborgen in de belangrijkste vestigingen.

TOELICHTING 11: Overige financiële activa

In k€ (duizend EUR)	2013	2012
Overige Financiële activa	1 236	1 195
	1 236	1 195

In september 2011 investeerde Option k€ 1 043 (oftewel 6,67%) in Autonet Mobile Inc. om de eerste mobiele IP-gebaseerde Telematics Control Unit (TCU) voor de autosector voort te brengen. Door dit strategisch partnership aan te gaan, combineert Option de kennis van de autosector met het ontwerpen en ontwikkelen van draadloze oplossingen.

In februari 2012 participeerde de Groep in de kapitaalverhoging van de onderneming en verhoogde de investering met k€ 152.

In juli 2013 participeerde de Groep in een nieuwe kapitaalverhoging, en zo verhoogde de investering met k€ 41 tot en bedrag van k€ 1 236.

TOELICHTING 12: Voorraden

In k€ (duizend EUR)	2013	%	2012	%
Grondstoffen	849	24,9%	2 280	56,5%
Goederen in bewerking	2 149	63,0%	4 473	110,8%
Voorraden afgewerkte producten	3 601	105,6%	2 817	69,8%
Waardevermindering op voorraden	(3 189)	(93,5%)	(5 534)	(137,1%)
	3 410		4 036	

Grondstoffen bestaan voornamelijk uit chipsets en componenten. Goederen in bewerking zijn geassembleerde gedrukte schakelingen (PCB's of printed circuit boards) en de voorraad afgewerkte producten betreft goederen klaar voor verzending naar de eindklant.

De voorraden daalden van k€ 4 036 tot k€ 3 410K op het einde van 2013. Deze daling is voornamelijk te wijten aan de vernietiging van producten op het einde van hun levensduur. Op het einde van 2013 bedroeg de totale waardevermindering op voorraden k€ 3 189 (2012: k€ 5 534).

De daling van de waardevermindering voor voorraden van k€ 2 356 heeft een positieve invloed op de kostprijs van verkochte goederen. Daarnaast werd € 2,6 miljoen in de kosten opgenomen na afschrijvingen op de voorraden in 2013 (2012: € 2,0 miljoen), waarvoor al voorzieningen werden ingepland in 2012 en werden teruggenomen in 2013.

De provisie voor voorraden is opgezet met als doel overtollige voorraadposities in te dekken en voorraadwaarden voor sommige producten in lijn te brengen met hun netto realiseerbare waarde.

Er zijn geen voorraden als borg gegeven aan schuldeisers. Voor bijkomende informatie verwijzen we naar toelichting 2.

TOELICHTING 13: Liquide middelen

In k€ (duizend EUR)	2013	2012
Korte termijnbeleggingen	-	815
Middelen bij financiële instellingen	1 618	2 326
Kasgeld	5	6
	1 623	3 147

In 2012 bevatten de liquide middelen kortetermijndeposito's (tussen een dag en drie maanden) voor een bedrag van k€ 815. Eind 2013 heeft de Groep geen kortetermijndeposito's.

TOELICHTING 14: Financiële activa en passiva

OVERIGE FINANCIËLE SCHULDEN

Op 28 maart 2013 maakte de raad van bestuur bekend dat de private plaatsing die was aangekondigd in oktober 2012, afgerond was. Option haalde € 9 miljoen binnen via de uitgifte van een converteerbare obligatie die onderschreven werd door vijf partijen. Deze converteerbare obligatie over vijf jaar loopt af in maart 2018 en kan op vraag van de obligatiehouder worden omgezet in 31 578 947 nieuwe aandelen van Option NV. De converteerbare obligatie heeft een jaarlijkse intrestvoet van 5 % met een initiële conversieprijs van € 0,285. Dat stemt overeen met de gemiddelde koers van het aandeel gedurende de dertig dagen voorafgaand aan de uitgifte van de converteerbare obligatie. De oorspronkelijke conversieprijs zal worden aangepast in het geval van dilutieve kapitaaltransacties. De conversie kan voor het eerst gebeuren tussen 15 november 2013 en 30 november 2013. Daarna volgen nog conversieperiodes van 15 mei tot 31 mei en van 15 november tot 30 november.

De converteerbare obligatie werd verwerkt volgens de IFRS-standaarden zoals beschreven in IAS 39. IAS vereist dat de emittent van een samengesteld financieel instrument de schuldcomponent en de eigen vermogenscomponent afzonderlijk voorstelt in de financiële staten, met name als volgt:

De verplichting van de emittent om in de tijd vastgestelde interest- en hoofdsombetalingen te doen, is een financiële schuld die bestaat zolang het instrument niet geconverteerd wordt. Op deze schuld wordt intrest erkend, waarbij de oorspronkelijke marktinterestvoet geldt als de werkelijke interestvoet. Bij de oorspronkelijke verwerking wordt de waardering van de schuldcomponent bepaald als de huidige waarde van de contractueel bepaalde toekomstige kasstromen verdisconteerd tegen de marktconforme interestvoet voor vergelijkbare kredietinstrumenten die gelijkwaardige kasstromen geven, tegen dezelfde voorwaarden maar zonder de mogelijkheid tot conversie.

De marktinterestvoet die gebruikt werd om de waarde van de obligatie te berekenen, bedraagt 8 %.

In k€ (duizend EUR)

Opbrengst van de uitgifte	9 000
Verplichtingscomponent op datum van uitgifte	(7 922)
Eigen vermogen component	1 078
Verplichtingscomponent op datum van uitgifte	7 922
Aangerekende interest berekend aan een effectieve rente van 8%	475
Aangerekende interest	(338)
Verplichtingscomponent 31 december 2013	8 060

In 2012 werden bestaande kredietfaciliteiten en panden met zowel ING als Belfius volledig stopgezet. Ook in 2013 had de vennootschap geen faciliteiten of panden op de activiteiten van de vennootschap.

In k€ (duizend EUR)	2013	2012
Leasing en soortgelijke verplichtingen	7	14
Andere leningen	500	-
	507	14

De andere lening die in 2013 werd toegekend, heeft een jaarlijkse interestvoet van 5 %. Deze lening verviel op 31 januari 2014, maar werd verlengd tot 30 april 2014.

TOELICHTING 15: handels- en overige schulden – uitgestelde opbrengsten

HANDELS- EN OVERIGE SCHULDEN

In k€ (duizend EUR)	2013	2012
Handelsschulden	5 520	9 218
Schulden met betrekking tot salarissen en belastingen	2 564	2 269
Overige schulden	829	366
	8 912	11 853

De termijnen en voorwaarden van bovenvermelde schulden zijn:

- o Handelsschulden zijn niet-rente gevend en zijn normaal betaald binnen een termijn van 60 tot 90 dagen. Voor een van onze belangrijksteleveranciers overschrijdt de betalingstermijn 90 dagen
- o Overige schulden zijn niet-rente gevend en hebben een gemiddelde termijn van zes maanden.
- o Te betalen interesten zijn normaal betaald per kwartaal gedurende het lopende boekjaar.
- o Wat betreft de termijnen en voorwaarden in verband met verbonden partijen verwijzen we naar toelichting 23.

De Groep herzag haar royaltyvoorzieningen voor essentiële octrooien die het in het verleden had aangelegd in overeenstemming met courante gebruiken, maar voor FRAND-vereisten voor essentiële octrooilicenties (FRAND: Fair reasonable and non-discriminatory voorwaarden; faire, redelijke en niet-discriminerende voorwaarden) wijd verspreid raakten en waarvan de geldigheid nog niet werd betwist voor rechtbanken of andere instanties. Om de royaltyvoorzieningen in overeenstemming te brengen met deze nieuwe ontwikkelingen, herzag de Groep deze provisies en verwijst daarvoor naar de volgende redenen:

- De context voor essentiële octrooien is ingrijpend gewijzigd. Er zijn nu externe en objectieve criteria die een wijziging verantwoorden in de positie ten opzichte van essentiële octrooien en de royaltylast die houders van essentiële octrooien mogen opleggen voor het gebruik van hun essentiële octrooien.
- Deze elementen zorgen voor substantiële wijzigingen in het wettelijk kader en in de markt, zoals:
  1. De vereiste dat de verkoopsvoorwaarden voor licentie-overeenkomsten over essentiële patenten nu in overeenstemming met FRAND-voorwaarden moeten zijn (FRAND: Fair, reasonable and non-discriminatory; fair, redelijk en niet-discriminerend);
  2. De mogelijkheid om de verkoopsvoorwaarden voor licentie-overeenkomsten over essentiële patenten nu te toetsen bij rechtbanken en Antitrust-autoriteiten;
  3. De mogelijkheid voor Option om te eisen op een niet-discriminerende manier behandeld te worden ten aanzien van zijn concurrenten (Chinese en andere), en dit zowel voor royaltybetalingen in het verleden als in de toekomst;
  4. De algemene daling van prijzen en marges die volgde op de veralgemening voor de consumentenmarkt voor quasi alle 3G-producten.

Eind 2013 werd een nieuwe inschatting gemaakt voor gevallen waarbij geen contracten waren opgenomen of waren verlopen. Geen betrouwbare schatting kon hiervoor worden gemaakt, en daarom besloot de Groep om haar voorzieningen te herzien in navolging van IAS 37 §14.

Op 31 december 2013, leidde deze herziening tot een € 3,2 miljoen winst (2012: € 6,7 miljoen), opgenomen in de geconsolideerde resultatenrekening onder de hoofding 'Kosten van verkoop, marketing en royalty's', en een daling van de uitstaande handelsschulden.

UITGESTELDE OPBRENGSTEN

In k€ (duizend EUR)	2013	2012
Uitgestelde opbrengsten	200	120
	200	120

De stijging van de uitgestelde opbrengsten is het resultaat van vooraf aangerekende huur voor 2014, die voortkomt uit onderverhuur (zie toelichting 17 – operationele leasing).

TOELICHTING 16: Voorzieningen

In k€ (duizend EUR)	2012	Toe-voeging	(Aan-wending)	(Terug-neming)	2013
Voorziening voor garantieverplichtingen	54	-	-	(22)	32
Verliezen op leveranciersovereenkomsten	362	-	-	(182)	180
Juridische en overige claims	98	-	-	(98)	-
Voorziening voor herstructurering	66	183	(66)	-	183
	580	183	(66)	(302)	395

Een deel van de voorzieningen van 2012 werden teruggenomen of aangewend. Rechtsvorderingen werden teruggenomen, aangezien Option de zaak voor deze voorziening heeft gewonnen.

Het verlies op leveranciersovereenkomsten daalde in 2013 met k€ 182. Dit heeft betrekking op contractuele verplichtingen op een minimale levering van diensten en/of goederen.

Een bedrag van k€ 22 werd teruggenomen op de voorziening voor garantieverplichtingen, voornamelijk te wijten aan een afname van het aantal eenheden welke onder garantie werden teruggestuurd.

Tijdens 2013 gebruikte de Groep het overblijvende bedrag van de Herstructureringsprovisie voor 2011 (k€ 66). Daarnaast werden nieuwe herstructureringsprovisies ingesteld (k€ 183), voornamelijk in verband met de kosten voor de sluiting van de dochterondernemingen in Frankrijk en Duitsland.

TOELICHTING 17: Operationele leasing

OPERATIONELE LEASING

Leasing als leasingnemer

Huurgelden van niet-verbreekbare operationele leasingcontracten zijn als volgt betaalbaar:

In k€ (duizend EUR)	2013	2012
Minder dan één jaar	1 170	1 342
Tussen één en vijf jaar	727	1 836
Meer dan vijf jaar	-	-
	1 897	3 178

De Groep huurt een aantal kantoren, wagens en kantoormateriaal via operationele leasing. De leasing loopt gewoonlijk over een initiële periode van vijf tot tien jaar, met een optie om de leasing na die datum te hernieuwen. De aflossingen worden jaarlijks geïndexeerd. Geen enkele van de leasingcontracten omvat bijkomende huurverplichtingen.

In 2013 werd k€ 1 492 aan operationele leasing geboekt als een kost in de resultatenrekening (2012: k€ 1 813).

Leasing als leasinggever

Huurgelden van niet-verbreekbare onderverhuurde huurcontracten zijn als volgt betaalbaar:

In k€ (duizend EUR)	2013	2012
Minder dan één jaar	200	480
Tussen één en vijf jaar	-	-
Meer dan vijf jaar	-	-
	200	480

In de loop van 2010 sloot Option NV een overeenkomst af met betrekking tot een onderverhuur met een derde partij welke afliep in 2012. In de loop van 2011 sloot Option NV een nieuwe onderverhuur overeenkomsten af die een einde neemt in mei 2014. Geen enkele van de leasingcontracten omvat bijkomende huurverplichtingen. In 2013 werd k€ 480 (2012: k€ 480) opgenomen in de resultatenrekening als huuropbrengsten.

TOELICHTING 18: Eigen vermogen

KAPITAALSTRUCTUUR – UITGEGEVEN KAPITAAL

Op het jaareinde 2013 was de Groep op de hoogte gebracht van volgende belangrijke aandeelhouders:

Identiteit van de persoon, entiteit of groep van personen of entiteiten	Aantal gewone aandelen in bezit	Percentage aangehouden financiële instrumenten
Jan Callewaert	14 809 008	17,95%
Vrij verhandelbare aandelen	67 689 584	82,05%
Totaal uitstaande aandelen	82 498 592	100%

Het toegestane aandelenkapitaal per eind 2013 bestond uit 82 498 592 gewone aandelen voor een totaalbedrag van € 4 124 929,60. De aandelen hebben geen nominale waarde en zijn allen uitgegeven en volledig volstort. Alle aandelen van de Vennootschap hebben dezelfde rechten.

UITGIFTEPREMIES

In k€ (duizend EUR)	2013	2012
Op 31 december 2013 en 2012	1 078	57 961

De buitengewone aandeelhoudersvergadering van de vennootschap van 13 november 2013 besliste over de verhoging van het aandelenkapitaal met € 58 943 800,00 van € 12 232 134,42 naar € 71 175 934,42 door de conversie in aandelenkapitaal van de "Uitgiftepremies" zonder uitgifte van nieuwe aandelen. Dit werd onmiddellijk gevolgd door een nieuwe daling van het aandelenkapitaal door de opname van de overgedragen verliezen per 31 december 2012, met € 67 051 004,82 naar € 4 124 929,60, zonder vermindering van het aantal aandelen. Vanuit belastingoogpunt en door de afwezigheid van belaste reserves die zijn opgenomen in het aandelenkapitaal, wordt deze kapitaalvermindering volledig gecompenseerd door het werkelijk gestorte aandelenkapitaal.

We verwijzen naar toelichting 4.1.5 voor meer informatie over de vermogensbewegingen.

Warranten

Op 26 augustus 2008 keurde de Buitengewone Algemene Vergadering der Aandeelhouders van de Vennootschap de uitgifte van 2 500 000 warranten "V" goed, die werden aangeboden aan Bestuurders, leden van het Executive Management Team, werknemers en andere personen aangeduid bij naam.

Een totaal van 2 241 540 warrants "V" werd aangeboden in de loop van het boekjaar 2008 en daarenboven werden er in 2009 een totaal van 130 000 warranten "V" toegekend aan nieuwe leden van het Executive Management Team.

Echter, aangezien (i) volgens de voorwaarden van het warrantenplan de termijn van de warranten 'V' verviel op de vijfde (5e) verjaardag van de datum van verwerving en (ii) de leden van het Executive Management Team aan wie bijkomende warranten 'V' werden toegekend in 2009, niet meer actief zijn binnen de vennootschap, zijn momenteel alle warranten 'V' verbeurd.

Op 21 mei 2012 keurde de buitengewone aandeelhoudersvergadering de uitgifte van 4 124 930 warranten '2012' goed. Tot nu werden geen van deze uitgegeven warranten aangeboden aan een begunstigde. Het warrantenplan '2012' bepaalt dat warranten automatisch vervallen als ze niet zijn aangeboden aan begunstigten binnen één (1) jaar na het besluit van de vergadering van de aandeelhouders om het plan goed te keuren. Daarom zijn alle 4.124.930 warranten '2012' verbeurd en geen ervan zijn uitgeoefend.

Converteerbare obligaties

Op 28 maart 2013 gaf Option een converteerbare obligatie van € 9 miljoen uit, die onderschreven werd door vijf partijen: de Vlaamse investeringsmaatschappij PMV voor € 2 miljoen, Athos Investments voor € 1 miljoen, Life Science Research Partners voor € 0,5 miljoen, Mondo voor € 0,5 miljoen en Jan Callewaert voor € 5 miljoen. Deze converteerbare obligatie heeft een looptijd van vijf jaar en vervalt in maart 2018. De obligaties kunnen worden geconverteerd in 31 578 947 nieuwe aandelen van Option NV. De converteerbare obligatie heeft een jaarlijkse interestvoet van 5 % met een initiële conversieprijs van € 0,285. Dat stemt overeen met de gemiddelde koers van het aandeel gedurende de dertig dagen voorafgaand aan de uitgifte van de converteerbare obligatie.

Op 11 april 2014 gaf Option een tweede converteerbare obligatie uit voor een totaal bedrag van 12 miljoen EURO. Deze obligatie werd onderschreven door Quaeroq CVBA voor 4 miljoen euro, Alychlo NV, de holding vennootschap van Marc Coucke, voor 2,7 miljoen euro, Vermec NV voor 1,5 miljoen euro, Jan Callewaert voor 0,5 miljoen euro, Frank Deschuytere, CEO van Option, voor 0,2 miljoen euro en daarnaast een aantal privé-investeerders en bedrijven voor samen 3,1 miljoen euro. De converteerbare obligatie over 5 jaar loopt af in april 2019 en heeft een jaarlijkse interestvoet van 9% en de initiële conversieprijs bedroeg 0,295 euro, wat overeenstemt met de gemiddelde koers van het Option-aandeel gedurende de 30 dagen voor de uitgifte van de converteerbare obligatie. De interest zal worden gekapitaliseerd bij het initieel uitstaande bedrag van de obligaties en dit op een halfjaarlijkse basis.

TOELICHTING 19: Winst per aandeel

De winst per aandeel voor verwatering wordt berekend rekening houdend met het gewogen gemiddeld aantal gewone uitstaande aandelen in de desbetreffende periode. De winst per aandeel na verwatering wordt berekend rekening houdend met het verwaterd gewogen gemiddelde aantal gewone uitstaande aandelen, met inbegrip van het verwateringseffect van de warrants en de converteerbare obligaties.

Volgende geeft het effect weer van de winst per aandeel voor en na verwatering voor de laatste twee boekjaren:

Winst per gewoon aandeel	2013	2012
Nettoresultaat (in duizend EUR)	(11 703)	3 651
Gewogen gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen:		
Gewone aandelen voor verwatering	82 498 592	82 498 592
Gewone aandelen na verwatering	82 498 592	82 498 592
Per Aandeel (in EUR)		
Winst / (verlies) per aandeel voor verwatering	(0,14)	0,04
Winst / (verlies) per aandeel na verwatering	(0,14)	0,04

Verwijzend naar IAS 33, hebben warrants en het uitgeven van converteerbare obligaties slechts een effect na verwatering indien hun omzetting naar gewone aandelen zou leiden tot een vermindering van de waarde per aandeel. Rekening houdend met het negatieve resultaat van de Groep in 2013, blijft de winst per aandeel voor en na verwatering gelijk.

TOELICHTING 20: Kapitaalbeheer

De Groep bepaalt het bedrag van het kapitaal in verhouding tot het risico. De Groep beheert de kapitaalstructuur en corrigeert deze bij wijzigende economische omstandigheden en financieringsbehoeften.

De objectieven van de Groep in verband met het beheren van het kapitaal zijn :

- o de entiteiten de mogelijkheid en de vrijwaring te garanderen om te opereren als "going concern" en om als dusdanig een meerwaarde te creëren voor de aandeelhouders;
- o het leveren van een belangrijke bijdrage aan de aandeelhouders door middel van prijzen en middelen in verhouding te plaatsen met het risico-niveau.

De strategie en objectieven van de Groep bleven ongewijzigd gedurende de boekjaren eindigend op 31 december 2013 en 31 december 2012.

De kapitaalstructuur van de Groep bestaat uit het gedeelte van schulden op meer dan één jaar, liquide middelen, geplaatst kapitaal, uitgiftepremies, reserves en overgedragen resultaat.

De buitengewone aandeelhoudersvergadering van de vennootschap van 13 november 2013 besliste over de verhoging van het aandelenkapitaal met € 58 943 800,00 van € 12 232 134,42 naar € 71 175 934,42 door de conversie in aandelenkapitaal van de uitgiftepremie en zonder uitgifte van nieuwe aandelen. Dit werd onmiddellijk gevolgd door een nieuwe daling van het aandelenkapitaal door de opname van de overgedragen verliezen per 31 december 2012, met € 67 051 004,82 naar € 4 124 929,60, zonder vermindering van het aantal aandelen. Vanuit belastingoogpunt en door de afwezigheid van belaste reserves die zijn opgenomen in het aandelenkapitaal, wordt deze kapitaalvermindering volledig gecompenseerd door het werkelijk gestorte aandelenkapitaal.

Op 28 maart 2013 gaf Option een converteerbare obligatie van € 9 miljoen uit, die onderschreven werd door vijf partijen: de Vlaamse investeringsmaatschappij PMV voor € 2 miljoen, Athos Investments voor € 1 miljoen, Life Science Research Partners voor € 0,5 miljoen, Mondo voor € 0,5 miljoen en Jan Callewaert voor € 5 miljoen. Deze converteerbare obligatie heeft een looptijd van vijf jaar en vervalt in maart 2018. De obligaties kunnen worden geconverteerd in 31 578 947 nieuwe aandelen van Option NV. De converteerbare obligatie heeft een jaarlijkse interestvoet van 5 % met een initiële conversieprijs van € 0,285. Dat stemt overeen met de gemiddelde koers van het aandeel gedurende de dertig dagen voorafgaand aan de uitgifte van de converteerbare obligatie.

In 2013 steeg de schuld, die wordt gedefinieerd als langlopende en kortlopende leningen (uitgezonderd derivaten), met k€ 8 567. Dit door de uitgifte van een converteerbare obligatie met een nettowaarde van k€ 8 060 en door een kortetermijnlening van k€ 500. (2012: verminderd met k€ 4 770). De nettoschuldgraad op jaareinde bedroeg:

In k€ (duizend EUR)	2013	2012
Financiële schulden op ten hoogste één jaar	(507)	(14)
Liquide middelen	1 623	3 147
Netto	1 116	3 133
Eigen vermogen	(5 848)	4 847
Netto schuldgraad	NA	64,60%

TOELICHTING 21: Beheer van financiële risico's

De "Corporate Treasury" functie beheert de financiële risico's van de Groep welke gerelateerd zijn aan de activiteiten van de Groep op een continue basis. Deze omvatten het kredietrisico, liquiditeitsrisico en valutarisico.

De Groep probeert voornamelijk om het wisselkoersrisico te beheren door contracten af te sluiten in sterke valuta. (USD, EUR). Dergelijke risico's kunnen op natuurlijke manier worden gedekt wanneer een monetaire post langs de activakant in een bepaalde valuta wordt gecompenseerd door een monetaire post langs de passivakant.

Categorieën van wezenlijke financiële instrumenten:

In K€ (duizend EUR)	Notes	2013	2012
Financiële activa gewaardeerd aan kost			
Liquide middelen	13	1 623	3 147
Handelsvorderingen	10	909	2 792
Terug te vorderen BTW	10	189	199
Belastingvorderingen	7	25	60
Overige financiële vaste activa	11	1 236	1 195
Financiële passiva gewaardeerd aan kost			
Handelsschulden	15	5 520	9 218
Schulden met betrekking tot salarissen en belastingen	15	2 563	2 269
Overige financiële schulden	14	507	14
Te betalen belastingen	7	1	45

Voor de hierboven vermelde posten is de reële waarde gelijk aan de realisatiewaarde. Alleen voor de financiële schuld is de reële waarde van k€ 8 060 niet gelijk aan de realisatiewaarde van k€ 9 000.

KREDIETRISICO

Kredietrisico verwijst naar het risico dat een tegenpartij zijn contractuele verplichtingen niet zou nakomen en wat zou kunnen resulteren in een financieel verlies voor de Groep. Om het risico van financiële verliezen te beperken heeft de Groep een richtlijn uitgewerkt om enkel zakenrelaties aan te gaan met kredietwaardige tegenpartijen en om voldoende zekerheden te bekomen, indien aangewezen, om een eventueel financieel verlies uit verbrekingen te beperken.

Vooraleer een nieuwe klant wordt aanvaard hanteert de Groep externe scoringssystemen om de kredietwaardigheid van de klant in te schatten. De Groep legt ook kredietlimieten op per klant, in lijn met het interne beleid voor kredietbeheer. De limieten en de score per klant worden regelmatig opnieuw geëvalueerd.

Kredietanalyses worden uitgevoerd voor alle klanten die een bepaalde kredietbehoefte overschrijden. Het kredietrisico wordt continu opgevolgd.

Option verleent krediet aan zijn klanten in het kader van de gewone bedrijfsactiviteit. Doorgaans eist de Groep geen onderpand of andere zakelijke zekerheden om de verschuldigde bedragen te dekken. Het management evalueert constant het klantenbestand op haar kredietwaardigheid. Alle vorderingen zijn inbaar, behalve deze waarvoor een voorziening voor dubieuze debiteuren is aangelegd.

De handelsvorderingen bestaan uit een uitgebreid klantenbestand, verspreid over verschillende geografische gebieden. De handelsvorderingen voor klanten die tot dezelfde groep behoren, worden afzonderlijk behandeld.

Drie klanten vertegenwoordigen 5% of meer van de handelsvorderingen per einde 2013.

De balans van twee van deze klanten (goed voor 16,4% van het totaal) was niet vervallen op jaareinde. De overblijvende klant (goed voor 16,8% van het totaal) was al vervallen maar betaalde volledig na het jaareinde.

In 2012 vertegenwoordigde één klant 5,6% van alle handelsvorderingen van de Groep. De gemiddelde kredietperiode voor verkochte producten bedraagt 35 dagen. Intresten worden niet systematisch aangerekend op vervallen vorderingen. In 2013 voerde de Groep een gedetailleerde analyse uit op al haar handelsvorderingen die ouder waren dan 60 dagen.

De netto boekwaarde van de financiële activa opgenomen in de jaarrekening geeft het maximale kredietrisico weer.

In de balans van handelsvorderingen van de Groep zijn debiteuren inbegrepen met een boekwaarde van k€ 311 (2012: k€ 232) die al meer dan 60 dagen vervallen waren op de datum van het verslag, en waarvoor de Groep geen waardevermindering heeft geboekt, aangezien ze nog steeds inbaar worden geacht. De Groep heeft geen activa in onderpand voor deze vorderingen. De gemiddelde openstaande termijn voor deze vorderingen ligt tussen de 30 en 40 dagen.

Vervaldagenbalans van vervallen, doch inbaar geachte handelsvorderingen:

In k€ (duizend EUR)	2013	2012
60 - 90 dagen	10	62
90 - 120 dagen	-	-
> 120 dagen	302	170
	311	232

Bewegingen in de voorziening voor dubieuze debiteuren:

Thousands EUR	2013	2012
Balans bij het begin van het jaar	813	799
Nieuwe reserves	186	35
(Afschrijvingen)	(460)	(19)
(Vrijgaves)	-	(2)
	539	813

Bij het vaststellen van de inbaarheid van de handelsvorderingen houdt de Groep rekening met de kredietwaardigheid van de vorderingen vanaf de datum dat het krediet initieel werd toegekend tot aan de rapporteringsdatum. De concentratie van het kredietrisico is beperkt vanwege een brede spreiding van het klantenbestand.

Vervaldagenbalans van de handelsvorderingen waarop een waardevermindering werd geboekt:

In k€ (duizend EUR)	2013	2012
Bruto bedragen		
60 - 90 dagen	-	-
90 - 120 dagen	-	-
> 120 dagen	539	813
	539	813

LIQUIDITEITSRISICO

De Groep beheert liquiditeitsrisico's door continue opvolging van voorspellingen en actuele kasstromen en door de maturiteitsprofielen van de financiële activa en passiva met elkaar te vergelijken. De Groep heeft geen bestaande kredietovereenkomsten naast die van de converteerbare obligatie uitgegeven in 2013 (toelichting 4). Er zijn momenteel geen kredietlijnen beschikbaar voor de Groep.

De volgende tabel geeft een overzicht van de overblijvende contractuele maturiteit van de financiële verplichtingen.

In k€ (duizend EUR)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
2013						
Langlopende financiële schuld	-	450	450	450	450	9 450
Handelsschulden	-	5 520	-	-	-	-
Schulden met betrekking tot salarissen en belastingen	-	2 564	-	-	-	-
Te betalen belastingen	-	1	-	-	-	-
Kredietfaciliteiten en andere leningen	-	507	-	-	-	-
	-	9 042	450	450	450	9 450
2012						
Handelsschulden	9 218	-	-	-	-	-
Schulden met betrekking tot salarissen en belastingen	2 269	-	-	-	-	-
Te betalen belastingen	45	-	-	-	-	-
	11 532	-	-	-	-	-

MARKTRISICO: INTERESTRISICO

De Groep is niet onderhevig aan een significant interestrisico. De Groep heeft geen financiële activa of schulden en interestderivaten met vlottende rentevoet.

MARKTRISICO: WISSELKOERSRISICO

De Groep is onderhevig aan een belangrijk wisselkoersrisico aangezien het merendeel van de aankopen gebeurt in US dollar. Om dit risico te beperken tracht de Groep om de in- en uitgaande kasstromen in valuta, andere dan de euro, met elkaar in lijn te brengen. Op basis van de gemiddelde volatiliteit van de US dollar en het Britse pond schatte de Groep de mogelijke verandering van de wisselkoers van deze munteenheid ten opzichte van de euro:

2013	Sluitkoers 31 december 2013	Mogelijke volatiliteit in %	Mogelijke sluitkoers 31 december 2013
EUR/USD	1,3791	8,75	1,2040 – 1,4348
2012	Sluitkoers 31 december 2012	Mogelijke volatiliteit in %	Mogelijke sluitkoers 31 december 2012
EUR/USD	1,3194	9,22	1,1978 – 1,4410

De bedragen in USD op 31 december 2013 en 2012 op de balans van de Groep waren:

	31 december 2013	31 december 2012
Netto Boekwaarde – (Duizend USD)		
Handelsschulden	(2 388)	(3 604)
Handelsvorderingen	1 467	3 665
Liquide middelen	427	1 699
	(494)	1 760

Als de US dollar verzwakte/verstevigde in 2013 volgens de bovenstaande geschatte wijzigingen ten opzichte van de euro dan zou het nettoresultaat van de Groep in 2013 met k€ 31 toenemen/afnemen.

Als de US dollar verzwakte/verstevigde in 2012 volgens de bovenstaande geschatte wijzigingen ten opzichte van de euro dan zou het nettoresultaat van de Groep in 2012 met k€ 123 toenemen/afnemen.

TOELICHTING 22: Onzekerheden

Via licentie-octrooi-overeenkomsten, diende de Groep royalty's te betalen aan een aantal bedrijven voor licenties voor het gebruik van sommige essentiële octrooien die worden gebruikt in draadloze 2,5G en 3G-producten.

De Groep herzag haar royaltyvoorzieningen voor essentiële octrooien die het in het verleden had aangelegd in overeenstemming met courante gebruiken, maar voor FRAND-vereisten voor essentiële octrooilicenties (FRAND: Fair reasonable and non-discriminatory voorwaarden; faire, redelijke en niet-discriminerende voorwaarden) wijd verspreid raakten en waarvan de geldigheid nog niet werd betwist voor rechtbanken of andere instanties. Om de royaltyvoorzieningen in overeenstemming te brengen met deze nieuwe ontwikkelingen, herzag de Groep deze provisies en verwijst daarvoor naar de volgende redenen:

- De context voor essentiële octrooien is ingrijpend gewijzigd. Er zijn nu externe en objectieve criteria die een wijziging verantwoorden in de positie ten opzichte van essentiële octrooien en de royaltylast die houders van essentiële octrooien mogen opleggen voor het gebruik van hun essentiële octrooien.
- Deze elementen zorgen voor substantiële wijzigingen in het wettelijk kader en in de markt, zoals:
  1. De vereiste dat de verkoopsvoorwaarden voor licentie-overeenkomsten over essentiële patenten nu in overeenstemming met FRAND-voorwaarden moeten zijn (FRAND: Fair, reasonable and non-discriminatory; fair, redelijk en niet-discriminerend);
  2. De mogelijkheid om de verkoopsvoorwaarden voor licentie-overeenkomsten over essentiële patenten nu te toetsen bij rechtbanken en Antitrust-autoriteiten;
  3. De mogelijkheid voor Option om te eisen op een niet-discriminerende manier behandeld te worden ten aanzien van zijn concurrenten (Chinese en andere), en dit zowel voor royaltybetalingen in het verleden als in de toekomst;
  4. De algemene daling van prijzen en marges die volgde op de veralgemening voor de consumentenmarkt voor quasi alle 3G-producten.

Omdat geen betrouwbare schatting kan worden gemaakt voor de licentiëring, besloot de Groep om dit op basis van IAS 37 §14 als onzekerheid en niet als een voorziening op te nemen in de balans. We verwijzen naar toelichting 15 voor bijkomende informatie.

Enkele ex-medewerkers van Option Frankrijk zijn een gerechtprocedure gestart tegen de vennootschap. Ze beweren dat ze niet om economische redenen zijn ontslagen. De vennootschap is van mening dat ze argumenten heeft om te staven dat ze wegens de economische en financiële kwesties waarmee ze werd geconfronteerd, zich gedwongen zag om de activiteiten in Frankrijk stop te zetten.

TOELICHTING 23: Transacties met verbonden partijen

De financiële rekeningen bevatten de financiële rekeningen van Option NV en haar dochtermaatschappijen, zoals opgenomen in onderstaande tabel:

	2013	2012
Option Wireless Ltd, Cork (Ierland)	100%	100%
Option Germany GmbH, Augsburg (Duitsland)	100%	100%
Option Japan KK (Japan)	100%	100%
Option Wireless Hong Kong Limited (China)	100%	100%
Option Wireless Technology (Suzhou) Co. Ltd. (China)	100%	100%
Option Wireless Hong Kong Limited Taiwan Branch (Taiwan).	100%	100%
Option Wireless USA Inc. (Verenigde Staten)	100%	100%
Option France SAS (Frankrijk)	100%	100%

Een aantal kaderleden ging akkoord met een vermindering van hun verloning in de tweede helft van 2013. Deze vermindering kan afhankelijk van de voorwaarden in 2015 worden terugverdiend. De verloning van de heer Jan Callewaert is ook een onderdeel van deze overeenkomst.

Op 26 december 2013 ging de vennootschap een leningsfaciliteit aan met de heer Jan Callewaert voor een bedrag van € 500 000 tegen een interestvoet van 5,00 %.

De transacties, in het kader van normale bedrijfsvoering, die de Groep afsloot met verbonden partijen gebeurden onder normale marktvoorwaarden.

Vergoedingen van de raad van bestuur

In 2013 bedroeg de totale vergoeding voor de Raad van Bestuur k€ 136 (2012: k€ 203¹).

Naam	Aantal deelnames aan Raden van Bestuur		Aantal deelnames aan Audit-comités	Aantal deelnames aan Remuneratie-comités	Totale vergoeding (in duizend EUR)
	Ontmoeting	Telefonisch			
Jan Callewaert ⁽¹⁾	5/5	12/12	N.A	N.A	N.A (2012: N.A)
Q-List BVBA	5/5	12/12	4/4	3/3	36,25 (2012: 41,03)
Lawrence Levy	4/5	12/12	N.A	3/3	34,00 (2012: 41,03)
An Other Look To Efficiency SPRL	4/5	9/12	4/4	N.A	28,25 (2012: 53,28)
FVDH Beheer BVBA	4/5	10/12	4/4	3/3	38,00 (2012: 44,78)

(1) Uitgezonderd de CEO-vergoeding voor Mondo NV – Sinds 2010 was de vergoeding voor de Raad van Bestuur inbegrepen in de vaste vergoeding van de CEO.

Daarnaast ontving de heer David Hytha, die terugtrad als lid van de Raad van Bestuur in juli 2012, een vergoeding van k€ 23 in 2012.

Bijkomend ontving één van de niet-uitvoerende leden van de Raad van Bestuur van de Vennootschap een vergoeding van k€ 0 (2012: k€ 2) in zijn hoedanigheid van bestuurder van Option Wireless Ltd. (Ierland).

Aan het jaareinde van 2013 waren alle warrants 'V' verbeurd, in overeenstemming met de voorwaarden, waardoor geen warrants meer werden aangehouden door de leden van de Raad van Bestuur (in 2012 werd een totaal van 160 000 warrants 'V' aangehouden door de leden van de Raad van Bestuur).

¹ P.m. in de cijfers van 2012 is de vergoeding toegekend aan David A. Hytha opgenomen, die vanaf 20 juli 2012 terugtrad als onafhankelijk bestuurder (gepubliceerd in de Bijlagen van het Belgisch Staatsblad op 19 februari 2013).

Vergoedingen van het Executive Management Team

De heer Jan Callewaert, de voormalige CEO van de Groep, die op 29 mei 2013 werd herkozen als Voorzitter van de Raad van Bestuur, is de eigenaar van een managementvennootschap (Mondo NV), welke managementdiensten verleent aan de Groep. Aansluitend op de aanbevelingen van het Remuneratiecomité heeft de Raad van Bestuur op 26 mei 2010 de vergoeding die aan Mondo NV vertegenwoordigd door Jan Callewaert werd betaald, gewijzigd. De Raad van Bestuur nam de beslissing om een vaste vergoeding van k€ 430 per jaar en een variabele vergoeding van maximaal k€ 190 per jaar toe te kennen. Bijkomend suggereerde de Raad van Bestuur dat de voormelde vergoeding van de CEO ook de vergoeding die aan Jan Callewaert in zijn hoedanigheid van lid en Uitvoerend Voorzitter van de Raad van Bestuur wordt betaald, dient te omvatten. Op 21 oktober 2013 werd Jan Callewaert als CEO vervangen door de heer Frank Deschuytere, en werd hij verkozen als Uitvoerend Voorzitter van de Raad van Bestuur.

Bijgevolg bedroeg de vaste vergoeding in 2013 voor de managementdiensten van Mondo NV k€ 409 (2012: k€ 430). In 2013 werd geen variabele vergoeding toegekend (2012: k€ 0). De vergoeding voor FDVV Consult BVBA (de managementvennootschap van de heer Frank Deschuytere, bedroeg k€ 48 en hij ontving andere voordelen voor een bedrag van k€ 3 met betrekking tot wagen-, brandstof- en forfaitaire onkostenvergoeding.

In 2013 werd een globale bruto bezoldiging van k€ 477 (2012: k€ 944) toegekend aan de overige vijf leden van het Executive Management team. In 2013 werd geen variabele vergoeding toegekend voor de prestaties in 2013 (2012: k€ 0).

Eveneens deel uitmakend van de vergoeding van de leden van het Executive Management Team, is er voor deze leden een bedrag van k€ 29 (2012: k€ 53) toegekend aan een extralegaal pensioenfonds. De leden van het Executive Management Team hebben andere voordelen ontvangen voor een bedrag van k€ 4 met betrekking tot wagen-, brandstof-, forfaitaire onkostenvergoeding en kosten in verband met hospitalisatieverzekering (2012: k€ 39).

Geen enkel lid van het Executive Management Team komt in aanmerking voor specifieke vertrekvergoedingen, bovenop de bestaande wettelijke regelingen. Er bestaan geen bijzondere rechten van herstel, in aanvulling op de bestaande wettelijke bepalingen, die speciale bevoegdheden toekennen aan de Vennootschap om op basis van onjuiste financiële gegevens toegekende of betaalde variabele vergoedingen terug te vorderen.

Aan het jaareinde van 2013 waren alle warranten 'V' verbeurd, in overeenstemming met de voorwaarden, waardoor geen warranten mer werden aangehouden door de leden van het Executive Management Team (in 2012 werd een totaal van 137.500 warranten 'V' aangehouden door de leden van het Executive Management Team).

TOELICHTING 24: Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum, 31 december 2013, deden zich volgende gebeurtenissen of transacties voor welke dienen te worden vermeld:

- Op 11 april 2014 gaf Option een tweede converteerbare obligatie uit voor een totaal bedrag van 12 miljoen EURO. Deze obligatie werd onderschreven door Quaeroq CVBA voor 4 miljoen euro, Alychlo NV, de holding vennootschap van Marc Coucke, voor 2,7 miljoen euro, Vermec NV voor 1,5 miljoen euro, Jan Callewaert voor 0,5 miljoen euro, Frank Deschuytere, CEO van Option, voor 0,2 miljoen euro en daarnaast een aantal privé-investeerders en bedrijven voor samen 3,1 miljoen euro. De converteerbare obligatie over 5 jaar loopt af in april 2019 en heeft een jaarlijkse interestvoet van 9% en de initiële conversieprijs bedroeg 0,295 euro, wat overeenstemt met de gemiddelde koers van het Option-aandeel gedurende de 30 dagen voor de uitgifte van de converteerbare obligatie. De interest zal worden gekapitaliseerd bij het initieel uitstaande bedrag van de obligaties en dit op een halfjaarlijkse basis.

TOELICHTING 25: Ondernemingen behorend tot Option en bedrijfscombinaties

Lijst van ondernemingen, in hun totaliteit geconsolideerd in de financiële rekeningen

naam van de dochteronderneming	maatschappelijke zetel	% of aandeel in het kapitaal
BELGIE		
OPTION NV	Gaston Geenslaan 14 3001 Leuven, België	Consoliderende maatschappij
IERLAND		
OPTION WIRELESS Ltd, Cork	Kilbarry Industrial Park Dublin Hill, Cork	100%
DUITSLAND		
OPTION GERMANY GmbH	Beim Gaspalast 1 D-86153 Augsburg - Germany	100%
VERENIGDE STATEN		
OPTION WIRELESS USA INC.	13010 Morris Road Building 1, suite 600 Alpharetta, GA 30004 USA	100%
JAPAN		
OPTION WIRELESS JAPAN KK	5-1, Shinbashi 5-chome Minato-ku Tokyo 105-0004, Japan	100%
CHINA		
OPTION WIRELESS HONG KONG LIMITED	35/F Central Plaza 18 Harbour Road Wanchai Hong Kong, China	100%
CHINA		
OPTION WIRELESS TECHNOLOGY CO. LIMITED	909-1 Genway Building 188 Wangdun Road Suzhou Industrial Park (SIP) Suzhou 215123, Jiangsu Province, China	100%
TAIWAN		
OPTION WIRELESS HONG KONG LIMITED, TAIWAN BRANCH	4F Theta Building 10, Lane 360, Ne-Hu Road, Sec 1, Taipei City, TAIWAN	100%
FRANKRIJK		
OPTION FRANCE SAS	6, Place de la Madeleine 75008 Paris, France	100%

Op 25 oktober 2012 kondigde de Groep aan dat in het kader van een kostenbesparingsplan de kernactiviteiten van de onderzoeks- en ontwikkelingsafdeling in Augsburg (Duitsland) werden overgeplaatst naar de vestiging van Leuven (België). Bovendien maakte ze haar intentie tot sluiting van de Duitse dochteronderneming bekend. Deze liquidatie begon in 2012 en is nog niet afgerond. Op 25 april 2013 kondigde de Groep haar intentie aan om ook de vestiging in Parijs (Frankrijk), net als de Duitse dochteronderneming, te sluiten. Deze liquidatie is nog niet afgerond.

TOELICHTING 26: Informatie over de opdrachten van de revisoren en hun vergoedingen

De volgende vergoedingen voor revisoren werden als kosten opgenomen in de rapporteringsperiode:

In k€ (duizend EUR)	2013	2012	2011
Wereldwijde auditdiensten	100	150	180
Belastingadviezen	18	12	44
Overige diensten	-	4	3
	118	167	227

5. VERKLARING VAN DE COMMISSARIS

Deloitte Bedrijfsrevisoren
Gouverneur Roppesingel 13
3500 Hasselt
België
Tel. + 32 11 89 39 50
Fax + 32 11 89 39 51
www.deloitte.be

Option NV

**Verslag van de commissaris
aan de algemene vergadering over de
geconsolideerde jaarrekening
afgesloten op 31 december 2013**

Deloitte Bedrijfsrevisoren / Reviseurs d'Entreprises
Burgerlijke vennootschap onder de vorm van een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
Maatschappelijke zetel: Berkenlaan 8b, B-1831 Diegem
BTW BE 0429.053.863 - RPR Brussel - IBAN BE 17 2300 0465 6121 - BIC GEBABEBB

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Option NV

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering over de geconsolideerde jaarrekening afgesloten op 31 december 2013

Aan de aandeelhouders

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening, en omvat tevens ons verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze geconsolideerde jaarrekening omvat de geconsolideerde staat van financiële positie op 31 december 2013, de geconsolideerde resultatenrekening, het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht voor het boekjaar eindigend op die datum, alsmede een overzicht van de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en toelichtingen.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening – Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van Option NV (“de vennootschap”) en haar dochterondernemingen (samen “de groep”), opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. De totale activa in de geconsolideerde staat van financiële positie bedragen 12.228 (000) EUR en het geconsolideerd verlies (aandeel van de groep) van het boekjaar bedraagt 11.703 (000) EUR.

Verantwoordelijkheid van de raad van bestuur voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van een geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor het implementeren van een interne controle die ze noodzakelijk acht voor het opstellen van een geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat, die het gevolg is van fraude of van fouten.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale controlestandaarden (International Standards on Auditing - ISA) uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de geconsolideerde jaarrekening geen afwijking van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de geconsolideerde jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de interne controle van de groep in aanmerking die relevant is voor het opstellen van een geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne controle van de groep. Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving, de redelijkheid van de door de raad van bestuur gemaakte schattingen, alsmede de presentatie van de geconsolideerde jaarrekening als geheel. Wij hebben van de aangestelden en van de raad van bestuur van de groep de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Deloitte Bedrijfsrevisoren / Réviseurs d'Entreprises
Burgerlijke vennootschap onder de vorm van een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
Maatschappelijke zetel: Berkenlaan 9b, B-1831 Diegem
BTW BE 0429.053.863 - RPR Brussel - IBAN BE 17 2300 0465 6121 - BIC GEBABEBB

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening van Option NV een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de groep per 31 december 2013, en van haar resultaten en kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Paragrafen ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden

Niettegenstaande de groep belangrijke verliezen heeft opgelopen die haar financiële positie hebben aangetast, werd de geconsolideerde jaarrekening opgesteld in de veronderstelling van het verderzetten van de activiteiten van de groep. Zonder het hierboven uitgebrachte oordeel zonder voorbehoud in het gedrang te brengen, vestigen wij de aandacht op toelichting 1, sectie *Boekhoudkundige beoordelingen, ramingen en veronderstellingen – Continuïteit* van de geconsolideerde jaarrekening, waarin de raad van bestuur de toepassing van de waarderingsregels in de veronderstelling van continuïteit verantwoordt op basis van de bijkomende financiering ter waarde van 12 miljoen EUR die na jaareinde werd verkregen, alsook op basis van het business plan dat werd ontwikkeld teneinde het potentieel van de M2M markt te kunnen benutten. De veronderstelling van continuïteit is pas verantwoord als, en slechts als, de groep in staat is haar business plan te realiseren of verder op de financiële steun van haar aandeelhouders kan rekenen. Er werden geen aanpassingen gedaan met betrekking tot de waardering of de classificatie van bepaalde balansposten die noodzakelijk zouden kunnen blijken indien de vennootschap niet meer in staat zou zijn haar activiteiten verder te zetten.

Daarnaast bevat de balans voor 3.932 (000) EUR aan geactiveerde ontwikkelingskosten. Deze ontwikkelingskosten werden geactiveerd in overeenstemming met de waarderingsregels van de groep, zoals vermeld in toelichting 2, sectie 8.(A) *Kosten voor onderzoek en ontwikkeling en gerelateerde overheidssubsidies* bij de geconsolideerde jaarrekening. Wij vestigen uw aandacht op toelichting 1, sectie *Boekhoudkundige beoordelingen, ramingen en veronderstellingen – Ontwikkelingskosten* bij de geconsolideerde jaarrekening, waarin de groep de voornaamste assumpties toelicht die werden gehanteerd bij het activeren van deze ontwikkelingskosten. De mate waarin deze assumpties zich niet, onvoldoende of niet tijdig realiseren kan de boekwaarde van geactiveerde ontwikkelingskosten beïnvloeden.

Tot slot vestigen wij uw aandacht op toelichting 1, sectie *Boekhoudkundige beoordelingen, ramingen en veronderstellingen – Intellectuele Eigendomsrechten (IPR)* bij de geconsolideerde jaarrekening, waarin de groep de context en redenen beschrijft die hebben geleid tot het herzien van de voorzieningen voor essentiële octrooien. De groep beschouwt dat er op 31 december 2013 geen betrouwbare inschatting kan worden gemaakt voor die gevallen waarbij er geen contract bestaat of waarbij contracten zijn vervallen. Bijgevolg werd voor 3,2 miljoen EUR aan voorzieningen teruggenomen tijdens het jaar eindigend op 31 december 2013.

Verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en voor de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. Op grond hiervan doen wij de volgende bijkomende verklaring die niet van aard is om de draagwijdte van ons oordeel over de geconsolideerde jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening behandelt de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de geconsolideerde jaarrekening en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.

Hasselt, 23 april 2014

De commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren
BV o.v.v.e. CVBA
Vertegenwoordigd door Dominique Roux

6. ENKELVOUDIGE JAARREKENING OPTION NV EN TOELICHTING (VERKORTE VERSIE)

De volgende documenten zijn uittreksels uit de enkelvoudige jaarrekening van Option NV, opgesteld volgens de Belgische boekhoudnormen in overeenstemming met artikel 105 van het Wetboek van Vennootschappen.

Alleen de geconsolideerde jaarrekening zoals die uiteengezet is in de vorige pagina's geeft een waarheidsgetrouw beeld van de financiële positie en prestaties van de Option-groep.

De bedrijfsrevisor heeft een "Goedkeurend verslag met toelichtende paragrafen" ondertekend met betrekking tot de enkelvoudige jaarrekening van Option NV voor het boekjaar eindigend op 31 december 2013.

6.1. Enkelvoudige balans – verkort schema (conform de Belgische boekhoudnormen)

Activa	2013	2012	2011
In k€ (duizend EUR)			
Vaste activa	5 836	6 906	13 637
Immateriële vaste activa	4 000	4 777	8 558
Materiële vaste activa	439	773	1 333
Financiële vaste activa	1 397	1 356	3 746
Vlottende activa	3 715	4 519	29 214
Vorraden en bestellingen in uitvoering	191	329	250
Vorderingen op ten hoogste één jaar	2 555	2 681	14 203
Liquide middelen	963	1 485	14 620
Overlopende rekeningen	6	24	141
Totaal activa	9 551	11 425	42 851
Passiva			
In k€ (duizend EUR)			
Kapitaal en reserves	(8 138)	4 493	8 836
Kapitaal	4 125	12 232	12 232
Uitgiftpremies	-	58 944	58 944
Wettelijke reserve	612	612	612
Overgedragen winst/(verlies)	(12 875)	(67 295)	(62 952)
Voorzieningen	-	98	168
Schulden	17 689	6 834	33 847
Financiële schulden op meer dan één jaar	9 000	7	22
Schulden op ten hoogste één jaar	8 022	6 693	6 654
Overlopende rekeningen	667	134	27 171
Totaal passiva	9 551	11 425	42 851

Op een balanstotaal van 9,5 miljoen EURO, bedroeg het totale eigen vermogen op 31 december 2013 (8,1) miljoen EURO.

6.2. Enkelvoudige winst- en verliesrekeningen – Belgische boekhoudnormen

winst- en verliesrekening (verkort schema)

	2013	2012	2011
In k€ (duizend EUR)			
I. Bedrijfsopbrengsten	7 459	36 069	39 861
Bedrijfsopbrengsten	1 200	28 420	30 691
Waardevermeerdering (-vermindering) van de voorraden gereed product, goederen in bewerking en bestellingen in uitvoering	-	160	(290)
Geactiveerde ontwikkelingsprojecten	2 788	3 925	5 700
Andere bedrijfsinkomsten (voornamelijk transacties tussen dochterondernemingen)	3 471	3 564	3 760
II. Bedrijfskosten	19 589	34 233	36 344
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	279	870	851
Diensten en diverse goederen	7 404	13 257	17 004
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	7 774	8 961	10 425
Afschrijvingen en andere waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa	3 821	5 108	7 535
Waardevermeerderingen en -verminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen	276	6 086	343
Voorzieningen voor risico's en kosten	(98)	(70)	-
Andere bedrijfskosten	133	21	186
III. Bedrijfswinst/(bedrijfsverlies)	(12 130)	1 836	3 517
IV. Financiële opbrengsten	17	215	2 201
V. Financiële kosten	(505)	(197)	(230)
VI. Winst/(verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting	(12 618)	1 854	5 488
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	98	-	-
VIII. Uitzonderlijke kosten	(103)	(6 187)	(365)
X. Belastingen op het resultaat	(12 623)	(4 333)	5 123
IX. Winst/(verlies) van het boekjaar vóór belasting	8	10	-
XIII. Te bestemmen winst/(te verwerken verlies) van het boekjaar	(12 631)	(4 343)	5 123

Resultaatverwerking – verkort schema

(conform de Belgische boekhoudnormen)

	2013	2012	2011
In k€ (duizend EUR)			
Te bestemmen winstsaldo/(te verwerken verliessaldo)	(67 295)	(62 952)	(68 074)
Te bestemmen winst/(te verwerken verlies) van het boekjaar	(12 631)	(4 343)	5 122
Kapitaalsvermindering door incorporatie van reserves	67 051	-	-
Overgedragen winst/(overgedragen verlies) van het vorige boekjaar	(12 875)	(67 295)	(62 952)

6.3. Samenvatting van de belangrijkste waarderingsregels - enkelvoudige jaarrekening (verkort schema) - Belgische boekhoudnormen

Oprichtingskosten

Oprichtingskosten worden geboekt ten laste van de opbrengsten, met uitzondering van de geactiveerde kosten.

Immateriële vaste activa

Octrooien (patenten), licenties en software worden lineair afgeschreven tegen een afschrijvingspercentage van 20 % tot 50 %.

Machines en uitrusting

Laboratorium-, test-, meet- en computerapparatuur worden lineair afgeschreven tegen een afschrijvingspercentage van 20 % tot 50 %. Test- en meetapparatuur (onder leasing) wordt lineair afgeschreven tegen een afschrijvingspercentage tussen 10 % en 50 %.

Onderzoek en ontwikkeling

Vanaf 1 januari 2005 worden de uitgaven voor onderzoek als uitgave opgenomen wanneer ze worden opgelopen.

Kosten van ontwikkelingsprojecten (voor het ontwerpen en testen van nieuwe of verbeterde producten) worden alleen opgenomen als immateriële activa als voldaan is aan alle onderstaande voorwaarden:

- o er wordt een actief ontwikkeld dat kan worden geïdentificeerd
- o het is waarschijnlijk dat het ontwikkelde actief toekomstige economische voordelen zal genereren
- o de ontwikkelingsuitgaven van het actief kunnen op betrouwbare wijze worden gemeten

Andere ontwikkelingsuitgaven worden als uitgave opgenomen wanneer ze worden opgelopen. Ontwikkelingskosten die in het verleden werden opgenomen als uitgave, worden in een volgende periode niet opgenomen als activa. Ontwikkelingskosten met een vaste gebruiksduur die werden geactiveerd, worden afgeschreven vanaf het begin van de commerciële productie van het product op een rechtlijnige basis over de periode van zijn verwachte winst, die niet meer dan drie jaar bedraagt.

Rollend materieel

Rollend materieel wordt lineair afgeschreven tegen een afschrijvingspercentage van 20 %.

Kantoormeubilair

Kantoormeubilair en kantoormaterieel worden lineair afgeschreven tegen een afschrijvingspercentage van 10 % tot 33,3 %. Kantoormaterieel (onder leasing) wordt lineair afgeschreven tegen een afschrijvingspercentage tussen 20 % en 50 %.

Financiële vaste activa

Tijdens het boekjaar worden geen herwaarderingen op de geldbeleggingen toegepast.

Vorraden

De voorraden (handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, goederen in bewerking, afgewerkte producten en producten voor herverkoop) worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde bepaald op basis van de FIFO-methode of, indien die lager is, op basis van de marktwaarde (realisatiewaarde).

Producten

De producten worden gewaardeerd tegen kostprijs, voor zover rechtstreeks toerekenbaar.

Bestellingen in uitvoering

Bestellingen in uitvoering worden gewaardeerd tegen productiekosten.

Schulden

Schulden op meer dan één jaar, niet-rentedragende en tegen een ongewoon lage rente zijn niet opgenomen in de passiva.

Vreemde valuta

Schulden, passiva en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers per 31 december 2013. Transacties worden omgerekend tegen dagkoers.

In de jaarrekening zijn de volgende koersverschillen gepubliceerd:

- positieve koersresultaten in vak IV - Financiële opbrengsten van de winst-en-verliesrekening
- negatieve koersresultaten in vak V

6.4. Toelichting - Niet-geconsolideerde jaarrekening (verkort schema) - Belgische boekhoudnormen

DEELNEMINGEN

De volgende deelnemingen in dochterondernemingen zijn geboekt met vermelding van het aantal geregistreerde rechten en het deelnemingspercentage:

Per 31 december 2013	Maatschappelijke rechten gehouden door de Vennootschap (volgens aantal)	% gehouden door de Vennootschap	% gehouden door dochter- ondernemingen
Option Germany GMBH – Augsburg (D)	1	100%	0%
Option Wireless Ltd – Cork (IRL)	2 000 000	100%	0%
Option Wireless Hong Kong Limited – China	10 000	100%	0%
Option France SAS	10 000	100%	0%

STAAT VAN HET KAPITAAL

Geplaatst kapitaal per 31 december 2013	Bedragen (in EUR)	Aantal aandelen
Per einde van het vorige boekjaar	12 232 134	82 498 592
Per einde van het boekjaar	4 124 930	82 498 592

Toegestaan kapitaal

Op 31 december 2013 bedroeg het toegestaan kapitaal (niet-uitgegeven) k€ 4 125.

7. INVESTOR RELATIONS EN FINANCIËLE KALENDER

7.1 Het aandeel van Option op Euronext

De aandelen van Option stonden oorspronkelijk genoteerd in US dollar op NASDAQ Europe (de voormalige EASDAQ) na de beursgang van 26 november 1997. Sinds 5 augustus 2003 noteren de aandelen op de eerste markt van Euronext Brussel. De aandelen van Option NV worden verhandeld op de continuummarkt onder de ticker OPTI.

Met het oog op een verhoogde liquiditeit van het aandeel en een verhoogde visibiliteit voor de Amerikaanse investeerders heeft Option beslist om een 'Level 1 American Depositary Receipts (ADR) program' te implementeren. Een F-6 registratieverklaring werd neergelegd bij de 'Securities and Exchange Commission'.

Het level-1-ADR-programma kan als volgt worden samengevat:

- ADR's zijn Amerikaanse aandelen uitgegeven door een depositaire bank die niet-Amerikaanse aandelen vertegenwoordigen. In dit geval werd The Bank of New York als depositaire bank gekozen.
- Een ADR geeft aan investeerders een stemrecht en een recht op dividend in lijn met de overeenkomst gesloten tussen The bank of New York, Option en de toekomstige ADR-houders.
- Een ADR verleent Amerikaanse investeerders toegang tot Option-aandelen die in de Verenigde Staten vrij verhandelbaar zijn op de over-the-counter-markt. De ADR ticker is OPNVY.

7.2 Evolutie van het aandeel van 2011 tot 2013 op Euronext

	2013	2012	2011
Aantal uitstaande aandelen	82 498 592	82 498 592	82 498 592
Aandelenkoers per jaareinde	0,29	0,31	0,3
Marktkapitalisatie (miljoen EUR)	24	26	25
Hoogste koers (EUR)	0,34	0,84	0,64
	14 januari 2013	22 februari 2012	25 november 2011
Laagste koers (EUR)	0,19	0,29	0,28
	17 mei 2013	2 januari 2012	5 januari 2011
Free float	82,05%	82,05%	82,05%

In 2013 werden op Euronext in totaal 42 496 060 aandelen verhandeld op 255 beursdagen wat een gemiddelde van 166 651 aandelen per dag betekent.

7.3 Financiële agenda

Option zal in 2014 haar halfjaarlijkse financiële informatie en bedrijfsupdates bekendmaken op de volgende data – voor beursuren:

Bedrijfsupdate eerste kwartaal Donderdag 24 april 2014
Resultaten tweede kwartaal en "Tussentijds Financieel Verslag" Vrijdag 28 augustus 2014

Algemene Vergadering der Aandeelhouders 2014 Woensdag 28 mei 2014 om 10u00 te Leuven

Voor nadere bijzonderheden over de informatie in deze jaarrekening of voor inlichtingen over Option NV en over documenten ingediend om te voldoen aan de transparantieplichtingen van de vennootschap betreffende de kennisgeving van deelneming van aandelen, gelieve contact op te nemen met:

Option
Gaston Geenslaan 14
B-3001 Leuven, België
Tel.: +32 (0)16 31 74 11
Fax: +32 (0)16 31 74 90
E-mail: investor@option.com

8. VERKLARING VERANTWOORDELIJKE PERSONEN

De ondergetekenden, Frank Deschuytere, CEO van Option NV, en Christine Pollie, CFO van Option NV, verklaren dat, voor zover hen bekend:

- a) de geconsolideerde jaarrekening voor het jaar eindigend op 31 december 2013 opgesteld is overeenkomstig de International Financial Reporting Standards ("IFRS") en een getrouw beeld weergeeft van de geconsolideerde financiële positie en van de geconsolideerde resultaten van Option NV en haar in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen;
- b) het beheersverslag voor het jaar eindigend op 31 december 2013 een getrouw beeld geeft van de evolutie van de activiteiten, de resultaten en de situatie van Option NV en haar in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen, alsmede een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee Option geconfronteerd wordt.

Leuven, 22 april 2014

Frank Deschuytere
CEO
Option NV

Christine Pollie
CFO
Option NV

9. BEDRIJFSWIJZER, STAND PER EINDE 2013

NAAM	OPTION NV
RECHTSVORM	Naamloze Vennootschap naar Belgisch recht
ADRES	Gaston Geenslaan 14, B-3001 LEUVEN
TELEFOON	+32(0)16 31 74 11
FAX	+32(0)16 31 74 90
E-MAIL	investor@option.com
WEBSITE	www.option.com
ONDERNEMINGSNR.	0429 375 448
BTW	BE 429 375 448
OPRICHTINGSDATUM	3 juli 1986
DUUR	Onbepaalde duur
COMMISSARIS-REVISOR	Deloitte-Auditors vertegenwoordigd door Dhr. Dominique Roux.
AFSLUITDATUM BOEKJAAR	31 december
MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL	4 124 930 EUR
AANTAL AANDELEN	82 498 592
JAARLIJKSE VERGADERING	Laatste werkdag van mei
BEURSNOTERING	Euronext – continumarktStock – Ordinary Stock - Continuous – compartment B – ticker OPTI
DEPOSITOBANK	BNP PARIBAS FORTIS
LID VAN INDEX	Bel Small
OVERIGE LABELS	Ethibel Pioneer SRI Kempen

10. VERKLARENDE WOORDENLIJST

BOEKWAARDE PER AANDEEL

Het totale eigen vermogen gedeeld door het aantal gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen.

EBIT (Earnings Before Interest and Taxes)

Winst voor aftrek van rente en belastingen.

Bedrijfsresultaat.

EBITDA (Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization)

EBIT plus afschrijvingen en waardeverminderingen.

NETTOSCHULDGRAAD

Netto financiële schuld gedeeld door eigen vermogen.

GEWOGEN GEMIDDELD AANTAL GEWONE AANDELEN

Aantal aandelen uitstaand bij het begin van de periode, aangepast voor het aantal aandelen geannuleerde, wederingekochte of uitgegeven aandelen gedurende de periode vermenigvuldigd met een tijdscorrecterende factor.

KASSTROOM PER AANDEEL

Nettowinst plus niet kaskosten (o.a. afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen) gedeeld door het aantal gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen.

NETTO-INVESTERINGSUITGAVEN

Aankopen van materiële en immateriële vaste activa, verminderd met de opbrengst van verkopen.

NETTO FINANCIËLE SCHULD

Kort- en langlopende financiële schulden verminderd met de beschikbare liquide middelen.

SOLVABILITEITSRATIO

Eigen vermogen gedeeld door totale activa.

WERKKAPITAAL

Vlottende activa min vlottende passiva.

WINST PER AANDEEL

Nettowinst gedeeld door het gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen.

11. SOCIALE VERANTWOORDELIJKHEID

VERKLARING INZAKE BEDRIJFSETHIEK

Option heeft oog voor haar verantwoordelijkheid om zich ethisch te gedragen bij het nastreven van haar bedrijfsdoelstellingen. Daarom legt de Groep de volgende ethische verklaring af. Option NV, met inbegrip van al haar dochterondernemingen, aanverwante bedrijven en/of geconsolideerde holdings, neemt volgende praktijken in acht:

Investeringen

We zullen niet investeren in een van de volgende gebieden:

- o marketing, ontwikkeling of productie van nucleaire, chemische of biologische wapens
- o marketing, ontwikkeling of productie van oorlogswapens of andere bewapening
- o marketing, ontwikkeling of productie van producten waarbij dierenhuiden of dierenproeven betrokken zijn
- o productie van strategische onderdelen van wapensystemen van welke aard ook
- o marketing, ontwikkeling of productie van pornografie, de seksindustrie, harddrugs of tabak

Tewerkstelling

We zullen de onderstaande activiteiten niet beoefenen:

- o gebruik van kinderen onder de wettelijke leeftijd voor tewerkstelling
- o gebruik van verplichte arbeid of dwangarbeid

Discriminatie

We zullen onze werknemers niet discrimineren:

- o om redenen van ras, huidskleur, geslacht, seksuele geaardheid, religie, politieke overtuiging, leeftijd of nationaliteit
- o om redenen van zwangerschap of zwangerschapsverlof

Inkoop

We zullen de nodige controles en procedures invoeren om te verzekeren dat al onze leveranciers en onderaannemers:

- o ethische normen hanteren die de bovenstaande zaken niet in het gedrang brengen
- o de nodige controles en procedures hebben ingevoerd die verzekeren dat hun leveranciers of onderaannemers de bovenstaande zaken niet in het gedrang brengen

Corruptiepreventie

In onze distributie- en leveringsakkoorden zullen we clausules opnemen die omkooppraktijken verbieden. Binnen ons personeelsbeleid werken we maatregelen uit die we kunnen en zullen nemen om corruptie te voorkomen. Als beursgenoteerde onderneming komt Option de bepalingen inzake Corporate Governance na, aangezien zij lid is van de ETHIBEL Sustainability index.

MILIEUBELEID VAN DE PRODUCTIE EN LOGISTIEKE EENHEID

De activiteiten van Option Wireless Ltd omvatten: "Creëren, produceren en leveren van producten en oplossingen voor draadloze communicatie". De organisatie erkent haar ecologische verantwoordelijkheid ten overstaan van haar personeel, aandeelhouders, klanten en het algemene publiek en streeft ernaar de bedrijfsomgeving van haar faciliteiten voortdurend te verbeteren. Daartoe verbindt de organisatie zich ertoe te allen tijde te beschikken over een gedocumenteerd milieubeheersysteem (Environmental Management System) dat voldoet aan de norm: ISO 14001:2004 en rekening te houden met alle reglementaire en wettelijke vereisten die relevant zijn voor haar sector, de lokale bedrijfsomgeving en de vereisten van haar klanten.

De organisatie heeft de volgende doelstellingen:

- o zowel intern als extern communicatie verspreiden over haar strategieën
- o ernaar streven haar ecologische prestaties voortdurend te verbeteren
- o gebruikmaken van de input van werknemers, klanten, aandeelhouders, de regering, lokale overheden, betrokken derden en het algemene publiek
- o bewustzijn voor en opleiding in verband met milieuaspecten.
- o creëren van een betere omgeving voor allen door het beperken, recycleren en opnieuw gebruiken van afval, de optimale inzet van middelen en door geen schadelijke stoffen in het milieu te lozen
- o naleven van alle relevante toepasbare reglementen en wetten
- o vervuiling voorkomen
- o produceren en leveren van producten in een veilige omgeving volgens de specifieke instructies en voorwaarden van de klant.

Het bovenstaande beleid wordt gesteund door de directie van Option Wireless Ltd, die de noodzakelijke middelen zal inzetten om ervoor te zorgen dat de doelstellingen en beoogde doelen kunnen worden verwezenlijkt. We creëren de passende programma's om onze doelstellingen te verwezenlijken en zullen die onderzoeken op de Annual Management Review en de Quarterly Objective Review Meetings.

KWALITEITSCERTIFICAAT

Het certificaat van registratie van kwaliteitssysteem aan I.S. EN ISO 9001:2008 werd op 17 juni 2010 aan Option Wireless Ltd afgeleverd door de National Standards Authority van Ierland. (geldig tot 3 maart 2013)

Het certificaat van registratie van het milieusysteem volgens I.S. EN ISO 14001:2004 werd op 9 december 2012 door de National Standards Authority van Ierland aan Option Wireless Ltd afgeleverd. (geldig tot 8 april 2014)

TAAL VAN DIT JAARVERSLAG

Option is krachtens de Belgische wetgeving verplicht zijn jaarverslag in het Nederlands op te stellen. Option heeft ook een Engelse vertaling van dit jaarverslag gemaakt. Bij tegenstrijdigheid tussen de Engelse en Nederlandse versie van dit jaarverslag, is de Nederlandse brontekst bindend.

BESCHIKBAARHEID VAN HET JAARVERSLAG

Dit jaarverslag kan gratis worden aangevraagd bij:

Option NV
T.a.v. Investor Relations
Gaston Geenslaan 14
3001 Leuven, Belgium
Phone: +32(0)16 317 411
Fax: +32(0)16 317 490
E-mail: investor@option.com

Dit jaarverslag is ook in elektronische vorm beschikbaar. Deze elektronische versie geldt uitsluitend ter informatie en kan worden gedownload via het internet op de website van Option (www.option.com). Uitsluitend de gedrukte versie van het jaarverslag, gepubliceerd in België overeenkomstig de toepasselijke wet- en regelgeving, is wettelijk bindend. Option aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de volledigheid of juistheid van het jaarverslag dat via het internet beschikbaar is. Andere informatie op de website van Option of op enige andere website, maakt geen deel uit van dit jaarverslag.

TOEKOMSTGERICHTE UITSPRAKEN

Dit jaarverslag bevat toekomstgerichte uitspraken, daaronder zonder beperking inbegrepen uitspraken met de woorden "is van oordeel", "verwacht", "is van plan", "is voornemens", "streeft ernaar", "naar verwachting", "naar schatting", "zal", "wil", en soortgelijke uitdrukkingen. Deze toekomstgerichte uitspraken reflecteren bekende en onbekende risico's, onzekerheden en andere factoren die tot gevolg kunnen hebben dat de werkelijke resultaten, financiële toestand, prestaties of verwezenlijkingen van Option, of bedrijfsresultaten wezenlijk verschillen van de toekomstige resultaten, prestaties of verwezenlijkingen uitgesproken of geïmpliceerd in deze toekomstgerichte uitspraken. Gezien deze onzekerheden wordt de lezer afgeraden overmatig te vertrouwen op deze toekomstgerichte uitspraken. Deze toekomstgerichte uitspraken zijn uitsluitend gemaakt op datum van dit jaarverslag. Option wijst uitdrukkelijk elke verplichting af om deze toekomstgerichte uitspraken in dit jaarverslag bij te werken rekening houdend met een wijziging van de desbetreffende verwachtingen of een verandering van gebeurtenissen, voorwaarden of omstandigheden waarop deze uitspraak berust, tenzij een dergelijke uitspraak is voorgeschreven in de geldende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen.

